

Programmabegroting 2015



Programmabegroting 2015

Wijchen, september 2014

Voorwoord

Aan u is de programmabegroting 2015 aangeboden, welke bestaat uit dit boekwerk "programmabegroting 2015 versie september 2014" en de elementen uit de nota "Anders denken, samen doen". De nota "Anders denken, samen doen" bevat de ontwikkelingen op het gebied van de beleidsuitgangspunten, het meerjarenperspectief en de –ontwikkelingen en de te treffen maatregelen. In de programmabegroting zijn zoals gebruikelijk de zeven programma's, de wettelijk verplichte en facultatieve paragrafen opgenomen.

Na het besluit over de begroting 2015 worden beide boekwerken, en de uitkomsten van de begrotingsvergadering, samengevoegd in een nieuw boekwerk, waarin we de primitieve begroting (vertaling van het raadsbesluit van 6 november) in 1 boekwerk vatten.

Dat boekwerk zal de basis zijn voor de verdere P&C-cyclus (marap, prorap en jaarrekening 2015).



Inhoudsopgave

Voorwoord

Programma's		
Programma 1	Ruimte en natuur	6
Programma 2	Wonen en leefbaarheid	13
Programma 3	Werken en ondernemen	25
Programma 4	Onderwijs en ontplooiing	31
Programma 5	Ondersteuning en zorg	37
Programma 6	Mobiliteit en infrastructuur	47
Programma 7a	Politiek	59
Programma 7b	Bestuur	63

Paragrafen

Paragraaf 1:	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	71
Paragraaf 2:	Meerjarenramingen 2014 t/m 2017	74
Paragraaf 3:	Lokale heffingen	76
Paragraaf 4:	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	82
Paragraaf 5:	Onderhoud kapitaalgoederen	95
Paragraaf 6:	Financiering	99
Paragraaf 7:	Bedrijfsvoering	102
Paragraaf 8:	Verbonden partijen	106
Paragraaf 9:	Grondbeleid	117

Bijlagen

Bijlage 1	Overzicht van baten en lasten	121
Bijlage 2	Risicomatrix	123
Bijlage 3 4	Lijst van afkortingen	125



1 Ruimte en natuur

Algemeen

Met de vaststelling van de Strategische Visie 2025 en de Structuurvisie kiest Wijchen voor een duurzame en op versterking van de kwaliteit gerichte ontwikkeling. Dit is verder doorontwikkeld in het milieu- en klimaatbeleidsplan en de Woonvisie. Wijchen wil de landelijke en meer stedelijke kwaliteiten in onderlinge samenhang ontwikkelen. Hiervoor heeft Wijchen negen strategische opgaven voor de komende, 15 jaar gesteld. In dit programma komen met name de strategische opgaven "Wonen in het groen" Kwaliteit in de wijk", "Hart van Wijchen", en "Vitaal Buitengebied" aan de orde. Deze strategische opgaven blijven juist in deze tijd van economisch moeilijke tijden en complexe verstedelijkingsopgaven een belangrijke doelstelling. De strategische opgaven zullen opnieuw worden bekeken bij het samenstellen van een nieuwe strategische visie voor Wijchen die in 2015 zal worden vastgesteld.

Missie/Visie

- **Ruimtelijke Ordening**
Wijchen is binnen de Stadsregio Arnhem Nijmegen gelegen in het stedelijk kerngebied. Dit betekent dat de regionale opgaven op het gebied van wonen, werken, voorzieningen en recreatie mede hier gerealiseerd moeten worden. Dit is verankerd in de verstedelijkingsvisie "Van koers naar keuze" die door de Stadsregioraad medio 2011 is vastgesteld. Stond de afgelopen jaren met name in het teken van de kwantiteit van bouwen, de komende jaren zal de woningbouwproductie vooral toekomstbestendig en kwalitatief verantwoord. Kernbegrippen in de ruimtelijke ontwikkelingen blijven kwaliteit, leefbaarheid, flexibiliteit en duurzaamheid. De Wet ruimtelijke ordening (Wro), toegespitst op bevordering van een duurzame kwaliteit van de leefomgeving, en de vastgestelde Structuurvisie vormen hierbij een belangrijk vertrekpunt.
- **Milieu**
De gemeente wil zorgvuldig omgaan met de leefomgeving van haar inwoners. De gemeente beoogt een veilige, gezonde en aantrekkelijke leefomgeving met voldoende milieukwaliteit en aanvaardbare risico's, waarbij verstandig wordt omgegaan met biodiversiteit/ecosystemen en natuurlijke hulpbronnen, nu en in de toekomst. Het Milieubeleidsplan geeft invulling aan deze duurzaamheidsvisie om meer toekomstbestendig met de leefomgevingskwaliteit om te gaan. De duurzaamheidsgedachte is geconcretiseerd in het Klimaatbeleidsplan, het Afvalbeleidsplan, het Waterbeleidsplan (strategische waternota en uitvoeringsprogramma) en de Nota Intern milieubeleid (wijchense interne milieuzorg).

Het is bekend dat door intensiever ruimtegebruik (bv wonen, verkeer, bedrijvigheid) de milieudruk toeneemt. Ook de gemeentelijke bedrijfsvoering draagt bij aan de milieulast. De gemeente streeft naar behoud en zo mogelijk verbetering van de bestaande goede milieukwaliteit. In bijzonder gaat het om het voorkomen van klimaatverandering (fossiele brandstoffen), geluidsoverlast, wateroverlast en restafval. Hierbij wordt gezocht naar een goede balans tussen milieuwinst, economische voordelen en sociale cohesie. Oplossingen zijn toekomstbestendig. Zo mogelijk wordt gebruik gemaakt van de wisselwerking tussen milieuthema's (bv energiebesparing levert ook een bijdrage aan luchtkwaliteit). Niet onbelangrijk is de kracht van de samenleving. Initiatieven en enthousiasme van burgers worden benut. Milieucommunicatie is daarom een belangrijke pijler binnen het milieubeleid.

Milieukwaliteit en -risico's zijn steeds vaker bepalend voor de ruimtelijke gebruiksmogelijkheden en vice versa. In de ruimtelijke ordening zal hiermee rekening moeten worden gehouden. Van belang is een goede afstemming tussen ruimtegebruik en (gewenste) milieukwaliteit, waarbij milieukwaliteit als mede-ordenend principe wordt gehanteerd (juiste functie op juiste plaats) en met een goede ruimtelijke inrichting de milieukwaliteit zo mogelijk wordt verbeterd.

Geluidsoverlast speelt in de woonomgeving een belangrijke rol als het gaat om leefomgevingskwaliteit. In 2015 zal een nieuw geluidskwaliteitplan worden voorgelegd aan de Raad die de situatie in Wijchen nauwkeurig in kaart brengt en inspeelt op de bestaande geluidsproblematieken.

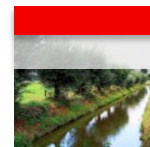
- **Grondbeleid en grondexploitatie**
In 2006 is de Nota Grondbeleid Wijchen in de raad vastgesteld (deels herijkt in 2008). Op 1 juli 2008 is de Wro met als belangrijk onderdeel de Grondexploitatiewet in werking getreden. Vanaf die datum wordt jaarlijks bij de jaarrekening gerapporteerd over de exploitaties in de Nota Grondexploitatie. De economische crisis, begonnen in 2008, is afgevlakt. Er is sprake van een pril herstel. Woningen staan echter nog steeds vrij lang te koop en ontwikkelaars hebben een voorzichtige houding bij het aangaan van investeringsrisico's. Ook ondernemers zijn minder snel genegen om bedrijventerrein te kopen. Dit alles heeft gevolgen voor de grondexploitatie. De risico's zijn groter, de looptijd van plannen wordt langer.
In de Wijchens markt echter stemmen de steeds constant gebleven productie in de Huurlingsedam en de positieve reacties op de nieuwe plannen hoopvol. Ook de grote interesse in het project Oostflank draagt bij aan een positieve verwachting.
- **Natuur en Landschap**
De gemeente beschikt over een divers en krachtig landschap met een rijke verscheidenheid aan landschapstypen. Behoud en versterking van de landschappelijke variatie en de identiteit van het landschap staan centraal. Ruimtelijke ontwikkelingen zijn gericht op het vergroten van de waterberging, het behoud van een sterke agrarische sector, het realiseren van de ecologische verbindingszone (natuurwaarden), het behoud van de bijzondere cultuurhistorische en aardkundige elementen en de ontwikkeling van een recreatief toegankelijk en aantrekkelijk landschap. Initiatieven en de uitvoering daarvan door inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners stimuleren en faciliteren we waar mogelijk. Ook toetsen we nieuwe ontwikkelingen op hun bijdrage aan het verhogen van de ruimtelijke natuur- en landschapskwaliteit.

Wat willen we bereiken?

Wijchen heeft een dorps karakter met een rustieke uitstraling in de kernen. Karakteristieke panden dragen sterk bij aan de uitstraling van het straatbeeld en het landschap. Dit willen we graag zo houden. Wij leggen de nadruk op kwaliteitsverbetering en het levensloopbestendig maken van bestaande wijken en kernen. Minder sterk focussen wij op het realiseren van nieuwbouw. Voor het behoud van een vitale gemeenschap is natuurlijke groei en vernieuwing vooral in de kernen onontbeerlijk. Voorwaarde voor de kwaliteit en de leefbaarheid in wijken en kernen is dat deze zijn ingebed in een natuurlijke groene omgeving. Wij vinden het milieu belangrijk en achten duurzaamheid op alle fronten noodzakelijk.

Maatschappelijk effecten van beleid

- Behouden en versterken van een gevarieerd en aantrekkelijk landschap om in te wonen en te recreëren.



Speerpunten Ruimte en natuur

1.1	Kwalitatief en toekomstgericht bouwen
1.2	Natuurlijk groen een voorwaarde
1.3	Gericht en gepast investeren in duurzaamheid en milieu
1.4	Agrarische sector en natuurbehoud kunnen samen

1.1 Kwalitatief en toekomstgericht bouwen

Wij willen bouwen met behoud van karakteristieke bestaande (woon)structuren en panden en met zorg voor een kwalitatief zorgvuldige inpassing in de omgeving. Bij alle voornemens wordt vooraf beoordeeld wat de uitstraling is voor de omgeving. Wij bouwen zo dat we voor iedereen een oplossing hebben en leren van de fouten uit het verleden. Voor het uitbreiden van het woningarsenaal ligt de nadruk op starters- en seniorenwoningen en sociale huurwoningen. Voor starters proberen we het aantrekkelijk te maken, om doorstroming in de woningmarkt te verhogen. In 2015 komen we met concrete voorstellen over de mogelijkheden voor een starterslening. Wij vinden het belangrijk dat ook jongeren en ouderen in de kernen kunnen blijven wonen en houden rekening met die behoefte door gefaseerd en gevarieerd te bouwen. Individuele en collectieve particuliere initiatieven stimuleren we. Wij komen met een voorstel voor gedifferentieerde grondprijzen om doorstroming en maatwerk mogelijk te maken.

1.1.1 Herziening welstandsnota

In 2015 ronden wij de nieuwe welstandsnota af, waar wij in 2014 aan begonnen zijn. Met deze nieuwe nota willen wij bereiken dat er met minder regels voor welstand meer kwaliteit gerealiseerd wordt. Dat doen wij door in deze nieuwe nota nadrukkelijk ruimte te bieden aan inspiratie als handvat bij het ontwerp van nieuwe plannen. Dit inspiratiedeel biedt samen met de aan te stellen dorpsbouwmeester een goed uitgangspunt om plannen vooraf te beoordelen en te begeleiden op hun inpassing in de omgeving. Uiteraard houden wij via objectieve criteria de regie op de voor Wijchen belangrijke plekken zoals buitengebied, beschermde stads-en dorpsgezichten en monumenten.

1.1.2 Strategische visie

De basis voor de Strategische Visie 2025 (formeel vastgesteld in maart 2007) is gelegd in 2003. In de afgelopen tien jaar is het nodige veranderd. In navolging van de opdracht van de raad zal de strategische visie worden herijkt. De strategische visie blijft in grote lijnen dezelfde. We blijven streven naar; een bedrijvig Wijchen, een sociaal sterk Wijchen, een duurzaam groene omgeving en een eigen identiteit van de verschillende kernen. Alleen de groeiverwachting moeten we wat naar beneden bijstellen. Wij verwachten nu rond 40.000 inwoners te blijven, met een bescheiden stijging in de komende jaren. Ook de nieuwe verstedelijkingsafspraken, de huidige woningmarkt, de doorontwikkeling van de grote bouwprojecten, de milieuambities en ruimere wet- en regelgeving maken het noodzakelijk een nieuwe strategische visie op de toekomst van Wijchen te bepalen. Geen star en getekend eindbeeld, maar een dynamische kaart met kansen en mogelijkheden.

1.2 Natuurlijk groen een voorwaarde

Wij vinden het belangrijk dat Wijchen en haar wijken en kernen ingebed zijn in een natuurlijke groene omgeving. Dat betekent ook dat we werk maken van het groenonderhoud. Om dit waar te maken betrekken wij onze inwoners bij de uitvoering hiervan. Het is zinvol te onderzoeken of we bijvoorbeeld op dit terrein kunnen

samenwerken met zorginstellingen en hun cliënten. Wij blijven ons inspannen voor een goede balans tussen natuur, economie en concurrerend ruimtegebruik. Een van de manieren is het in stand houden van groene buffers, bijvoorbeeld door de renovatie van parken, zoals het Oosterpark en de kasteeltuinen. Voorstellen daarvoor bereiden we voor.

1.2.1 Uitvoering landschapsontwikkelingsplan (LOP)

Voor de inbedding in een natuurlijke, groene omgeving is behoud van belang maar zeker ook ontwikkeling en versterking. De doelen zijn hiervoor in ons LOP en het Gebiedsuitvoeringsprogramma Maas en Waal (GUP) vastgelegd. De realisatie willen we doen in samenwerking met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Eind 2014 gaan we ideeën en initiatieven voor uitvoering van landschapsdoelen verzamelen. In 2015 gaan we in overleg met die partijen bepalen welke uitgevoerd worden en wat de rol van de gemeente daarin zal zijn. Wij richten ons daarbij op verbetering van toegankelijkheid (ommetjes, struinpaden, e.d.) en de aanleg van landschapselementen. Daarin betrekken we ook de vraag hoe cliënten van zorginstellingen (of anderen met een achterstand op de arbeidsmarkt) een rol kunnen krijgen in de uitvoering van natuur- en landschapsbeheer. Een deel van de financiering van de uitvoering kunnen we dekken uit subsidiering van de provinciale landschapsregeling. Naast de inbreng van de samenleving in de uitvoering gaan we zelf verder met het herstel van cultuurhistorische landschapselementen en de uitvoering van de eerste fase van de recreatieve verbinding Nijmegen – Appelteren.

1.2.2 Uitvoering ecologische verbindingszone (EVZ)

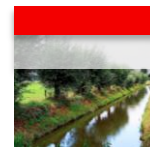
In 2014 hebben we samen met andere partijen (gemeenten Druten en Heumen, ZLTO en Geldersch Landschap) globaal uitgewerkt welke investering nog nodig zijn voor de realisatie van de nog ontbrekende delen in de gehele EVZ. Op basis daarvan is overleg met de provincie gevoerd over een uitvoeringsovereenkomst voor de realisatie van die nog ontbrekende delen. Dat overleg heeft geen sluitende financiering opgeleverd voor de komende jaren van uitvoering. Voor de delen in de gemeente Wijchen hebben we nog ongeveer € 600k nodig terwijl er ongeveer € 200k beschikbaar is over de komende jaren. Als gemeente gaan we daarom geen actieve trekkersrol vervullen voor de realisatie van nog ontbrekende delen. Wel blijven we als gemeente, samen met Heumen en Druten, alert om delen aan te leggen op locaties waar zich kansen voordoen bv. vanuit compensatieverplichtingen, nieuwe subsidieregelingen of functieveranderingen. Eventuele noodzakelijke bijdragen in de uitvoeringskosten dekken we uit het budget voor uitvoering LOP en de bestemmingsreserve landschapsontwikkeling. Wij zorgen dat het overleg tussen alle betrokken partijen minimaal twee keer per jaar plaats vindt zodat een goede afstemming behouden wordt.

1.2.3 Inrichting Loonse Waard

In 2015 gaan we de inrichting van het buitendijkse gebied van de Loonse waard afronden in samenhang met maatregelen die RWS gaat treffen in het kader van het project 'Ruimte voor de rivier'. Bij de inrichting gaat het vooral om het realiseren van extensieve recreatieve voorzieningen (t.b.v. zwemmen, struinen, e.d.) en wensen uit de Dorpsontwikkelingsplannen Balgoij en Niftrik. De jachthaven(s) worden door de verenigingen zelf uitgebreid.

1.3 Gericht en gepast investeren in duurzaamheid en milieu

Wij willen op een doelmatige en kosteneffectieve manier investeren in de milieukwaliteit van de leefomgeving. Het gaat om het maken van toekomstbestendige keuzes, waarbij de juiste balans wordt gezocht tussen milieu-, financiële en sociale belangen. Wij brengen systematisch in kaart welke duurzaamheidsinitiatieven op het gebied van klimaat/energie we op korte en middellange termijn kunnen oppakken, met een koppeling naar prioriteiten. Aan de hand van een Wijchense routekaart willen we de komende jaren stap voor stap verbeteringen aanpakken, uiteraard passend binnen de financiële mogelijkheden. Dit moet er uiteindelijk toe leiden dat Wijchen in 2040



energieneutraal is. Ook willen wij lokale initiatieven initiëren en faciliteren, zodat op wijk- of straatniveau mensen zelf hun energie kunnen opwekken en energiezuinige aanpassingen in bestaande bouw en in nieuwbouw realiseren. Initiatieven voor windenergie willen we faciliteren wanneer het maatschappelijk rendement voor de lokale samenleving oplevert, mits gebundeld en met voldoende afstand van de woonomgeving. De lasten zijn voor de initiatiefnemers.

Milieukwaliteit en -risico's zijn steeds vaker bepalend voor de ruimtelijke gebruiksmogelijkheden en vice versa. In de ruimtelijke ordening zal hiermee rekening moeten worden gehouden. Van belang is een goede afstemming tussen ruimtegebruik en (gewenste) milieukwaliteit, waarbij we milieukwaliteit als mede-ordenend principe hanteren (juiste functie op juiste plaats) en waarbij de milieukwaliteit met een goede ruimtelijke inrichting zo mogelijk wordt verbeterd.

1.3.1 Uitvoering Klimaatbeleidsplan 2013-2016

Voor het realiseren van stap voor stap verbeteringen op het vlak van duurzaamheid gaan we aan de slag met het uitvoeringsprogramma behorende bij het klimaatbeleidsplan. Die stappen zetten we samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties, waarbij we lokale initiatieven faciliteren. Ingezet wordt op vermindering van het energieverbruik, het toepassen van energie uit duurzame bronnen en het klimaatbestendig maken van de leefruimte. Bijzondere aandacht gaat uit naar de verduurzaming van de woningvoorraad, van bedrijven, van de eigen organisatie en het opwekken van duurzame energie. Wat het opwekken van duurzame energie betreft richten we ons voor windenergie op een zorgvuldig proces met bewoners, leefbaarheidsgroepen en initiatiefnemers; draagvlak en maatschappelijk rendement zijn daarbij belangrijke pijlers.

1.3.2 Realisatie Milieubeleidsplan 2013-2016

Om te komen tot een duurzame bescherming van de leefomgevingskwaliteit wordt uitvoering gegeven aan het Milieubeleidsplan (uitvoeringsprogramma). Het gaat om doorvertaling en concretisering van de duurzaamheidsgedachte in de sectorale beleidsplannen en uitvoeringsprogramma's, waarmee de milieukwaliteit op onderdelen wordt beschermd of verbeterd. Daarnaast is het milieubeleid kaderstellend voor ruimtelijke gebruiksmogelijkheden (mede-ordenend) en richtinggevend voor uitvoeringsgerichte taken (bv bouwprojecten en gebouwbeheer). Speerpunten voor de planperiode zijn de milieuthema's Klimaat, Geluid, Afval, Milieucommunicatie en Milieubedrijfsvoering. Voor het thema Afval wordt verwezen naar programma 2.

1.3.3 Realisatie Waterbeleidsplan (duurzaam waterbeheer)

Door zeespiegelstijging, bodemdaling en hevige neerslag afgewisseld door extreme droogte zijn leefomgeving en economie kwetsbaar geworden voor water. Voorts is door intensiever ruimtegebruik de waterkwaliteit en -afvoer onder druk komen te staan. Droge voeten en voldoende water van goede kwaliteit zijn een voorwaarde voor een prettige woonomgeving, natte natuurwaarden en waterrecreatie. Om dit ook in de toekomst te waarborgen is een goede afstemming tussen ruimtelijke functies en watersysteem essentieel. Daarnaast hebben gemeenten op grond van wet- en regelgeving een zorgplicht voor de inzameling en verwerking van overtollig hemelwater en grondwater. In programma 6 wordt hierop nader ingegaan.

1.3.4 Herijking en Realisatie Geluidbeleidsplan

Geluidsoverlast speelt in de woonomgeving een belangrijke rol als het gaat om leefomgevingskwaliteit. Door de diversiteit aan activiteiten die binnen Wijchen plaatsvinden is het geluidsniveau niet overal hetzelfde. In bepaalde gebieden wordt gewerkt (bedrijventerreinen en agrarische gebieden), in andere gebieden wil men juist rust (woongebieden, natuurgebieden) en in weer andere gebieden wordt gerecreëerd (Berendonck). Daarnaast wordt Wijchen doorkruist door belangrijke verbindingswegen,

zoals autosnelwegen (A50, A73 en N326), provinciale wegen en belangrijke ontsluitingswegen en een belangrijke hoofdspoorlijn. Hiervan wordt intensief gebruik gemaakt. Het is dus niet realistisch dat het gewenste geluidsniveau overal hetzelfde is. Het is technisch een vrijwel onmogelijke taak, en het zou op korte termijn ook tot hoge kosten leiden. In het nieuwe beleidsplan wordt daarom onderscheid gemaakt tussen typen gebieden (bijvoorbeeld bedrijventerreinen, agrarische gebieden, woonkernen, centrum e.d.). Per type gebied wordt een bijpassende geluidsnorm vastgesteld. Met dit plan wordt alvast ingespeeld op belangrijke toekomstige beleidsmatige ontwikkelingen.

Indicator	Werkelijk 2013	Verwacht 2014	Verwacht 2015
1.3.1 Aandeel duurzaam opgewekte energie in Wijchen *			

* Deze gegevens komen beschikbaar bij de presentatie van de routekaart duurzaamheid.

1.4 Agrarische sector en natuurbehoud kunnen samen

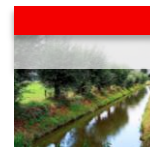
Agrarische belangen en landschappelijke waarden lijken wel eens strijdig te zijn. Wij vinden het belangrijk dat 'partijen' inzicht krijgen in het wederzijds belang en dat hierover duidelijke afspraken gemaakt worden. Verdere verbreding van de agrarische sector en extra ontwikkelingsruimte faciliteren we, met eisen voor landschappelijke inpassing. Het bestemmingsplan buitengebied, het agrarisch ontwikkelingsplan (AOP) en de bestaande milieuwetgeving zijn hierin leidraad.

1.4.1 Uitvoering GLB en Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer

In 2015 treedt het nieuwe gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) in werking. Daarin zijn voorwaarden voor vergroening van de agrarische bedrijfsvoering opgenomen. Daarnaast loopt de voorbereiding van een nieuw stelsel voor agrarisch natuurbeheer wat in 2016 in werking treedt. In 2015 gaan we samen met betrokken belangenorganisaties in beeld brengen waar door toepassing van beide instrumenten een win-winsituatie kan worden bereikt. Vanuit de gemeente verwachten we maatregelen in het kader van landschapsversterking en de EVZ te kunnen realiseren. Waar mogelijk starten we direct de uitvoering van bepaalde maatregelen.

Mijlpalen

Nummer	Omschrijving mijlpaal	Datum
1.1.1	Vaststelling herziene welstandsnota	Voorjaar 2015
1.1.2	Herijking strategische visie	Najaar 2015
1.2.1	Uitvoeringsagenda participatie LOP	Augustus 2015
1.2.2	Afstemmingsoverleg evz Heumen - Horssen	Mei en oktober 2015
1.2.3	Afronding inrichting Loonse waard	December 2015
1.3.1	Jaarevaluaties Klimaatbeleidsplan	Jaarlijks,
	Plan van aanpak windenergie	mei 2015
1.3.2	Jaarevaluaties Milieubeleidsplan	Voorjaar 2015
1.3.3	Jaarevaluatie Waterbeleidsplan	Jaarlijks,
1.3.4	Geluidbeleidsplan	mei 2015
1.4.1	Scan GLB - ANLB	Nov. 2015



Wat kost het?

Overzicht van baten en lasten

In de onderstaande tabel zijn voor 2014 de cijfers van de geactualiseerde begroting opgenomen.

Financieel overzicht (x € 1.000)	Begroting 2014	Begroting 2015	Meerjarenraming		
			2016	2017	2018
Baten					
Waterkering en afwatering	0	0	0	0	0
Natuurbescherming	0	0	0	0	0
Milieubeheer	8	8	8	8	8
Ruimtelijke ordening	56	56	56	56	56
Bouwgrondexploitatie	202	333	1.228	0	2.138
Totaal	266	396	1.291	64	2.202
Lasten					
Waterkering en afwatering	17	15	15	15	15
Natuurbescherming	135	129	130	131	132
Milieubeheer	960	873	915	893	894
Ruimtelijke ordening	738	768	772	755	758
Bouwgrondexploitatie	106	-297	65	66	66
Totaal	1.956	1.489	1.897	1.860	1.866
Saldo voor bestemming	-1.690	-1.092	-605	-1.796	336
Mutatie met reserves	22	-34	-34	-40	-40
Saldo na bestemming	-1.668	-1.126	-639	-1.836	296

Relevante beleidsnota's

Nummer raadsbesluit	Beleidsnota
07 RZ 089	Landschapsontwikkelingsplan 'Landschap in beweging' Landschapsvisie (2006)
13 RZ 202	Landschapsontwikkelingsplan Uitvoeringstrategie 2013-2018 (2013)
09 RZ 321	Visie Loonse Waard en omgeving augustus (2009)
14 RZ 016	Afvalbeleidsplan 2014-2017
13 RZ 205	Milieubeleidsplan 2013-2016
13 RZ 206	Klimaatbeleidsplan 2013-2016
03 RZ 081	Strategische waternota
06 RZ 026	Uitvoeringsprogramma water
04 RZ 117	Groenstructuurplan Kleine Kernen (2004)
08 RZ 215	Groenstructuurplan Wijchen 2008-2017 (2008)
	Ecologische verbindingzone Heumen-Horssen 'Werk in uitvoering!' (2004)
	Beleid externe veiligheid en visie
	Beleidsregel hogere grenswaarde
	Bodembeleid
	Geluidsbeleidsplan (herziening voor dit jaar gepland)
	UMTS en hoogspanning
	Archeologiebeleid
	Bedrijventerrein Oost
	Beleidsnotitie kleine windmolen
	Centrumvisie (centrumplan, 2006)
	Centrumvisie uitvoeringsprogramma
	Cultuurhistorische waardenkaart Wijchen
	Detailhandelsnota (inclusief supermarktvise)
	Grondnota en grondexploitatiebeleid
	Leegstand en krakersregeling
	Monumentenbeleid
	Plattelandswoning
	Structuurvisie (strategische visie 2025, 2007)
	Toelichting bestemmingsplan buitengebied
	Van koers naar keuze (Stadsregio)
	Vastgoedbeleid
	Woningomzetting
	Woonvisie (volkshuisvesting)
	Aanbestedingsbeleid
	Algemeen Plaatselijke Verordening
	Handhavingsbeleid 2012-2015
	Legesverordening
	Welstandsnota (beeldkwaliteitsplan)
	Omgevingsvisie
	Centrumvisie 2013
	Beleidsnotitie detailhandel (ontwerp)



2 Wonen en leefbaarheid

Algemeen

Een van de leidende thema's van de Strategische Visie 2025 is een sociaal en sterk Wijchen. Dit uit zich onder meer in aandacht voor verschillende doelgroepen en kwalitatief hoogstaande woningen. Hierbij past ook bijzondere aandacht voor een aantrekkelijke woonomgeving, ontwikkeling van sociaal maatschappelijke voorzieningen. Dit thema komt onder meer tot uitdrukking in de strategische opgaven "Kernen in Bloei", "Kwaliteit in de Wijken", "Hart voor Wijchen".

Missie/visie

Uit bevolkingsonderzoeken blijkt dat de tevredenheid bij inwoners over het wonen in de gemeente Wijchen erg hoog is. Er zijn geen grote probleemwijken en er heerst over het algemeen een goed sociaal klimaat. Toch vergt handhaven en op sommige plaatsen verbetering van deze situatie nadrukkelijk beleid gericht op het scheppen van de goede randvoorwaarden hiervoor.

Belangrijke voorwaarden zijn onder meer:

- Voldoende aanbod van woningen voor gedifferentieerde groepen;
- Een schone, duurzame, veilige openbare ruimte en woonomgeving met aandacht voor de leefbaarheid.

In de programma's 4 (Onderwijs en Ontplooiing) en 5 (Ondersteuning en Zorg) wordt op een aantal andere voorwaarden voor een sociaal sterk Wijchen ingegaan.

Wat willen we bereiken?

Wij willen samen werken aan een omgeving waarin de sociale samenhang en de veiligheid in orde zijn, de kwaliteit van de openbare ruimte op orde is en de voorzieningen van behoorlijk niveau en goed bereikbaar zijn. Maar waar bovenal een gevoel van welbehagen heerst. Samen met inwoners, leefbaarheidsgroepen, verenigingen en maatschappelijke partners willen wij die sfeer behouden of bereiken. Ons credo is: 'geef de wijken en kernen terug aan de inwoners'.

Maatschappelijk effecten van beleid

Voor de vertaling van de hierboven beschreven ambities van de gemeente voor de komende jaren in concrete beleidsvoornemens en plannen gelden onder meer de volgende beleidsuitgangspunten voor de woningbouw:

- Er wordt in alle kernen in eerste instantie gebouwd voor de eigen behoefte. De leefbaarheid van de kleine kernen en de ontwikkeling van een vitaal platteland hebben hoge prioriteit (behoud eigen sfeer en identiteit, handhaving voorzieningenniveau en behoud van het verenigingsleven);
- Binnen de regionale afspraken zal speciale aandacht worden gegeven aan: het realiseren van ouderenhuisvesting, mogelijkheden voor starters, gehandicapten, middeninkomens en statushouders;
- De nadruk komt te liggen op de kwaliteit van woningbouwprojecten en niet meer op het aantal woningen dat gebouwd wordt. Duurzaamheid, flexibiliteit, diversiteit en levensloopbestendigheid zijn hierbij de kernwoorden.

Met de woningbouwcorporaties Talis en De Kernen zijn en worden hierover afspraken gemaakt, die vastgelegd worden in zogeheten samenwerkingsafspraken tussen gemeente en corporaties. Nadrukkelijk zullen afspraken worden gemaakt over duurzaamheid en levensloopbestendig bouwen.

Speerpunten Wonen en leefbaarheid

2.1	Bouwen voor de eigen behoefte
2.2	Aandacht voor betaalbaarheid woningvoorraad
2.3	Verruiming mogelijkheden starters woningmarkt
2.4	Herijking samenwerking corporaties
2.5	Beheer woon-zorg component woningvoorraad
2.6	Verbetering leefklimaat in de wijken
2.7	Dorpsontwikkelingsplannen verder realiseren
2.8	Veiligheid is een eerste vereiste voor een prettige leefsfeer
2.9	Doelmatig en duurzaam afvalbeheer (huishoudelijke afvalstoffen)

2.1 Bouwen voor de eigen behoefte

Een belangrijk beleidsuitgangspunt is dat er in alle kernen gebouwd wordt voor de eigen behoefte. Het aanbod in de bouwplannen moet daarom zowel in kwantitatief als kwalitatief opzicht in overeenstemming zijn met de vraag. Dit om ongewenste maatschappelijke effecten als leegstand of woningnood te voorkomen.

2.1.1 Prioriteren van nieuwbouwplannen

Periodiek (driejaarlijks) wordt door middel van marktonderzoek de verwachte vraagontwikkeling op de woningmarkt in de planperiode herijkt en indien nodig bijgesteld. Recent marktonderzoek (november 2013) laat zien dat voor de periode 2014-2020 de capaciteit van de bouwplannen de verwachte vraag ruimschoots overtreft. Tegelijkertijd leidt het realiseren van de huidige bouwplannen tot overschotten aan woningen in de dure koopsector en sociale huursector en tot tekorten aan geliberaliseerde huurwoningen. Het totale aantal woningen dat Wijchen op basis van bestaande regionale afspraken tot 2020 nog mag bouwen zal naar verwachting naar beneden moeten worden bijgesteld.

Bestaande bouwplannen worden daarom opnieuw tegen het licht gehouden en wellicht geherprogrammeerd en/of gefaseerd of in het uiterste geval geschrapt.

In het najaar van 2014 wordt een inventarisatie gemaakt welke risico's dit voor de gemeente met zich mee brengt.

Deze risico-inventarisatie nemen we mee bij de prioritering van de gemeentelijke bouwplannen (najaar 2014) in stadsregionaal verband, naar aanleiding van de geconstateerde overcapaciteit in de bestaande bouwplannen.

In afwachting van de uitkomst van dit prioriteringsproces kunnen er op dit moment geen uitspraken worden gedaan over de gevolgen ervan voor de lopende en nog te realiseren bouwplannen van de gemeente Wijchen in 2015

2.2 Aandacht voor betaalbaarheid woningvoorraad

De gemeente wil de tevredenheid van haar inwoners over het wonen in Wijchen vergroten door te zorgen voor voldoende aanbod van woningen voor gedifferentieerde groepen. Aangezien de komende periode het accent verschuift van kwantiteit naar kwaliteit komt de betaalbaarheid van woningen weer centraal te staan.

Er blijft voortdurend aandacht nodig voor het aanbod van voldoende betaalbare sociale huur- en koopwoningen zowel voor jongeren als voor senioren. Binnen de stadsregio geldt de huurtoeslaggrens als betaalbaarheidsgrens voor huurwoningen. Voor koopwoningen is dit een aankoop prijs van € 172.000.



2.2.1 Hantering van de 50-50 norm in bouwplannen

De 50-50 verhouding (verhouding sociale huur/koop-vrije sector huur/koop) is hiertoe één van de sturingselementen die in bouwplannen zijn opgenomen. De mate waarin deze verhouding zal worden gerealiseerd is mede afhankelijk van de andere sturingsfactoren waarmee op grond van de Woonvisie bij bouwplannen rekening moet worden gehouden, zoals de vraag naar betaalbare woningen, de financiële haalbaarheid en de variatie.

2.2.2 Investeren in duurzaamheid woningvoorraad

Naast de huizenprijzen zijn de maandelijkse lasten sterk van invloed op de betaalbaarheid van een woning. Dit is ook reden dat gemeente Wijchen nadrukkelijk aandacht heeft voor de duurzaamheid van een woning ter verlaging van de woonlasten. Duurzaamheidsinvesteringen zullen niet alleen worden ingezet bij nieuwbouwplannen, maar met name ook in de bestaande woningvoorraad.

Hierbij zet de gemeente Wijchen de volgende instrumenten in:

woningisolatiesubsidieregelingen (looptijd op basis van provinciale regeling tot en met 2014) en duurzaamheidsleningen (in te zetten voor duurzame energie en energiebesparing). De duurzaamheidslening is door de raad ingesteld voor de periode 2012-2013-2014. We leggen aan de raad een voorstel voor om deze te continueren.

Indicator	Werkelijk 2013	Verwacht 2014	Verwacht 2015
2.2.2 Maximaal beschikbaar voor duurzaamheidsleningen	€ 200k	€ 300k	€ 400k*
2.2.2 Benutting van de leningscapaciteit	65%	80%	80%

Indicator	Meerjarenraming 2016	2017	2018
2.2.2 Maximaal beschikbaar voor duurzaamheidsleningen	€ 500k*	€ 600k*	€ 600k*
2.2.2 Benutting van de leningscapaciteit	80%	80%	80%

2.3 Verruiming mogelijkheden starters woningmarkt

De gemeente wil de mogelijkheid voor starters op de koopmarkt vergroten door het beschikbaar stellen van het beschikbaar stellen van een starterslening. Het doel hiervan is niet alleen het bevorderen van het eigen woningbezit en het (verder) op gang helpen van de ingezakte woningmarkt. Het doel van de starterslening is vooral ook het bevorderen van de doorstroming op de woningmarkt, waarmee wordt bijgedragen aan een voldoende aanbod van woningen voor gedifferentieerde groepen.

2.3.1 Starterslening

Momenteel wordt gewerkt aan concrete voorstellen over de starterslening.

Op dit moment is nog niet duidelijk welk bedrag voor startersleningen benodigd is en welke wijze van facilitering door de gemeente Wijchen daarbij past. Voor het raadsvoorstel, dat in het voorjaar van 2015 wordt aangeboden, zoeken we een passende financiering.

2.4 Herijking samenwerking corporaties

Woningcorporaties zijn van groot belang voor de woningbouwplannen en woningbeheerplannen in Wijchen. Het gaat dan om de beschikbaarheid van voldoende sociale/betaalbare huurwoningen, het aandeel in de gemeentelijke nieuwbouwplannen, de bijdrage aan de verduurzaming van de woningvoorraad, het huisvesten van specifieke doelgroepen, het afstemmen van wonen en zorg en de bijdrage aan de leefbaarheid. Op deze terreinen werkt de gemeente Wijchen vanuit de kaders van de Woonvisie samen

met de woningbouwcorporaties Talis en de Kernen. Daarvoor zijn er samenwerkingsafspraken gemaakt tussen gemeente en corporaties. Door de Herzieningswet zijn corporaties onder directe aansturing van de gemeente gekomen. Corporaties zijn verplicht om voor hun activiteiten naar redelijkheid bij te dragen aan het uitvoeren van de gemeentelijke Woonvisie. De afspraken tussen gemeenten en corporaties moeten hierdoor meer het karakter van prestatieafspraken gaan krijgen. Verder heeft het Woonakkoord de financiële mogelijkheden van de corporaties onder druk gezet. Dit kan de komende jaren van invloed zijn op de investeringen van corporaties in bijvoorbeeld nieuwbouw, wijkaanpak en energiebesparing, alsmede op de hoogte van de huurprijzen. Het Woonakkoord en de nieuwe Herzieningswet hebben dus gevolgen voor de activiteiten die de corporaties de komende jaren kunnen realiseren. De Herzieningswet vraagt tevens om een hernieuwde opstelling hoe gemeente en corporaties zich tot elkaar moeten gaan verhouden.

2.4.1 Prestatie-afspraken

Met ingang van 2015 het bestaande kwartaaloverleg met de corporaties gebruiken om de samenwerking een nieuwe gedaante te geven, met prestatie afspraken en een sterkere regierol voor de gemeente.

2.5 Beheer woon-zorg component woningvoorraad

In de thans geldende Woonvisie van Wijchen (Woonvisie 2012-2016. Duurzaam Wijchen) wordt in een apart hoofdstuk ingegaan op de prognose van de demografische ontwikkelingen voor Wijchen gedurende de periode 2011-2040.

De Woonvisie signaleert daarin de voor haar belangrijke trends om in te kunnen spelen op de verwachte woonbehoefte van de Wijchense inwoners. Op de vergrijzing wordt ingespeeld door het stimuleren van de levensloopbestendigheid van zowel bestaande woningen als van nieuwbouw, waardoor ouderen langer zelfstandig in hun woningen kunnen blijven wonen. Voor de groep ouderen (en niet ouderen) die zelfstandig wonen maar zorg nodig hebben en voor eigen huisvesting zorgen zijn ook woonservicegebieden in ontwikkeling, waar zorg- en welzijnsvoorzieningen op elkaar zijn afgestemd. Hierdoor ontstaat een volledig aanbod aan wonen, zorg en welzijn. In Noord-Wijchen wordt aan de Klapstraat door Talis een dergelijk woonservicegebied gebouwd, met ZZG als beoogd zorgverlener. In Zuid-Wijchen werkt Talis met zorginstelling Luciver aan een dito plan. Door de extramuralisering van de zorg en de WMO transitie is de druk op de woningvoorraad voor wat betreft het kunnen bieden van zelfstandig wonen in combinatie met zorg enorm toegenomen.

2.5.1 Quick-scan woon-zorg behoefte

Op dit moment wordt er door de afdeling Samenleving (WMO) een quick-scan uitgevoerd om de gevolgen van de WMO transitie voor de behoefte aan intra- en extramuraal wonen met zorg, in beeld te brengen. De resultaten hiervan zullen in het najaar van 2014 bekend zijn. Op basis hiervan zal de woon-zorg behoefte worden bijgesteld en indien nodig, het beleid met betrekking tot de gewenste omvang van de woon-zorg component in de woningvoorraad.

2.6 Verbetering leefklimaat in de wijken

In (sommige) wijken heerst een andere beleving dan in bijvoorbeeld de kernen. Er is minder sociale cohesie en de zelfwerkzaamheid van wijkbewoners is niet overal gelijk. Wij willen met een thematische en op de wijk gerichte aanpak het leefklimaat en de betrokkenheid in de wijken samen met de inwoners en de leefbaarheidsgroepen verbeteren. Wij nemen samen met onze partners even het voortouw, maar we verwachten wel dat de inwoners 'het stokje overnemen' en vooral ook zelf met initiatieven komen. Daarnaast zorgen we samen, met de financieel beschikbare middelen, voor behoud van voldoende voorzieningen. Te denken valt aan dorpshuizen,



(brede) scholen (zie ook programma 4 onderwijs en ontplooiing, activiteit 4-1-2), groen, speeltuintjes, parkeerfaciliteiten (zie ook programma 6, activiteit 6-3-2) en jongerenontmoetingsplekken.

2.6.1 Geo-informatievoorziening

De Geo-informatievoorziening kent voor 2015 twee belangrijke aandachtspunten:

- Verdere uitbouw van de ruimtelijke informatievoorziening voor zowel de interne bedrijfsvoering als voor de communicatie met burgers, bedrijven en ketenpartners.
- De opbouw en inrichting van Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT).

De behoefte aan, en het belang van, ruimtelijke informatie is enorm toegenomen. Zo sterk dat de kern van de dienstverlening van bedrijven als Google en Microsoft sterk leunt op ruimtelijke informatie. Dit maakt dat geo-informatie al lang niet meer is voorbehouden aan een kleine groep specialisten. Burgers, bedrijven en instellingen beschouwen ruimtelijke informatie steeds meer als onderdeel van de normale dienstverlening. Ook binnen de totale gemeentelijke processen neemt de ruimtelijke informatievoorziening een steeds belangrijker rol in. De in 2014 in gang gezette verbetering zal in 2015 verder worden uitgebouwd. Dit resulteert in een betere ontsluiting en beschikbaarheid van geografische gegevens binnen de organisatie. Daarnaast zal, in het kader van het Masterplan informatievoorziening, een start worden gemaakt met de ontsluiting van gemeentelijke geo-informatie via de website (Geo-portaal).

De opbouw van de BGT is een arbeidsintensief proces waarmee al in 2013 is gestart. Naast het voldoen aan de wettelijke verplichting vindt er een integratie plaats met de gemeentelijke beheertopografie voor wegen, groen en riool zodat uiteindelijk alle gemeentelijke topografie centraal wordt beheerd en bijgehouden. Bij de opbouw van de BGT wordt regionaal samengewerkt. Wijchen is samen met Nijmegen trekker van dit regionale BGT-project. Omdat Wijchen niet deelneemt aan de regionale ICT-samenwerking zal in 2015 een afweging plaats moeten vinden of we de regio volgen in de aanschaf van de software-applicatie of voorlopig doorgaan op de huidige werkwijze.

2.6.2 Project Groenstroken op orde

Door de Raad is een krediet beschikbaar gesteld voor dit project. In 2015 gaan we verder met het op orde brengen van de administratie ten aanzien van groenstroken in de gemeente Wijchen. De verwachting is dat medio 2015 het project is afgerond. Hiervoor worden circa 150 adressen aangeschreven waar sprake is van gebruik van gemeentegrond zonder dat er sprake is van een overeenkomst. Het gebruik wordt ofwel gelegaliseerd via een overeenkomst danwel wordt de grond teruggevorderd.

2.6.3 Renovatie parken en tuinen

In het coalitieakkoord geven we bij "natuurlijk groen een voorwaarde" aan dat de instandhouding van groene buffers belangrijk is voor een goede balans tussen natuur, economie en concurrerend ruimtegebruik. Dit sluit aan op ons Groenstructuurplan en bij de uitvoering daarvan. Om de parken als groene buffers te versterken gaan we die (deels) renoveren. In 2015 voeren we de renovatie uit van de kasteeltuin (paden, borders en inrichting ten behoeve van evenementen). Voor het Oosterpark stellen we een plan op om het recreatief gebruik te versterken en de natuur de ruimte te geven.

2.6.4 Wij doen MEE® in Wijchen

Naast het behoud van voorzieningen is het ook van belang dat bewoners elkaar kennen. Dit is de basis voor een sterke sociale structuur in de wijken. Als mensen elkaar kennen maken ze makkelijker een praatje en is de bereidheid om iets voor elkaar te doen groter. Om dit proces te versterken voert MEER Welzijn Wijchen bovengenoemd project binnen onze gemeente uit. Het project is gericht op activering door ontmoeting en het ondersteunen van het zelf organiserend vermogen van wijkbewoners.

2.6.5 Een wijkontwikkelingsplan

In de raad van 19 juni 2014 is een motie aangenomen, waarin de raad het college opdraagt om samen met de leefbaarheidsgroepen en inwoners een visie op te stellen voor één wijk gericht op geleidelijke kwaliteitsverbetering van die wijk.

Indicator	Werkelijk 2013	Verwacht 2014	Verwacht 2015
2.6.2 Aantal overeenkomsten	600	450	150

2.7 Dorpsontwikkelingsplannen verder realiseren

Bijna alle kernen hebben de laatste jaren zelf een dorpsontwikkelingsplan tot stand gebracht. In de komende periode gaan we samen met de inwoners aan de slag om deze plannen stap voor stap verder te realiseren. Snel internet in het buitengebied is een belangrijke voorziening voor het leefklimaat in de moderne samenleving. De komende jaren willen wij initiatieven hier toe faciliteren.

2.7.1 Snel internet in het buitengebied

De toegang tot snel internet in het buitengebied vormt een groeiend probleem. Het blijft sterk achter bij de ontwikkelingen in het stedelijk gebied. Grote delen van het platteland zijn nog aangewezen op internetverbindingen via de telefoonlijn xDSL (ADSL en VDSL). xDSL verbindingen kennen een groot snelheidsverval over afstand. Hierdoor blijven veel bewoners en bedrijven verstoken van de mogelijkheden bij een snel internet. Er zijn vier soorten internetverbindingen: xDSL, kabel, draadloos en glasvezel. Van deze vier verbindingen biedt glasvezel op dit moment het beste perspectief voor de toekomst. In 2014 zijn we samen met de DOP's en enkele LBG's in werkgroepverband gestart met een onderzoek naar de mogelijkheden voor het verglazen van het buitengebied. In 2014 is ook een werkgroep opgericht die de mogelijkheden van de realisatie van het buitengebied onderzoekt. In het 3e kwartaal van 2014 is de raad hierover geïnformeerd.

Om tot een mogelijke verglazing van het Wijchens buitengebied te komen zijn er vooralsnog twee opties:

1. Aansluiten bij de provinciale plannen
Bij de provincie zijn momenteel geen gelden beschikbaar voor een verglazingsproject in Wijchen. Wel is zij met private partijen in gesprek die in de vorm van een pps-constructie bereid zijn te investeren in het verglazen van de buitengebieden van de provincie. Deze gesprekken bevinden zich in de finale fase. De provincie heeft aangegeven dat zij verwacht in de loop van 2015 een start te kunnen maken met de verglazing van de buitengebieden. Wanneer Wijchen aan de beurt is, daar is nu nog geen inzicht in.
2. De bewoners leggen zelf een netwerk aan
Een tweede optie is dat bewoners zelf zorgen voor de aanleg van een open netwerk en met aannemers en providers daarover afspraken maken. Dit betekent wel dat zij zelf met die partijen moeten onderhandelen en contracten afsluiten. Voor het verkrijgen van de benodigde middelen dienen zij zich te organiseren in een stichting of coöperatie.

Voor beide opties geldt, dat op basis van concrete plannen de gemeente Wijchen per casus bekijkt op welke wijze zij faciliterend kan optreden.

De vertegenwoordigers van de leefbaarheidsgroepen en uitwerkingsgroepen van de DOP's hebben aangegeven te opteren voor de eerste optie. De voornaamste reden is de schijnbare overzichtelijkheid van het beoogde tijdspad van de provincie en de organisatie die via de pps-constructie het project op zich neemt.



Desondanks zal de werkgroep in 2015 de nodige inspanningen moeten blijven verrichten voor het realiseren van een hoge vraagbundeling zodat we snel kunnen anticiperen als er zich haalbare oplossingsmogelijkheden aanbieden en de provincie haar uitvoeringsplanning opstelt. Indien in het voorjaar van 2015 vanuit de provincie nog geen duidelijkheid en inzicht wordt gegeven in de planning zal de werkgroep haar standpunt op dat moment heroverwegen.

Om in de tussengelegen periode naar de bewoners in het buitengebied "geloofwaardig" over te (blijven) komen is het zaak dat de gemeente zich achter de vertegenwoordigers en hun missie voor een hoge vraagbundeling stelt. Bewoners, als ook de werkgroepleden moeten het gevoel hebben dat de gemeente hen hierin steunt. Aan een traject van vraagbundeling zijn kosten verbonden. Voor Wijchen ramen we die kosten op ca. € 50.000. (communicatie, ondersteuning, mailings enz.). Voor dekking van deze kosten wordt gedacht aan het innovatiefonds. Momenteel is dit fonds nog in afwachting van richtlijnen die duidelijk maken of en wanneer er uit het fonds geput kan worden. Naar verwachting komt daar eind 2014 helderheid over. Als blijkt dat er voor de vraagbundeling geen beroep kan worden gedaan op het innovatiefonds zal uw raad bij de afwegingen bij de begrotingsbehandeling een hoge prioriteit moeten toekennen aan de verglazing. Indien dit project wel past binnen de richtlijnen van het innovatiefonds zal vanuit de bewoners (DOP's en Lbg's) daartoe een verzoek moeten worden ingediend (omdat de gemeente dat uiteraard niet kan).

2.8 Veiligheid is een eerste vereiste voor een prettige leef sfeer

Het gemeentelijk veiligheidsterrein omvat een reeks van veiligheidsonderwerpen, variërend van woonoverlast en jeugdcriminaliteit tot verkeersveiligheid en huiselijk geweld. Voor de aanpak van al deze thema's zijn heel wat instrumenten beschikbaar en kan aan allerlei maatregelen gedacht worden. Bij de effectuering van die maatregelen hebben tal van partijen een rol. Publieke partijen, zoals politie, brandweer en justitie en maatschappelijke organisaties, zoals 'Meer' in Wijchen. Maar ook private partijen, zoals inwoners(groepen) en ondernemers (keurmerken). De gemeente heeft de regierol op dit complexe terrein. Dat betekent: sturing op de selectie en aanpak van de veiligheidsthema's, sturing op samenwerking en de nakoming van afspraken en sturing op tussentijdse evaluaties en de kwaliteit van de organisatie. Omdat voor elkaar te krijgen, is een integraal veiligheidsplan (IV-plan) onmisbaar. Hiermee kunnen de diverse partijen achter een inhoudelijke visie worden geschaard, kunnen de belangrijkste items worden geselecteerd en van een aanpak worden voorzien en kunnen de juiste impulsen voor de borging van samenwerking en coördinatie worden gegeven.

2.8.1 Integraal Veiligheidsplan (IV-plan)

De afgelopen jaren hebben wij gewerkt met een meerjarig IV-plan, specifiek uitgewerkt naar de Wijchense situatie, waaraan ook een concreet jaarlijks Wijchense actieplan werd gekoppeld. Twee maal per jaar is een rapportage over de politiecijfers en de aanpak op het gebied van veiligheid aan de raad voorgelegd. Binnen dat jaarplan legden wij ook vast dat verbetering van de integrale samenwerking met alle partijen een voorwaarde is om tot een effectieve aanpak te komen. Wij constateerden de afgelopen jaren dat, ook door de veranderende positie van de politieorganisatie, gezocht moest worden naar een meer regionale samenwerking, uiteraard met blijvend oog en oor voor de specifiek Wijchense pijnpunten.

De burgemeesters van Tweestromenland (Beuningen, Druten, Groesbeek, Heumen, Millingen aan de Rijn, Ubbergen, West Maas en Waal en Wijchen) hebben daarom besloten om gezamenlijk een IV-plan op te stellen, waardoor deze gemeenten beter op het nieuwe politieteam kunnen aansluiten, zoals dat vorm heeft gekregen binnen de Nationale politie. Daarom wordt eind 2014/begin 2015 een regionaal IV-plan voor de komende vier jaar (2015-2018) ter vaststelling aan de raad aangeboden. Aan dit IV-plan is een intergemeentelijk uitvoeringsjaarplan gekoppeld, dat jaarlijks wordt vastgesteld.

Voor elke gemeente wordt daarnaast aanvullend een afzonderlijk uitvoeringsplan opgesteld, dat jaarlijks door het college van burgemeester en wethouders wordt vastgesteld en ter informatie aan de raad wordt aangeboden. Hierin worden dan ook eerdere veiligheidsindicaties vanuit de raad meegenomen. Cyclisch wordt aan de raad verantwoording afgelegd over cijfers en prestaties. Door de raad zijn twee belangrijke indicaties gegeven voor verbetering van de veiligheid en het veiligheidsgevoel binnen Wijchen. Hieraan wordt in 2015 verder vervolg aan gegeven

2.8.2 Wijkwatchers

Onder regie van de gemeente wordt in 2015 door MEER Welzijn Wijchen verder vorm en inhoud gegeven aan de organisatie van 'wijkwatchers'. Vóór de zomervakantie in 2015 wordt een eerste evaluatie gepresenteerd.

2.8.3 Veiligheidsweek

In oktober 2015 wordt de 'Veiligheidsweek' georganiseerd. Het programma wordt ter informatie voorgelegd aan de raad. In december wordt de evaluatie in de raad gepresenteerd.

Indicator	Werkelijk 2013	Verwacht 2014	Verwacht 2015
2.8.1 Aantal veiligheidsrapportages aan de Raad		2	2

Indicator	Meerjarenraming		
	2016	2017	2018
2.8.1 Aantal veiligheidsrapportages aan de Raad	2	2	2

2.9 Doelmatig en duurzaam afvalbeheer (huishoudelijke afvalstoffen)

Juni 2014 is het Afvalbeleidsplan 2014-2017 door de Raad vastgesteld. Na ingrijpende wijzigingen in de inzamelstructuur (m.n. diftar, regionale milieustraat, plastic afvalinzameling) is de komende jaren gekozen voor consolidatie en optimalisatie van de huidige inzamelstructuur.

2.9.1 Realisatie Afvalbeleidsplan 2014-2017

Er wordt de komende jaren in bijzonder ingezet op een intensievere en inspirerende afvalcommunicatie (scheidingsgedrag) en een gerichte monitoring en evaluatie van resultaten (prestatie en bijsturing). Ook de steeds complexer wordende regionale samenwerking, en de regievoering van de gemeente daarbinnen als opdrachtgever en aandeelhouder, zal de komende jaren om bijzondere aandacht vragen.

Dit moet uiteindelijk leiden tot een (meer) duurzaam en doelmatig afvalbeheer. In concreto gaat het om minimalisering van de hoeveelheid restafval en een betere scheiding en verwerking van hergebruikstromen. Hiermee worden kosten beheerst (afvalstoffenheffing) alsook een bijdrage geleverd aan een duurzame bescherming van de milieukwaliteit van de leefomgeving (duurzaamheidsgedachte).

Indicator	Werkelijk 2013	Verwacht 2014	Verwacht 2015
2.9.1 Aanbiedfrequentie restafvalcontainer	52%	50%	50%
2.9.1 Hoeveelheid restafval (kg/inwoner/jaar)		140	140
2.9.1 Scheidingspercentage huishoudelijk afval			65%



Indicator	Meerjarenraming		
	2016	2017	2018
2.9.1 Aanbiedfrequentie restafvalcontainer	50%	50%	50%
2.9.1 Hoeveelheid restafval (kg/inwoner/jaar)	140	140	140
2.9.1 Scheidingspercentage huishoudelijk afval	65%	65%	65%

Mijlpalen

Nummer	Omschrijving mijlpaal	Datum
2.1.1	Fasering, herprogrammering of schrappen van bestaande plannen	Voorjaar 2015
2.2.1	Hantering 50-50 norm in bouwplannen	2015
2.2.2	Investeren in duurzaamheid woningvoorraad	2015
2.3.1	Besluit starterslening	Voorjaar 2015
2.4.1	Prestatieafspraken corporaties	2015
2.5.1	Resultaten Quick-scan WMO-transitie	Oktober 2014
2.5.2	Opbouw inrichting BGT	December 2015
2.6.1	Uitbouw ruimtelijke informatievoorziening	December 2015
2.6.1	BGT-bestand opgebouwd	Juni 2015
2.6.1	Groenstroken op orde	Juni 2015
2.6.2	Uitvoering renovatie kasteeltuin	December 2015
2.6.3	Renovatieplan Oosterpark	December 2015
2.6.3	Wij doen MEE® in Wijchen	December 2014
2.6.4	Evaluatie "Wij doen MEE® in Wijchen"	Maart 2015
2.6.4	Wijkontwikkelingsplan	November 2014
2.6.5	Opbouw inrichting BGT	December 2015
2.7.1	Vraagbundeling	2015
2.8.1	Vaststellen Regionaal IV-plan 2015-2018, inclusief regionaal jaarplan 2015	Februari 2015
2.8.1	Aanbieden Uitvoeringsjaarplan aan de Raad	31-3-2015
2.8.1	Terugkoppeling aan de raad van het regionaal en gemeentelijk plan, voorzien van cijfers en prestaties	
2.8.3	Veiligheidsweek	Oktober 2015
2.8.3	Evaluatie veiligheidsweek	December 2015
2.9.1	Jaarevaluatie Afvalbeleidsplan	Juni 2015

Wat kost het?

Overzicht van baten en lasten

In de onderstaande tabel zijn voor 2014 de cijfers van de geactualiseerde begroting opgenomen.

Financieel overzicht (x € 1.000)	Begroting 2014	Begroting 2015	Meerjarenraming		
			2016	2017	2018
Baten					
Brandweer en rampenbestrijding	52	27	2	2	2
Openbare orde en veiligheid	52	52	52	52	52
Monumenten	3	3	3	3	3
Openbaar groen	201	216	220	259	259
Overige recreatieve voorzieningen	0	0	0	0	0
Afvalverwijdering	3.460	3.787	3.874	3.941	4.003
Volkshuisvesting	943	1.150	768	635	659
Totaal	4.709	5.234	4.918	4.892	4.977
Lasten					
Brandweer en rampenbestrijding	2.228	2.294	2.355	2.382	2.400
Openbare orde en veiligheid	1.391	1.503	1.520	1.537	1.543
Monumenten	179	160	161	161	162
Openbaar groen	2.762	2.903	2.929	3.068	3.093
Overige recreatieve voorzieningen	254	262	188	188	189
Afvalverwijdering	3.695	3.693	3.299	3.344	3.396
Volkshuisvesting	1.334	1.601	1.590	1.605	1.609
Totaal	11.844	12.415	12.042	12.286	12.391
Saldo voor bestemming	-7.134	-7.181	-7.124	-7.394	-7.414
Mutatie met reserves	784	504	35	34	34
Saldo na bestemming	-6.350	-6.677	-7.090	-7.359	-7.380



Relevante beleidsnota's

Nummer raadsbesluit	Beleidsnota
07 AZ 064	Strategische visie 2025
08 RZ 215	Groenstructuurplan Wijchen 2008-2017 (2008)
04 RZ 117	Groenstructuurplan Kleine Kernen (2004)
13 RZ 205	Milieubeleidsplan 2013-2016
13 RZ 206	Klimaatbeleidsplan 2013-2016
14 RZ 016	Afvalbeleidsplan 2014-2017
12 IZ 110b	WMO Beleidsplan 2012-2015
09 IZ 173	Kaderstellende notitie J&J-beleid 2010-2013 (2009)
09 IZ 207	Uitvoeringsprogramma 2010 – 2013 jeugd- en jongerenbeleid gemeente Wijchen, (2009)
04 RZ 106	Prestatieovereenkomst Woningstichting Rivierengebied - gemeente Wijchen (2004)
11 IZ 095	Evaluatie wijkplannen
	Centrumvisie 2006 deel 1 (2006)
	Centrumplan 2006 deel 2 (2006)
	Centrumplan plattegrond (2006)
	Van koers naar keuze, integrale visie op de gebundelde kracht van stad en land. Stadsregio (2011)
	Standaardprogramma van eisen voor een levensloopbestendige nieuwbouwwijk (2006)
	Beheervisie "kwaliteit in beeld 2009-2013" (2009)
	Integraal veiligheidsplan 2010-2014 'Balans in Samenwerking' (2010)
	Buiten spelen in Wijchen, nota speelbeleid en ontmoeten gemeente Wijchen (2007)
	Buitenspelen, ja leuk! Bijlage bundel met quickscan van speelruimte in de gemeente Wijchen. (2007).
	Woonvisie (2012-2016)
	Diverse bestemmingsplannen
	Speelbeleid/Beheerplan 2007 – 2012
	Uitvoering geven aan projectplan "Groenstroken op orde"
	Vergunningen- en handhavingsbeleidsplan 2012-2015
	Richtlijnen afweging parkeerbelang versus groenbelang (B&W 8-5-2012)





3 Werken en ondernemen

Algemeen

Wij hebben aandacht voor inwoners die afhankelijk zijn van een uitkering en werkloos zijn. De uitvoering van re-integratieactiviteiten komt vanaf 1 januari 2015 in handen van het regionale Werkbedrijf. Het Werkbedrijf heeft werkgevers nodig om werkzoekenden te kunnen plaatsen. Waar nodig natuurlijk met passende ondersteuning. Het Werkbedrijf ziet de werkgever dan ook als zijn klant. Hoe de mogelijkheden van een werkzoekende te koppelen aan de kansen bij een werkgever is de basis van dit programma. Het regionaal Werkbedrijf in wording is noodzakelijk om zowel werkgever als werkzoekende beter van dienst te kunnen, met snellere en slimmere matches van mens en werk. Breed gaat op in het regionale Werkbedrijf. Met de (regio brede) werkgeversdienstverlening is de slagingskans voor onze inwoners bij het vinden van een baan aanzienlijk groter.

Missie/Visie

Iedere inwoner van Wijchen heeft een eigen verantwoordelijkheid om zelf in eigen bestaan te kunnen voorzien. Het afhankelijk zijn van een uitkering draagt niet bij aan het welbevinden en het welzijn van mensen. Lukt het niet om in een eigen bestaan te voorzien dan bestaat de mogelijkheid om een uitkering aan te vragen of hulp te zoeken bij het vinden van werk. Werkgelegenheid is noodzakelijk. Een goed ondernemersklimaat is een voorwaarde. Samen met ondernemers zoeken wij naar oplossingen om de werkgelegenheid te vergroten waardoor kansen ontstaan voor onze doelgroep.

Wat willen we bereiken?

Werk gaat niet alleen over geld verdienen. Werk gaat ook over trots, eigenwaarde en wat van je leven willen maken. Eruit halen wat erin zit en meedoen met de maatschappij. Het afhankelijk zijn van een uitkering draagt daar niet toe bij. Wij vinden het daarom van groot belang dat mensen zelf in hun bestaan kunnen voorzien. In Wijchen staan er op dit moment honderden inwoners zonder baan langs de zijlijn te popelen om weer mee te doen. Met meer aandacht voor de sociaal economische agenda en beter contact met ondernemers, kunnen wij deze mensen weer mee laten doen. Wijchen moet een omgeving zijn waar de ondernemer zich 'senang' voelt. Dit betekent onder andere dat Wijchen blijvend investeert in een goed ondernemersklimaat. Dat houdt een inspanning in, ook als bestaande regels daarvoor ter discussie komen te staan.

Maatschappelijk effecten van beleid

- Het bevorderen van de werkgelegenheid in Wijchen en omgeving;
- Het bevorderen van de uitstroom;
- Het oneigenlijk gebruik van uitkeringen voorkomen en terugdringen;
- Zorgdragen voor het juiste bedrijf op de juiste plek;
- Versterking van het winkelaanbod in het centrum;
- Verruiming van de detailhandel op de bedrijventerreinen.

Speerpunten Werken en ondernemen

3.1	Doorgeleiden naar werk
3.2	Stimuleren lokale economie
3.3	Bevorderen ondernemersklimaat

3.1 Doorgeleiden naar werk

Het doorgeleiden naar werk van mensen die zonder baan zitten en dus in een lastige situatie zijn beland, is van het grootste belang. Daarin investeren we maximaal. Enerzijds door, samen met het Werkbedrijf, goede contacten met werkgevers op te bouwen, waardoor bemiddeling tot stand gebracht wordt. Anderzijds door voorzieningen aan te bieden aan mensen zonder werk en aan werkgevers, waardoor de kansen vergroot worden om terug te keren in een werkende situatie. Wij sluiten ons aan bij de initiatieven in de regio om te komen tot het regionaal Werkbedrijf dat erop gericht is de re-integratie van bijstandsgerechtigden en mensen met een arbeidsbeperking vanuit een breder perspectief op te pakken. Niettemin is ons standpunt dat wij lokaal moeten blijven doen waar we goed in zijn. Daar valt ook de inzet op het 'beschut werken' onder.

3.1.1 Monitoren van afspraken uit de dienstverleningsovereenkomst met het regionale werkbedrijf

Het regionaal Werkbedrijf gaat vanaf 1 januari 2015 voor onze arbeidsmarktregio de drie kernfuncties (werkgeversdienstverleningen, kandidaatsbenadering, verbindingfunctie) uitvoeren. Elke deelnemende gemeente sluit met de MGR Rijk van Nijmegen, waar het Werkbedrijf een module van is, een eigen dienstverleningsovereenkomst, met daarin verwoord de lokale prioriteiten en binnen het beschikbare budget, af, op basis van een meerjarig strategisch beleidsplan. In 2015 zullen wij de voortgang van deze afspraken bewaken, zowel voor de overname van de verplichtingen (natuurlijke afbouw lopende structurele loonkostensubsidies), de precieze invulling van de basisdienstverlening als de maatwerkafspraken. Aan het eind van 2015 zal de effectiviteit van de afspraken uit de dienstverleningsovereenkomst geëvalueerd worden.

3.1.2 Inzicht ontwikkelen in de mogelijkheden van de voorziening 'beschut werk' uit de participatiewet

De instroom in de Wsw stopt per 1 januari 2015. In de Participatiewet is een nieuwe vorm van beschut werk vastgelegd. Gemeenten kunnen mensen die tot de doelgroep van de Participatiewet horen voordragen bij het UWV voor een indicatie beschut werk. Alleen gemeenten kunnen dit. Burgers kunnen dit niet zelf direct aanvragen. De gemeente is niet verplicht om mensen voor een indicatie voor te dragen. Als het UWV een indicatie afgeeft is de gemeente wel verplicht de betrokkene (binnen enige termijn) een dienstverband beschut werk aan te bieden. Daarbij kan loonkostensubsidie worden ingezet (tot maximaal 70% van minimumloon). De regels die we hanteren bij toekennen van beschut werk en loonkostensubsidie moet het algemeen bestuur van het Werkbedrijf nog vastleggen in verordeningen. Wijchen streeft er naar om binnen financieel haalbare grenzen, zijn inwoners, die dat nodig, hebben zoveel mogelijk voor te dragen voor een indicatie van het UWV. Aangezien op dit moment de landelijke criteria nog onbekend zijn evenals de regels die ons Werkbedrijf hierbij wil hanteren is het jaar 2015 vooral een jaar om ervaring op te doen met de mogelijkheden van de (nieuwe) voorziening beschut werk. Tevens zal in de loop van 2015 duidelijk moeten worden hoe de inzet van deze voorziening zich verhoudt tot de inzet van arbeidsmatige dagbesteding (Wmo).

3.1.3 Integratie van "breed" in het werkbedrijf

In 2014 hebben wij de uitgangspunten voor de integratie van Breed in het Werkbedrijf vastgesteld. In het tweede kwartaal van 2015 zal een plan aan de raad worden voorgelegd hoe de integratie precies zal worden vormgegeven.

3.1.4 Participatie voor mensen die niet (direct) door het werkbedrijf worden ondersteund

Vanaf 2015 dragen wij wat tot nog toe het werkdeel van het Participatiebudget heette over aan het Werkbedrijf. Dit budget keert het Rijk uit aan de gemeenten als onderdeel van het 'sociaal deelfonds'. Vervolgens dragen alle aan de MGR deelnemende gemeenten dit budget over aan het Werkbedrijf, waarbij de gemeenten afspraken maken in de dienstverleningsovereenkomst over de besteding van dit budget. Op voorhand is al duidelijk dat in enig jaar slechts ca. de helft van de (huidige Wwb-) klanten ondersteuning kan worden geboden vanuit dit budget (pagina 31, werkboek 'Sterke werkwoorden', 14 AZ 003). In zoverre wij activiteiten willen ontplooiën om ook deze groep mogelijkheden voor participatie te bieden dienen wij deze activiteiten af te stemmen met het Werkbedrijf en uit andere middelen als het participatiebudget te financieren.

Indicator	Werkelijk 2013	Verwacht 2014	Verwacht 2015
3.1.1 Aantal werkzoekenden overgedragen aan Werkbedrijf dat volledig uitstroomt naar betaald werk			
3.1.1 Aantal werkzoekenden overgedragen aan Werkbedrijf dat gedeeltelijk uitstroomt naar betaald werk			
3.1.1 Aantal werkzoekenden overgedragen aan Werkbedrijf dat m.b.v. loonkostensubsidie is geplaatst			
3.1.1 Aantal werkzoekenden overgedragen aan Werkbedrijf met een dienstverband beschut werk			
3.1.1 Aantal werkzoekenden overgedragen aan Werkbedrijf dat geplaatst is op een tijdelijke werkervaringsplek			
3.1.4 Aantal werkzoekenden actief deelneemt aan georganiseerd vrijwilligerswerk			
3.1.4 Aantal werkzoekenden die een tegenprestatie leveren			

3.2 Stimuleren lokale economie

Wij vinden het belangrijk voor de werkgelegenheid dat de lokale economie in deze tijd van financiële sores nadrukkelijk gestimuleerd wordt en dat de Wijchense ondernemer wordt ondersteund. Onze uitgangspositie is uitstekend. Het centrum is recent onder handen genomen en ziet er aantrekkelijk uit. Het Centrummanagement neemt samen met de Wijchense ondernemers steeds meer centrumversterkende initiatieven.

3.2.1 Beleidsnotitie detailhandel vaststellen

De bedrijventerreinen zijn kwalitatief hoogwaardig, maar wij moeten deze wel beter onder de aandacht brengen bij potentiële klanten. Een sterk centrum met weinig leegstand is van groot belang. Niettemin willen wij in dat kader wel onderzoek doen naar de verruiming van mogelijkheden om detailhandel op bedrijventerreinen toe te staan. Daarbij rekening houdend met de behoefte van de consument en het belang van ondernemers. Wij stellen voor hierover te zijner tijd een kaderstellend debat te voeren in de gemeenteraad.

Wij willen internetbedrijvigheid en snel internet faciliteren op bedrijventerreinen.

3.3 Bevorderen ondernemersklimaat

Ondernemers moeten zich prettig voelen in Wijchen. Wij bezinnen ons samen met het MKB op de regelgeving voor het midden- en kleinbedrijf. Wij besteden daarbij onder andere aandacht aan verdere versnelling van vergunningen- en aanbestedingsprocedures en aan het tijdig betalen van rekeningen door de gemeente zelf als klant. Daarnaast maken we werk van een (digitaal) ondernemersloket, waar de ondernemer snel en adequaat geholpen wordt.

3.3.1 Innovatiefonds voor het MKB om de concurrentiekracht te vergroten

In 2015 komt er het congres naar aanleiding van het MKB Innovatiefonds om de concurrentiekracht van onze lokale ondernemers te vergroten. In 2014 zal er een jury worden samengesteld, de kaders worden bepaald en kunnen de ondernemers hun innovatieve ideeën aandragen. Tijdens het congres in 2015 kunnen Wijchense ondernemers hun innovatieve idee pitchen en uiteindelijk kunnen drie ondernemers een voucher winnen. Daarnaast zal er een informatiemarkt zijn om ondernemers te informeren over innovatie, subsidies e.d. Na dit congres kunnen ondernemers hun innovatieve ideeën blijven aandragen en in aanmerking komen voor een voucher.

3.3.2 Grensoverschrijdend bedrijfsuitwisseling tussen Kleef en Wijchen

In navolging op de eerste bijeenkomsten in 2014 een vervolg geven aan het grensoverschrijdende uitwisselingsprogramma tussen het bedrijfsleven uit Kleef en Wijchen. Daarnaast zullen partijen worden benaderd die de onderlinge samenwerking kunnen bevorderen.

Mijlpalen

Nummer	Omschrijving mijlpaal	Datum
3.1.1	Evaluatie DVO Werkbedrijf	December 2015
3.1.2	Evaluatie beschut werk	December 2015
3.1.3	Besluitvorming over integratie van het werkvoorzieningsschap Breed in het regionale Werkbedrijf	Tweede kwartaal 2015
3.1.4	Plan participatie	Tweede kwartaal 2015
3.2.1	Beleidsnotitie detailhandel	
3.2.2	Herijking strategische visie	Najaar 2015
3.3.1	Een succesvol congres voor het MKB van Wijchen	1e kwartaal 2015
3.3.2	Het organiseren van grensoverschrijdende bijeenkomsten tussen Kleef en Wijchen	2e, 3e en 4e kwartaal 2015

Wat kost het?

Overzicht van baten en lasten

In de onderstaande tabel zijn voor 2014 de cijfers van de geactualiseerde begroting opgenomen.

Financieel overzicht (x € 1.000)	Begroting 2014	Begroting 2015	Meerjarenraming		
			2016	2017	2018
Baten					
Handel en Ambacht	24	24	24	24	24
Nutsbedrijven	98	103	103	103	111
Bijstandsverlening	9.605	10.943	11.644	12.408	13.022
Werkgelegenheid	6.036	6.036	6.036	6.036	6.036
Participatiebudget	948	948	948	948	948
Totaal	16.710	18.053	18.755	19.519	20.140
Lasten					
Handel en Ambacht	161	132	128	128	128
Nutsbedrijven	0	0	0	0	0
Bijstandsverlening	11.145	12.557	13.276	14.056	14.687
Werkgelegenheid	6.589	6.261	6.261	6.222	6.092
Participatiebudget	1.321	1.063	1.066	1.068	1.069
Totaal	19.217	20.013	20.731	21.474	21.976
Saldo voor bestemming	- 2.507	- 1.960	- 1.976	- 1.956	- 1.836
Mutatie met reserves	-	-201	23	154	24
Saldo na bestemming	-2.507	- 2.161	- 1.953	- 1.802	- 1.812

Relevante beleidsnota's

Nummer raadsbesluit	Beleidsnota
03 RZ 043	Rapport Revitalisering Bedrijventerrein Wijchen – Oost
07 RZ 107	Economisch Beleidsplan
12 IZ 115	Transitieplan toekomst Breed
08 IZ 111	Vierjarenbeleidsplan Wet werk en bijstand 2008 – 2011, “Samen aan de slag”
13 RZ 148	Centrumvisie
14 AZ 003	Sterke werkwoorden regionaal werkbedrijf
14 AZ 032	Modulaire gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen
11/4179	Regionaal programma bedrijventerreinen
09/10847	Structuurvisie bedrijventerreinen en werklocaties)
12/944	Vestigingsbeleid bedrijventerrein Wijchen Oost
	Startnotitie over de regionale samenwerking van beleid en uitvoering op het domein werk in
	Voortgangsnotitie Richtinggevende standpunten over regionale samenwerking op het domein



4 Onderwijs en ontplooiing

Algemeen

De samenleving is voortdurend in ontwikkeling. Stilstand betekent achteruitgang. De maatschappij is immers geen onveranderbaar gegeven. Op verschillende terreinen zijn op een bepaald moment veranderingen gewenst om ons leven prettiger en socialer te maken. Sociaal maatschappelijke ontwikkelingen treffen iedereen. Desondanks is het belangrijk accenten te leggen bij en aandacht te schenken aan kwetsbare individuen en groepen. Dit is noodzakelijk door een toename aan diversiteit aan leeftijden, generaties, etnische groepen, culturen, gezondheid, ontwikkeling en ontplooiing, inkomens en leefvormen in de lokale samenleving. Daarnaast speelt een steeds verdergaande individualisering van de maatschappij een rol, waarbij het gaat om aspecten als toenemende behoefte aan onder meer zelfstandigheid, sociale en fysieke mobiliteit, emancipatie en communicatie. Het gaat hier in alle gevallen om sociaal maatschappelijke ontwikkelingen. Het vormgeven en uitvoeren van het beleid hierbinnen vraagt om een duidelijke wisselwerking tussen overheid en burger. De kracht van de samenleving willen wij hierin ten volle benutten.

Missie/visie

Bij het opvoeden en opgroeien van kinderen is de aansluiting tussen leefmilieu en onderwijs voor een belangrijk deel bepalend voor de ontwikkelingskansen. De gemeente, de welzijnsorganisaties, zorgaanbieders en onderwijsinstellingen zijn samen verantwoordelijk voor het overbruggen van achterstanden om welke redenen dan ook en hebben de taak een nauw afgestemd aanbod voor jonge kinderen en hun ouders, maar ook voor tieners, jongeren en volwassenen te bieden. Vrije tijd geeft gelegenheid voor ontspanning en vermaak. Daarnaast biedt het een belangrijke mogelijkheid voor ontmoeting van bevolkingsgroepen en generaties. Sociale samenhang en daarmee de kwaliteit van de leefomgeving is een belangrijk item waardoor mensen elkaar opzoeken en ondersteunen, maar ook wordt het plezier in het leven en wonen hierdoor versterkt.

Wat willen we bereiken?

Wijchen kent een uitgebreid scala aan voorzieningen op het terrein van onderwijs, ontplooiing en vrijetijdsbesteding. Wij streven naar een zo volledig mogelijk en passend aanbod. Hoewel de uitvoering en de kwaliteit van het onderwijs de verantwoordelijkheid is van de scholen, willen wij een bijdrage leveren aan de samenwerking tussen partijen die zich bezighouden met opgroeiende kinderen. Waarbij de ontplooiing van het kind voorop staat. Wij willen de ontwikkeling van scholen die zich willen verbreden, stimuleren. Ook het verenigingsleven, in het bijzonder de sport- en spelbeleving, bieden wij ondersteuning binnen financiële grenzen. Dit vanuit de belangrijke principes voor onze samenleving dat het clubleven verbreedt en sporten gezond is

Maatschappelijk effecten van beleid

- Bevorderen van de leefbaarheid in kleine kernen;
- Dekkend voorzieningenaanbod in wijken en kleine kernen;
- Voldoende aanbod in wijken en kleine kernen om ontmoeting van inwoners mogelijk te maken;
- Een divers (programma)aanbod op het terrein van sport, kunst en cultuur voor een brede doelgroep;
- Een adequate afstemming en samenwerking op het terrein van onderwijs en zorg.

Speerpunten Onderwijs en ontplooiing

4.1	Brede scholen als ontmoetingsplaats.
4.2	Passend onderwijs
4.3	Faciliteren van (sport)verenigingen en van kunst en cultuur

4.1 Brede scholen als ontmoetingsplaats.

Wij geloven in 'de Brede school' als levendig centrum en ontmoetingsplek in de wijk. Waar scholen, peuterspeelzalen en welzijnswerk samenwerken om tot een aanbod te komen waar de wijk behoefte aan heeft. Wij denken dat de diverse verenigingen met hun activiteiten daarbij een aanvulling kunnen zijn op het activiteitenaanbod. Wij willen het huidige aanbod van onderwijs in de kleine kernen handhaven, zolang de kwaliteit kan worden gewaarborgd. Het belang van het kind dient voorop te staan.

4.1.1 Toekomst kleine kernen

In 2014 starten wij met elkaar een "kleine kernen discussie", waarin de leefbaarheid en het daarbij behorende voorzieningenaanbod voor de toekomst centraal staan. Deze discussie willen wij in het eerste kwartaal 2015 afronden. Wat maakt een kleine kern wel of niet leefbaar? Accommodaties met daarbinnen een passend activiteitenaanbod zijn essentieel, maar pas rendabel als er sprake is van een efficiënt gebruik. Dat geldt ook voor onze kleine kernen. Ons maatschappelijk vastgoed is omvangrijk, maar niet altijd efficiënt benut. Voor het daadwerkelijk behouden van een voorzieningenaanbod (en een daarop aansluitend accommodatieaanbod) ter stimulering van de leefbaarheid in een wijk of dorp is een afweging van sociale-culturele, economische en fysieke aspecten noodzakelijk. In 2015 zal op basis van een hierop aansluitende notitie de discussie over dit onderwerp afgerond worden.

4.1.2 Brede School

De ontwikkeling van de Brede school blijven wij ondersteunen. Wij nemen hierbij echter niet meer een centrale positie in, maar vertrouwen en bouwen op de kracht van de samenleving. De maatschappelijke organisaties (scholen, peuterspeelzalen, kinderopvang, sociaal cultureel werk, vrijwilligerswerk, zorgorganisaties) zullen hierin zelf de regie moeten voeren en creativiteit moeten tonen. Daar waar nodig ondersteunen wij.

4.2 Passend onderwijs

Samen met de schoolbesturen voor primair en voortgezet onderwijs en het speciaal onderwijs geven we vorm aan de Wet Passend Onderwijs die in augustus 2014 in gaat. Uitgangspunt is het streven dat elk kind zo nabij als mogelijk en een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs/kinderopvang/ peuterspeelzaal krijgt. De feitelijke verantwoordelijkheid voor de inzet van het Passend Onderwijs ligt bij het onderwijsveld zelf. Met de schoolbesturen en andere maatschappelijke partners ontwikkelen we initiatieven om de aansluiting zo goed mogelijk te organiseren en af te stemmen.

4.2.1 Samenwerking op lokaal en regionaal niveau

Hoewel scholen en samenwerkingsverbanden zelf verantwoordelijk zijn voor het organiseren en financieren van extra ondersteuning, hangt ondersteuning in het onderwijs nauw samen met zorg en voorzieningen binnen de Jeugdwet, de nieuwe Wmo en Participatiewet. Wij vinden het daarom van belang om de zorgstructuren op scholen (vooral de ZAT's) goed aan te laten sluiten op het Lokaal coördinatiepunt en de sociale wijkteams door duidelijke afspraken te maken over de onderlinge communicatie en de inzet van ondersteuning en zorg. Zo moet duidelijk zijn wie vanuit de school



verantwoordelijk is voor de afstemming met de sociale wijkteams en moeten beide partijen op de hoogte zijn van de mogelijke vormen van te leveren ondersteuning en zorg. Preventie en vroegsignalering zijn hierbij ook een belangrijk punt van aandacht. Alleen door goede afstemming kan zinvol invulling gegeven worden aan het principe "één huishouden, één plan, één regisseur".

In het kader van Passend Onderwijs voeren wij met de andere gemeenten en de samenwerkingsverbanden op regionaal niveau op overeenstemming gericht overleg (OOGO) waarin wij de aansluiting tussen onderwijs en zorg met elkaar bespreken. Daarnaast zijn onderwerpen als leerlingenvervoer, thuiszitters, leerplicht en toeleiding naar werk in het kader van de Participatiewet ook onderdeel van deze afstemming. Bovendien moet vanuit de Jeugdwet OOGO gevoerd worden met het onderwijsveld. Daarnaast willen wij nieuwe projecten/pilots in het kader van het passend onderwijs mogelijk maken (o.a. De Komeet, cluster 3-onderwijs).

4.3 Faciliteren van (sport)verenigingen en van kunst en cultuur

Wijchen kent een rijk en bloeiend verenigingsleven. Dat willen wij graag zo houden. Onze verenigingen met de vele onmisbare vrijwilligers, leveren een grote bijdrage aan de sociale samenhang in onze gemeente. Wij willen (sport)verenigingen faciliteren en stimuleren om zelf met plannen en ideeën te komen. Waarbij we moeten voorkomen dat deze plannen of ideeën op voorhand stranden door het hanteren van allerlei formele regels. Maatschappelijke initiatieven steunen wij als deze meerwaarde bieden aan de Wijchense samenleving. Wij besteden in de komende tijd aandacht aan degenen die door sociale uitsluiting of door lichamelijk of geestelijke beperkingen niet aan sport kunnen doen. Kunst en cultuur zijn niet alleen zaken waar mensen plezier aan beleven, maar het draagt ook bij aan het imago van Wijchen en de lokale identiteit. Wij willen het kunst- en cultuuraanbod behouden en ondersteunen nieuwe initiatieven uit de samenleving. Samen met de initiatiefnemers onderzoeken wij, gegeven de gewijzigde situatie door het besluit van de Provincie, de mogelijkheden om sporthal Schaarweide te realiseren of om alternatieven te ontwikkelen. Dit in het licht gezien van de ontwikkeling van Bergharen als tweede kerngebied van Wijchen.

4.3.1 Renovatieplan sportaccommodaties

In 2015 gaan we volgens het Renovatieplan Sportaccommodaties in samenwerking met Stichting Groene Grasvelden en de sportclubs na of :

- sportvelden gerenoveerd moeten worden ter instandhouding van het kwalitatief hoge niveau van de bestaande sportinfrastructuur;
- de bestaande renovatieplanning geactualiseerd moet worden;
- een integrale investering in automatische beregening op alle sportvelden de renovatiekosten structureel omlaag kunnen brengen.

4.3.2 Algemene subsidieverordening

In 2015 gaan we de Algemene subsidieverordening uit 2008 (ASV 2008) herijken. De gewijzigde wetgeving en nieuwe inzichten verlangen een integrale herziening van met name de procedurele regels. De herijking is niet primair ingegeven door inhoudelijke of financiële argumenten. We nemen ook de op deze verordening gebaseerde Beleidsregel subsidievertrekkingen 2013 (BSV 2013) onder de loep.

4.3.3 Hoofddijnennotitie kunst en cultuur

In 2015 willen we een notitie opstellen over onze visie op kunst en cultuur waarbij de kracht van de samenleving het uitgangspunt is. In de visie gaan we in op het streven het kunst- en cultuuraanbod te behouden alsmede het ondersteunen van nieuwe initiatieven uit de samenleving. In de visie houden we rekening met het raadsbesluit uit 2010 dat kunst in de openbare ruimte is voor onbepaalde tijd geparkeerd. Als er financiële consequenties voortvloeien uit de hoofddijnennotitie, kunnen deze ter afweging meegenomen worden in de besluitvorming over de meerjarenbegroting van 2016.



4.3.4 Vrijwilligerswerk sportverenigingen

In 2015 evalueren we de re-integratiepilot "Vrijwillig werk(t)". In deze pilot proberen we activeren we mensen een grote afstand tot de arbeidsmarkt door middel van voorbereiding een deelname aan vrijwilligerswerk bij sportverenigingen. De pilot wordt uitgevoerd op het sportpark Woezik. Naast het verkleinen van de afstand tot de arbeidsmarkt voor de 15 deelnemers versterken we op deze manier de inzet op vrijwilligerswerk bij sportverenigingen.

Mijlpalen

Nummer	Omschrijving mijlpaal	Datum
4.1.1	Toekomst kleine kernen	1e kwartaal 2015
4.1.2	Brede school	2e kwartaal 2015
4.2.1	Afspraken Passend Onderwijs binnen de LEA	najaar 2014
4.2.1	Tussentijdse evaluatie	eerste helft 2014
	Verbeterpunten implementeren	voor aanvang van het schooljaar 2015 - 2016
4.3.1	Oplevering RSA 2015	december 2015
4.3.2	Vaststelling subsidieverordening	december 2015
4.3.3	Vaststellen visie Kunst en Cultuur	oktober 2015
4.3.4	Vrijwilligerswerk sportverenigingen	september 2015



Wat kost het?

Overzicht van baten en lasten

In de onderstaande tabel zijn voor 2014 de cijfers van de geactualiseerde begroting opgenomen.

Financieel overzicht (x € 1.000)	Begroting 2014	Begroting 2015	Meerjarenraming		
			2016	2017	2018
Baten					
Onderwijshuisvesting	8	8	8	8	8
Onderwijs	41	41	41	41	41
Bibliotheek	0	0	0	0	0
Sport	463	466	468	469	471
Kunst en Cultuur	0	0	0	0	0
Oudheidkunde en Musea	0	0	0	0	0
Recreatie en toerisme	196	196	196	196	196
Sociaal cultureel werk	16	0	0	0	0
Kinderopvang	4	4	4	4	4
Totaal	728	714	716	718	720
Lasten					
Onderwijshuisvesting	3.376	3.366	3.323	3.255	3.161
Onderwijs	1.309	1.317	1.321	1.325	1.327
Bibliotheek	679	661	658	655	651
Sport	2.612	2.249	2.219	2.216	2.218
Kunst en Cultuur	433	362	363	364	365
Oudheidkunde en Musea	254	254	255	255	255
Recreatie en toerisme	287	318	313	298	299
Sociaal cultureel werk	1.156	0	0	0	0
Kinderopvang	469	474	475	475	476
Totaal	10.574	9.000	8.926	8.843	8.752
Saldo voor bestemming	-9.846	-8.286	-8.209	-8.125	-8.032
Mutatie met reserves	136	291	191	176	235
Saldo na bestemming	-9.711	-7.995	-8.019	-7.949	-7.797

Relevante beleidsnota's

Nummer raadsbesluit	Beleidsnota
05 IZ 121	Hoofdlijnennotitie volwasseneneducatie (05 IZ 121)
06 IZ 041	Discussienotitie Kunstbeleid, 30 november 2006 (06 IZ 041)
08 IZ 112	Trainingsveldennorm voetbal, (24 april 2008)
09 IZ 207	Uitvoeringsprogramma Jeugd- en Jongerenbeleid (09 IZ 207)
09 IZ 169	Evaluatierapport Bredescholen in Wijchen 2009, januari 2009 (09 IZ 169)
09 IZ 167	Een Heerlijkheid tussen Maas en Waal. Visie op toerisme in Wijchen 2009-2015, juli 2009
10 IZ 017	<i>Lezen, leren en informatie voor iedereen</i> . Toekomstvisie gemeente Wijchen op het bibliotheekwerk 2010-2014, juni 2011
11 IZ 092	Algemene Subsidieverordening / versie 8 december 2011 Beleidsregel Subsidieverstrekingen 2013 (College 20 augustus 2013 / 13-3516)
12 IZ 132	Renovatieplan Sportaccommodaties / RSA , (6 december 2012)
13 IZ 151	<i>De peuters opgevangen!</i> Notitie peuterspeelzaalwerk en VVE 2013-2014 binnen het kader van de Wet OKE. januari 2013. (13 IZ 151)
13 IZ 155	Visie en Missie sociaal cultureel en educatief centrum 't Mozaïek. Maart 2013. (13 IZ 155)
13 IZ 171	Toekomst Muziekonderwijs Wijchen. April 2013 (13 IZ 171)
13 IZ 194	Toeristische herpositionering van het Rijk van Nijmegen. Oktober 2013
13 IZ 196	Beleidskader Investerings Buitensportaccommodaties, (19 december 2013)
14 IZ 199	Uitvoeringsdocument muziekonderwijs. November 2013
G3	Kleedkamernormering voetbal, (28 februari 2002) Integraal huisvestingplan onderwijs meerdere jaren Notitie 'structureren en bevorderen jongerenparticipatie' 2006 Buiten spelen in Wijchen, nota speelbeleid en ontmoeten gemeente Wijchen, maart 2007 Buitenspelen, ja leuk! Bijlage bundel met quickscan van speelruimte in de gemeente Wijchen. Januari 2007 Actueel leerplicht jaarverslag Actuele VSV-atlas Evaluatierapport Vrijwilligersplein Wijchen, maart 2009 Convenant VSV met afspraken tussen Rijk, gemeenten en scholen voor voortgezet onderwijs en beroepsonderwijs Lokaal Educatieve Agenda Wijchen 2011



5 Ondersteuning en zorg

Algemeen

Anders denken – Samen doen is het leidende thema van het Coalitieakkoord 2014-2018. We gaan verder met het beleid dat in 2010 is ingezet. Dat houdt ook in dat aandacht bestaat voor groepen van inwoners die het minder gemakkelijk hebben. Hierbij ligt de nadruk op gelijkwaardigheid, betrokkenheid en solidariteit. Waar kwetsbare mensen ons echt nodig hebben, moeten zij een beroep op ons kunnen doen. Daar horen bij het opkomen voor zwakkeren in de samenleving en het steunen van de belangen van hen die zichzelf onvoldoende kunnen laten horen. Het aanbod aan voorzieningen en activiteiten moet aansluiten op de vraag en behoeften van deze groepen. Dit vormt de basis voor dit programma.

Missie/visie

Iedere inwoner van Wijchen is zelf verantwoordelijk voor het invullen en vormgeven van zijn/haar leven met de bijbehorende rechten en plichten. In geval van een (tijdelijke) beperking op het terrein van wonen, welzijn, zorg en/of inkomen biedt de lokale toegangspoort (bestaande uit het Lokaal coördinatiepunt en de sociale wijkteams) de toegang tot noodzakelijke ondersteuning. Het bieden van noodzakelijke ondersteuning is gericht op het voorkomen van (een toename van) problemen op het vlak van gezondheid en maatschappelijke participatie en het vergroten van de zelfredzaamheid van de burgers van Wijchen.

Wat willen we bereiken?

Er zijn veel veranderingen in zorg en welzijn die op ons en onze inwoners afkomen. Vanaf 2015 krijgen wij er als gemeente een aantal fikse verantwoordelijkheden bij. Daarop bereiden wij ons de komende tijd heel goed voor. Wij kunnen op het gebied van zorg en welzijn niet doorgaan zoals vroeger. Dat is onbetaalbaar geworden. Maar dat wil niet zeggen dat het er allemaal slechter op wordt. Als we het goed aanpakken wordt het zelfs beter! Daar gaan we ook voor. Wij hebben samen met onze maatschappelijke partners en inwoners een kernboodschap geformuleerd, die wij in dit coalitieakkoord ook opnemen: Wijchen is een gemeente waar mensen oog hebben voor elkaar en samen dingen ondernemen. Waar buurtgenoten, familie en vrienden elkaar een handje helpen en met elkaar hun problemen proberen op te lossen. En waar als het echt nodig is, professionele ondersteuning en zorg dichtbij en eenvoudig te vinden zijn. Daar staan wij voor. Dat betekent wel dat er nog aardig wat moet veranderen, voordat we écht zo'n gemeente zijn.

Maatschappelijk effecten van beleid

- Versterking eigen kracht van burgers;
- Een passend aanbod van algemene en maatwerkvoorzieningen voor de inwoners van onze gemeente;
- Minder inzet op zware zorg;
- Betaalbare zorg en hulpverlening;
- Burgers die met passende ondersteuning langer zelfstandig kunnen wonen zonder in een sociaal isolement te raken;
- Heldere toegang tot de zorg en hulpverlening voor burgers

Speerpunten Ondersteuning en zorg

5.1	Met elkaar leven en zorgen
5.2	Bijdrage van maatschappelijk partners
5.3	Zorg dichtbij: sociale wijkteams
5.4	Preventie

5.1 Met elkaar leven en zorgen

Wij vinden het belangrijk dat we elkaar binnen onze gemeenschap weer weten te vinden in goede en in mindere tijden. In buurten, maar ook binnen families, vriendenclubs en verenigingen. Zorg en ondersteuning komen niet alleen van professionele hulp- en zorgverleners. Ook mantelzorgers kunnen op onze ondersteuning rekenen. Het persoonsgebonden budget blijft in gewijzigde vorm bestaan. Een groot deel van onze inwoners is gelukkig en gezond en heeft veel te bieden aan zijn of haar omgeving. Maar er zijn ook kwetsbare mensen, jong en oud, met problemen, die ondersteuning en hulp nodig hebben. Die krijgen zij dan ook. En dan is het enorm belangrijk dat er mensen in hun omgeving voor hen klaar staan. Als gemeente willen wij een bijdrage leveren aan de totstandkoming van die saamhorigheid. Binnen het armoedebeleid is de zorg voor kinderen een speerpunt. Zodat ieder kind gelijke kansen krijgt.

5.1.1 Het bieden van inkomensondersteuning

Wijchen kent een verantwoord en sociaal armoedebeleid. Voor specifieke situaties en specifieke groepen hebben wij een aantal herkenbare regelingen gecreëerd. Dat blijkt ook uit contact met maatschappelijk betrokken groeperingen. Door extra budget vanuit het Rijk en gewijzigde regelgeving wijzigt het armoedebeleid wel. Behalve een collectiever zorgverzekering voor minima mogen we wettelijk regelingen niet meer categoriaal uitvoeren. In Wijchen werden de regeling chronisch zieken en gehandicapten en de Geldterugregeling voor gepensioneerden categoriaal uitgevoerd, dat wil zeggen met minder bureaucratie. De regeling chronisch zieken en gehandicapten komt in 2015 geheel te vervallen. Vanaf 2015 worden gemeenten geacht een deel van de middelen van de opgeheven Wet Tegemoetkoming Chronisch Zieken en Gehandicapten en de Compensatie Eigen Risico in te zetten voor het bestrijden van meerkosten onder de groep chronisch zieken en gehandicapten. Wij gaan dit doen door de doelgroep de mogelijkheid te bieden een uitgebreide collectieve zorgverzekering af te sluiten die ca. 95% van deze meerkosten opvangt. Daarnaast zorgen we voor extra middelen voor bijzondere situaties.

In 2015 zullen we verder investeren in het vergroten van het bereik van ons armoedebeleid. Hierbij zullen we ook onze maatschappelijke partners (KBO, scholen, Talis etc.) betrekken. Daarbinnen willen we in het bijzonder de minima-huishoudens bereiken met opgroeiende kinderen. We handhaven één uniforme inkomensgrens in ons beleid van 110% van de geldende bijstandsnorm.

5.1.2 Het bieden van schuldhelpverlening

Wij willen burgers die om schuldhelpverlening vragen meer aanspreken op de eigen verantwoordelijkheid. Hierdoor willen wij deze burger in zijn of haar eigen kracht zetten. Als bij het oplossen van schulden gemeentelijke hulp nodig is, dan bieden wij die via snelle, efficiënte en laagdrempelige ondersteuning. Ondersteuning zetten wij primair in bij mensen die gemotiveerd zijn om aan de oplossing van hun schulden te werken maar niet over de benodigde vaardigheden beschikken om zelf hun schulden op te lossen.

5.1.3 Mantelzorgondersteuning/informele zorg

Wij willen voorkomen dat mantelzorgers overbelast raken door de vaak intensieve en jarenlange inzet die zij plegen om hun naaste te ondersteunen bij ziekte en beperkingen. Dit doen wij door groepswijze ondersteuning en individuele ondersteuning. Verder



zorgen wij dat er integraal gekeken wordt naar de benodigde ondersteuning van de cliënt en de mantelzorger, zodat zij zoveel mogelijk samen de situatie aankunnen, bij voorkeur in hun eigen woonomgeving. Het gaat om hierbij om het realiseren van een betrokken sociaal netwerk, een attente wijk, mogelijkheden van ontmoeting, zingeving, meedoen en respijtzorg om acute overbelasting bij de mantelzorger te voorkomen.

5.1.4 Wonen en zorg

De extramuralisering heeft tot gevolg dat meer mensen met een beperking of een specifieke ondersteuningsvraag zelfstandig wonen in de wijk. Dit stelt eisen aan de woonomgeving, zowel fysiek als sociaal. Verder is vaak adequate ondersteuning hierbij nodig door mensen in de omgeving en door professionals. We gaan met de doelgroepen en maatschappelijke partners op het gebied van welzijn en zorg kijken wat nodig is om wonen met zorg optimaal te organiseren in Wijchen. Ook de aansluiting bij intramurale zorg in Wijchen krijgt hierbij aandacht.

In 2015 gaat extra aandacht uit naar wonen en dementie.

5.1.5 Aanbesteding en uitvoering taken wmo 2015 en jeugdwet

De negen gemeenten in de Regio Nijmegen trekken samen op bij de inkoop en aanbesteding van nieuwe taken in de Wmo- en jeugdzorg per 2015. Ons uitgangspunt hierbij is dat lokaal inkopen wat lokaal kan, en regionaal inkopen waar dat nodig is. Zorg die wij lokaal kunnen laten uitvoeren, contracteren wij zelf. Dit betreft de huidige Wmo-taken, inloop, ontmoeting en dagbesteding voor ouderen. Toch is er ook zorg die lokaal kan worden uitgevoerd, maar die wij voor een deel regionaal contracteren. Het gaat dan om de inkoop voor (ontwikkelingsgerichte) dagbesteding en ambulante ondersteuning voor jeugd en volwassenen. Deze gebiedsgerichte aanbesteding zorgt ervoor dat zorgaanbieders, die de doelgroep kennen en daarvoor de beste zorg kunnen leveren, een contract krijgen. Wij vragen de zorgaanbieders om handige combinaties te maken van zorg voor verschillende doelgroepen binnen onze gemeente. Dit is efficiënter en dus goedkoper. Zorg die voor cliënten uit verschillende gemeenten in de regio bedoeld is, zoals jeugdbescherming, pleegzorg en residentiële zorg, kopen de negen regiogemeenten gezamenlijk in.

- Lokaal aanbesteden en lokaal uitvoeren: inloop ontmoeting, ontwikkelingsgerichte dagbesteding ouderen en vervoer
- Regionaal aanbesteden en lokaal uitvoeren: Ontwikkelingsgerichte dagbesteding, dagbehandeling, kortdurend verblijf en vervoer jeugd, (specialistische) ontwikkelingsgerichte dagbesteding, kortdurend verblijf en vervoer volwassenen, ambulante trajecten (begeleiding en verzorging), hulp en behandeling, observatie en diagnostiek jeugd, ambulante trajecten (begeleiding) volwassenen;
- Regionaal aanbesteden en regionaal uitvoeren: Pleegzorg en (semi)residentiële zorg voor jeugd, jeugdbescherming en jeugdreclassering

5.1.6 Bezuiniging hulp bij het huishouden

In onze gemeente bieden wij sinds 2007 hulp bij huishouden aan mensen die niet langer in staat zijn om zelfstandig hun huishouden te organiseren. We maken daarbij onderscheid in HH1 (eenvoudige huishoudelijke (schoonmaak) werkzaamheden) en HH2 (huishoudelijke werkzaamheden met ondersteuning in de huishouding. De burger kan zelf geen of onvoldoende regievoeren, er wordt aanvullende hulp geboden bij het organiseren van het huishouden). In het Zorgakkoord heeft het kabinet vastgelegd dat het budget dat gemeenten krijgen om Hulp bij het Huishouden te bieden op grond van de Wmo per 2015 gekort wordt met 40%. Wij willen deze taakstelling binnen het product hulp bij het huishouden opvangen. Door de aanwezige beschikbare ruimte in het budget kunnen wij een belangrijk deel van de taakstelling realiseren. Om de taakstelling van 2015 in zijn geheel in te vullen onttrekken wij een bedrag uit de WMO reserve, waardoor wij de taakstelling voor 2015 zonder 'pijn' kunnen realiseren op basis van het huidige beleid. Voor 2016 dienen nieuwe keuzes gemaakt te worden.

Indicator	Werkelijk 2013	Verwacht 2014	Verwacht 2015
5.1.1 Aantal unieke huishoudens dat één of meerdere verstrekkingen krijgt uit het armoedebeleid	880	880	1.571
5.1.1 Aantal deelnemers reguliere CZM	384	384	418
5.1.1 Aantal deelnemers uitgebreide CZM	-	-	878
5.1.1 Bijstandsnorm voor inkomensondersteuning	110%	110%	110%
5.1.2 Succesvolle schuldhulpverleningstrajecten (fase 2)	80%	80%	80%
5.1.4 Meer thuiswonende mensen met dementie	70%	70%	70%

Indicator	Meerjarenraming		
	2016	2017	2018
5.1.1 Aantal unieke huishoudens dat één of meerdere verstrekkingen krijgt uit het armoedebeleid	1.653	1.744	1.814
5.1.1 Aantal deelnemers reguliere CZM	440	464	483
5.1.1 Aantal deelnemers uitgebreide CZM	924	975	1.014
5.1.1 Bijstandsnorm voor inkomensondersteuning	110%	110%	110%
5.1.2 Succesvolle schuldhulpverleningstrajecten (fase 2)	80%	80%	80%
5.1.4 Meer thuiswonende mensen met dementie	75%	75%	80%

5.2 Bijdrage van maatschappelijk partners

Om beter met elkaar te leren leven, schakelen we ook onze maatschappelijke partners in. Zij sporen onze inwoners aan om meer met elkaar te ondernemen, hun netwerk in te schakelen en te versterken. Om samen te werken aan leuke, sociale wijken. Daarbij zoeken zij aansluiting bij verenigingen, professionals en bij de initiatieven die er al zijn. Want gelukkig gebeurt er al heel veel moois in onze gemeente.

5.2.1 ONLINE Dorpsplein

Om burgerinitiatieven beter te kunnen faciliteren werken wij met MEER Welzijn aan een online dorpsplein. Dit is een sociaal platform waarop burgers en organisaties elkaar gemakkelijk kunnen vinden en informatie uit kunnen wisselen. Gebaseerd op een succesvolle formule ontwikkeld door MijnBuurtje.nl spelen wij hiermee in op de trend dat burgers vaker elkaar via internet contacten dan dat zij contact zoeken in hun buurt. Met een online dorpsplein kunnen onze inwoners gemakkelijk zien wat er in hun buurt gebeurt en kan de sociale samenhang versterkt worden. Bovendien is het online dorpsplein er niet alleen voor burgers, maar zijn zij juist ook diegenen die de website beheren. Hiervoor werven wij enthousiaste buurtverbinders die hun buurt in contact brengen met het online dorpsplein. Hiermee vertalen wij de sociale samenhang van Wijchen naar een nieuwe vorm. MEER Welzijn en de gemeente Wijchen faciliteren dit op de achtergrond. Het online dorpsplein lanceren wij begin 2015.

5.2.2 Eigen kracht wijzer en sociale kaart

Vaak weten burgers elkaar te vinden als ze het zelf even niet redden. Helaas lukt dat soms niet, en weten burgers ook niet waar ze precies terecht kunnen. Hiervoor zijn twee instrumenten in het leven geroepen: de Eigen Kracht Wijzer en de Sociale Kaart. Met de Eigen Kracht Wijzer kunnen burgers aan de hand van een eenvoudige vragenlijst voor zichzelf duidelijk krijgen wat ze precies nodig hebben en waar ze dat kunnen vinden. Hiermee kunnen ze vaak zelf gemakkelijk een oplossing vinden zonder tussenkomst van de gemeente. Mocht extra hulp toch nodig zijn, dan kunnen zij het Sociaal wijkteam relatief eenvoudig hiervoor inschakelen. Met een druk op de knop kan de burger de



resultaten van de Eigen Kracht Wijzer direct doorsturen naar het Sociaal wijkteam. Alle informatie over wat er in Wijchen beschikbaar is ook direct toegankelijk via de Sociale Kaart, die een beeld geeft van de organisaties en voorzieningen per buurt, wijk of dorp.

5.3 Zorg dichtbij: sociale wijkteams

Vanaf 2015 hebben we als gemeente te maken met stevige bezuinigingen op zorg. Als onze inwoners echter meer zelf en samen doen, met familie en omgeving, hóeven we ook minder snel een beroep te doen op zorg. Wat dat betreft kijken wij voortaan anders naar zorgaanvragen dan voorheen. Over de hele linie hebben wij minder zorg te verdelen. Die zorg moet dus terecht komen bij de mensen die deze het hardst nodig hebben. De hulp- en zorgverleners die er nu zijn, zijn er in de toekomst ook. Alleen gaan zij beter en breder kijken naar wat iemand nodig heeft. Niet alleen vanuit hun eigen specialisme. Zij gaan intensief met elkaar samenwerken, dicht bij onze inwoners. Om die reden gaan wij werken met sociale wijkteams, die een laagdrempelig aanspreekpunt moeten vormen voor onze inwoners.

5.3.1 Lokale toegangspoort

Vanaf mei 2014 zijn we in Wijchen gestart met een pilot voor de invulling van de Lokale toegangspoort tot de zorg door middel van een Lokaal Coördinatiepunt en drie sociale wijkteams, twee teams voor de kern Wijchen en een ambulant team voor de kleine kernen. We zullen de huidige kennis en ervaring inzetten om te komen tot een doorontwikkeling van de sociale wijkteams waarin we het goede willen behouden van Vraagwijzer, het Centrum voor Jeugd en Gezin en het Lokaal Zorgnetwerk. Bij Vraagwijzer is veel kennis en kunde aanwezig en ervaring opgedaan met de uitvoering van de huidige Wmo. Eind 2014 vindt een evaluatie plaats waarna de pilot omgezet zal worden naar een meer definitieve invulling. Het is onze ambitie om in de komende jaren te komen tot één integrale toegangspoort tot zorg en ondersteuning. Vanaf 1 januari 2015 zullen wij dit stapsgewijs gaan realiseren. De ervaringen die we in 2014 en 2015 zullen opdoen met de nieuwe lokale toegangspoort en de kennis die wij gaan vergaren met de nieuwe taken en doelgroepen willen we verder uitwerken in het nieuwe beleidsplan Wmo en Jeugd 2016-2019. Uiteraard is de brede lokale toegangspoort niet de enige toegang tot de zorg. De toegang tot bepaalde spoedeisende of specialistische zorg kan zoals dat nu ook het geval is eveneens via de huisarts, de jeugdarts en de medisch specialist verlopen.

5.4 Preventie

Waar wij samen met onze maatschappelijke partners aan werken, is dat er uiteindelijk minder vraag naar zorg komt. Preventie is daarbij van groot belang met het aloude motto in gedachte: 'voorkomen is beter dan genezen'. Want hoe minder zorg, hoe beter het leven. Zo simpel is het. Dat begint bij mensen die oog hebben voor elkaar.

5.4.1 Bevorderen publieke gezondheid

De acties die wij binnen het preventieve gezondheidsbeleid willen uitvoeren hebben betrekking op:

- Het stimuleren van mensen bij het nemen van hun eigen verantwoordelijkheid waar het gaat om het voorkomen van gezondheidsproblemen;
- Het bevorderen van samenwerking tussen de eerstelijnsgezondheidszorg en de openbare gezondheidszorg en het creëren van een structuur die meer samenhang en afstemming bij preventie realiseert tussen de verschillende aanbieders of andere betrokkenen;
- Monitoring: Het operationeel hebben van een systeem van wijk-/gebiedsanalyses over gezondheid, en het zo goed mogelijk in beeld brengen van de kosten van zorg en preventie en het meten van het resultaat van preventie in relatie tot de zorgkosten;

- Het borgen van goede zorg en ondersteuning, o.m. door het maken van afspraken met zorgverzekeraars.

5.4.2 Preventie en de lokale toegangspoort

Met de komst van het Lokaal Coördinatiepunt en de sociale wijkteams, die samen de nieuwe lokale toegangspoort gaan vormen, denken wij vroegtijdig de behoefte aan maatschappelijke ondersteuning, jeugdhulp en jeugdzorg en preventief gezondheidsbeleid te kunnen vaststellen. De basis hiervoor is het wijknetwerk. Dit bestaat uit de huisarts en andere eerstelijnsgezondheidszorg, school, jeugdgezondheidszorg, vrijetijdsclubs, sportverenigingen, veilige wijkteams, georganiseerd vrijwilligerswerk, digitaal buurtplein. Het wijknetwerk is het voertuig voor de focus op de vitale samenleving. Hier worden eenvoudige vragen beantwoord en organiseren mensen zelf, al dan niet met ondersteuning van professionals, activiteiten voor buurtbewoners of voor alle inwoners van Wijchen. In Wijchen zijn er verschillende bestaande, niet vastomlijnde wijknetwerken met een eigen dynamiek. Het wijknetwerk zorgt in relatie tot de ondersteuning- en zorgstructuur voor:

- De signalering en, wanneer nodig, doorgeleiding naar het sociaal wijkteam;
- De uitvoering van preventieve en ondersteuningstrajecten uitvoeren.

5.4.3 Preventie en bewust wonen en valpreventie

De in 2014 gestarte bewustwordingscampagne "Bewust Wonen Wijchen" zetten wij voort in 2015. In combinatie met valpreventie willen wij zorgen dat mensen zelf actie ondernemen om hun huis in een vroegtijdig stadium zo veilig en comfortabel mogelijk te maken. Dit kan in de toekomst valpartijen en beroep op zorg voorkomen. De ernst van het probleem rond vallen bij ouderen blijkt landelijk uit het grote aantal doden, ziekenhuisopnamen, Spoedeisende hulpbehandelingen (SEH) en de hoge directe medische kosten. Valongevallen zijn de meest voorkomende oorzaak van letsel door een ongeval bij ouderen. Wij nemen binnen de campagne rond valpreventie een faciliterende rol in. In 2015 richten wij ons specifiek op het langer zelfstandig wonen met dementie. Hoe wonen in combinatie met zorg en ondersteuning bij dementie aangepakt moet worden is een belangrijke en dringende vraag voor gemeenten. Want het aantal mensen met dementie neemt fors toe. Bovendien blijft deze groep steeds vaker thuis wonen. Mantelzorgers (partner, kinderen) nemen het leeuwendeel van de zorg voor mensen met dementie op zich. Ook zij hebben passende ondersteuning nodig.

5.4.4 Preventie en jongeren

Voor jeugd en jongeren hebben wij MEER Welzijn gevraagd in te zetten op preventie, signalering, activiteiten, ambulante jongerenwerk en individuele begeleiding. Hierbij denken wij aan het creëren van een aanbod voor jongeren in de leeftijdsgroep van 10-23 jaar met specifieke aandacht voor de 11 tot 17 jarigen, die mogelijk anderszins door hun levensfase, eigen cultuur en gedrag het contact met de samenleving verliezen of dreigen te verliezen. Daarnaast moet MEER Welzijn in hun aanpak gebruik maken van de vindplaatsen waar jongeren bijeenkomen die niet of minder zelfredzaam zijn dan wel het risico lopen tot deze groep te gaan behoren. Hiermee willen we jongeren versterken in hun kracht zodat ze zo zelfstandig mogelijk op kunnen groeien en waarbij ze indien nodig een beroep kunnen doen op het welzijnswerk. Dit om te voorkomen dat in een later stadium dure en zware vormen van ondersteuning en zorg nodig zijn. Het zo vroegtijdig signaleren voorkomt mogelijke uitval. Deze aanpak door MEER vraagt om uitbreiding van hun ureninzet met de bijbehorende financiële middelen.

5.4.5 Preventie en eenzaamheid

Doordat mensen genoodzaakt zijn steeds langer zelfstandig thuis te blijven wonen, neemt ook de kans toe dat mensen in een sociaal isolement terecht kunnen komen en dus eenzaam worden. Eenzaamheid kan feitelijk iedereen treffen, los van opleiding, achtergrond of status. Het is een normaal onderdeel van het leven. Wie er niet goed mee kan omgaan, blijft last houden van de gevolgen. Dat geldt voor minimaal 30% van de Nederlandse bevolking. Zeker is dat 10% van de Nederlanders zich zo ernstig eenzaam



voelt dat het een dagelijkse last is. Een last die leidt tot terugtrekken uit het sociale leven, tot gezondheidsklachten, een groter beroep op zorg en uiteindelijk tot een groot overlijdensrisico. Voor het signaleren van eenzaamheid hebben wij een meldpunt ingericht van waaruit extra interventies kunnen worden ingezet.

Mijlpalen

Nummer	Omschrijving mijlpaal	Datum
5.1.1	Schatten bereik CZM onder chronisch zieken en gehandicapten	Januari 2015
5.1.2	Evaluatie beleid chronisch zieken en gehandicapten	December 2015
5.3.1	Evaluatie lokale toegangspoort	December 2014



Wat kost het?

Overzicht van baten en lasten

In de onderstaande tabel zijn voor 2014 de cijfers van de geactualiseerde begroting opgenomen.

Financieel overzicht (x € 1.000)	Begroting 2014	Begroting 2015	Meerjarenraming		
			2016	2017	2018
Baten					
Minimabeleid	46	46	46	46	46
Maatschappelijke zaken	-	-	-	-	-
Inburgering	-	-	-	-	-
Huishoudelijke Verzorging	508	-	-	-	-
Voorzienigen Gehandicapten	1	-	-	-	-
Maatwerkvoorzieningen Natura materieel Wmo	-	1	1	1	1
Maatwerkvoorzieningen Natura immaterieel Wmo	-	478	478	478	478
Opvang en beschermd wonen Wmo	-	-	-	-	-
Eigen bijdragen maatwerkvoorzieningen en opvang Wmo	-	-	-	-	-
Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd	-	17	17	17	17
Eerstelijnsloket Wmo en Jeugd	-	-	-	-	-
PGB Wmo en Jeugd	-	30	30	30	30
Individuele voorzieningen Natura Jeugd	-	-	-	-	-
Veiligheid, jeugdreclassering en opvang Jeugd	-	-	-	-	-
Gezondheidszorg	-	-	-	-	-
Centra voor jeugd en gezin (jeugdgezondheidszorg) (uniform deel)	-	-	-	-	-
Totaal	556	572	572	572	573
Lasten					
Minimabeleid	1.706	1.996	2.067	2.009	2.053
Maatschappelijke zaken	1.544	0	0	0	0
Inburgering	33	34	34	35	35
Huishoudelijke Verzorging	4.666	0	0	0	0
Voorzienigen Gehandicapten	2.232	0	0	0	0
Maatwerkvoorzieningen Natura materieel Wmo	0	1.722	1.733	1.736	1.735
Maatwerkvoorzieningen Natura immaterieel Wmo	0	7.091	7.101	7.108	7.107
Opvang en beschermd wonen Wmo	0	22	22	22	23
Eigen bijdragen maatwerkvoorzieningen en opvang Wmo	0	-178	-178	-178	-178
Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd	0	2.726	2.811	2.753	2.755



Eerstelijnsloket Wmo en Jeugd	0	152	152	152	152
PGB Wmo en Jeugd	0	2.728	2.731	2.732	2.732
Individuele voorzieningen Natura Jeugd	0	6.400	6.400	6.400	6.400
Veiligheid, jeugdreclassering en opvang Jeugd	0	78	78	78	78
Gezondheidszorg	1.470	1.373	1.403	1.408	1.415
Centra voor jeugd en gezin (jeugdgezondheidszorg) (uniform deel)	0	340	340	340	340
Totaal	11.651	24.485	24.695	24.594	24.646
Saldo voor bestemming	-11.095	-23.912	-24.122	-24.022	-24.074
Mutatie met reserves	3	-168	-174	-175	-178
Saldo na bestemming	-11.092	-24.081	-24.296	-24.197	-24.252



Relevante beleidsnota's

Nummer raadsbesluit	Beleidsnota
04 IZ 075	Kadernota minimabeleid Wijchen (04 IZ 075).
05 IZ 140	Evaluatie minimabeleid (05 IZ 140).
14 IZ 207	Armoedemonitor 2014
12 AZ 212	Beleidsplan gemeentelijke schuldhulpverlening 2012-2015 (12 AZ 212)
12 IZ 123	Regionale visienotitie "Transformeren en integreren", kaders transitie AWBZ-begeleiding en jeugdzorg (12 IZ 123), oktober 2012
13 IZ 149	Plan van Aanpak Transitie AWBZ- begeleiding en Jeugdzorg Regio Nijmegen (13 IZ 149), januari 2013
13 IZ 180	Beleidsnota "Kracht door verbinding", ontwikkelopgaven voor de transitie Jeugdzorg en AWBZ-taken (13 IZ 180), september 2013
13 IZ 190	Transitiearrangement jeugd regio Nijmegen
	Basisnotitie mantelzorg (2006).
	Verdiepend tevredenheidsonderzoek onder mantelzorgers in de gemeente Wijchen (SGB0, nov 2009)
	Ouderenmonitor 2010: resultaten regio Nijmegen (GGD, 2011)
	Gezondheid in de regio Nijmegen: regionaal gezondheidsprofiel 2011 (GGD, 2012)
	Kaderstellende notitie Jeugd- en jongerenbeleid 2009.
	Uitvoeringsprogramma Jeugd- en jongerenbeleid 2009.
	Resultaten van de jeugdmonitor van de GGD regio Nijmegen (2011).
	Resultaten van de kindermontitor van de GGD regio Nijmegen (2011).
	Regionaal projectplan alcoholmatiging jongeren GGD regio Nijmegen 2009-2012 (2009).
	Visienotitie Transformeren en Integreren, visienotitie van de samenwerkende gemeenten in de Regio Nijmegen voor de decentralisatie functie begeleiding en de transitie jeugdzorg (vaststelling najaar 2012).
	WMO-beleidsplan 2012-2015
	Rapportage Quickscan dementiebeleid Wijchen: "Van een oerwoud naar.... door de bomen het bos zien" (DAZ, 2012)



6 Mobiliteit en infrastructuur

Algemeen

Dit programma beschrijft de mobiliteit en de fysieke infrastructuur van de openbare ruimte van de gemeente Wijchen.

Missie/visie

- Mobiliteit en bovengrondse infrastructuur
De missie van ons verkeers- en vervoersbeleid is in het GVVP I verwoord als "kwaliteit in mobiliteit". De visie hierbij is om een doelmatig, veilig en duurzaam en samenhangend verkeers- en vervoerssysteem te realiseren. Een systeem dat noodzakelijk is om de bereikbaarheid te garanderen van Wijchen en haar omringende kernen Leur, Hernen, Bergharen, Batenburg, Niftrik en Balgoij. Dit geldt voor alle vormen van verkeer.
De inwoners en de bezoekers van Wijchen stellen steeds hogere eisen aan de omgevingskwaliteit en aan de leefbaarheid. Daarom is voor de vitaliteit van Wijchen een goede bereikbaarheid van groot belang. Wij moeten condities scheppen voor een aantrekkelijk Wijchen, zodat het ook in de toekomst goed wonen, werken en recreëren is in onze gemeente.
- Ondergrondse infrastructuur (riolering en duurzaam waterbeheer)
Voor het inzamelen, transporteren en verwerken van afvalwater, hemelwater en grondwater draagt de gemeente zorg. Deze zorgplicht is gedefinieerd in de Wet Milieubeheer (artikel 10.33) en de Waterwet (artikel 3.5 en 3.6). Samen met de overige waterbeheerders (rijk, provincies en waterschappen) geeft de gemeente invulling aan het kwalitatief en kwantitatief waterbeheer. In het verbrede Gemeentelijk Rioleringsplan 2011-2015 (vGRP) is de gemeentelijke zorgplicht nader uitgewerkt. In programma 1 zijn de ruimtelijke en milieuaspecten van duurzaam waterbeheer verwerkt.
- Integraal wijkbeheer
Om het woon- en leefgenot in Wijchen te handhaven en te versterken is het beleid gericht op het scheppen van goede randvoorwaarden. Een schone, functionele, duurzame en veilige openbare ruimte en woonomgeving spelen daarin een vooraanstaande rol in.

Wat willen we bereiken?

De bereikbaarheid via het nationale wegennet is goed en recent zelfs verbeterd. Het openbaar vervoer in Wijchen is consistent maar een optimalisatieslag voor het verbeteren van de bereikbaarheid, van auto, fiets en openbaar vervoer in Wijchen van en naar de omliggende steden en dorpen blijft een streven.

Voor het nakomen van de gemeentelijke zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater streeft de gemeente naar kwalitatief en kwantitatief goed functionerende voorzieningen. Dit betekent enerzijds voorzieningen van voldoende capaciteit, anderzijds van in goede staat verkerende voorzieningen.

Met integraal wijkbeheer wordt een bijdrage geleverd aan een aantrekkelijke woonomgeving, waarin het duurzame groene karakter wordt gewaarborgd.

Maatschappelijk effecten van beleid

- Optimale bereikbaarheid van en binnen Wijchen voor auto, fiets en openbaar vervoer. Wij zetten ons in voor een optimale bereikbaarheid, van auto, fiets en openbaar vervoer in Wijchen van en naar de omliggende steden en dorpen. De

toenemende barrièrewerking van het spoor verdient een toekomstbestendige en veilige oplossing, waarbij een tunnel een optie is.

- Verbeteren van de doorstroming en de verkeersveiligheid in Kerkeveld. De doorstroming en de veiligheid in Kerkeveld verbeteren, waarbij de optie voor een tweede ontsluitingsweg wordt meegenomen.
- Aantrekkelijk winkelklimaat door gratis parkeervoorzieningen in het centrum. Terugdringen van de parkeerproblemen in de wijken. Wij blijven voorstander van onbetaald parkeren in het centrum. In bestaande wijken wordt samen met de inwoners bekeken of en zo ja hoe bestaande parkeerproblemen aangepakt kunnen worden.
- Naleving van de verkeersregels door toezicht en handhaving. Verbeteren verkeersveiligheid bij de basisscholen door het treffen van attentie verhogende maatregelen. Toezicht en de handhaving van verkeersregels in wijken en buurten blijft noodzakelijk. Bij basisscholen worden maatregelen uitgevoerd om de weggebruiker beter te attenderen op de aanwezigheid van de basisscholen.
- Bescherming van de volksgezondheid en het milieu tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten. Uitgangspunten zijn: voorkomen van verontreiniging van bodem, grond- en oppervlaktewater, van persoonlijke en materiële schade door overlast als gevolg van afval-, hemel- en grondwater.
- Het integrale beheer van de openbare ruimte. In de wijken en kernen wordt het onderhoud van groenvoorzieningen, openbare verlichting, kunstwerken, wegen en reiniging integraal uitgevoerd op basis van beeldkwaliteit. Leefbaarheidsgroepen, bewoners, etc. worden hierbij actief betrokken.



Speerpunten Mobiliteit en infrastructuur

6.1	Verbeteren treinverbindingen omringende plaatsen
6.2	Tweede ontsluiting Kerkeveld
6.3	Parkeren
6.4	Verkeersveiligheid en handhaving regels
6.5	Het integrale beheer van de openbare ruimte (IBor)

6.1 Verbeteren treinverbindingen omringende plaatsen

Wij zetten ons in voor een optimale bereikbaarheid van Wijchen van en naar de omliggende steden en dorpen. Met de komst van Regiorail wordt het openbaar vervoer naar Arnhem en Nijmegen sterk verbeterd. Maar de doorstroming vanuit Wijchen houdt niet op bij de brug over de Maas. Vooral de doorstroming naar Brabant blijft een knelpunt, zowel via de weg als over het spoor. Het is gewenst dat er overleg komt met de gemeenten in de regio Brabant om de mogelijkheden samen te onderzoeken. De toenemende barrièrewerking van het spoor in de kern Wijchen verdient een toekomstbestendige en veilige oplossing, waarbij een tunnel een optie is. Wij onderzoeken of via reservering vanuit jaarlijkse 'overschotten' een voorziening kan worden getroffen, waarmee in combinatie met cofinanciering een dergelijke optie haalbaar is. In de tussentijd wordt gekeken naar nut en noodzaak van tijdelijke maatregelen.

6.1.1 Realisatie project keerspoor / stadsregiorail

Het totale project Keerspoor bevat twee werken.

- Werk 1 omvat de aanleg van het nieuwe perron, het spoortracé inclusief technische voorzieningen en de noordelijke fietsenstallingen.
- Werk 2 omvat de herinrichting van het stationsplein, de parkeergarage voor auto's en fietsen en de openbare ruimte aan de noordzijde (inclusief Meerkoetstraat).

Werk 1 is in 2014 afgerond. Vanaf 1 december 2014 gaat de StadsregioRail in de brede spits 4x per uur Wijchen-Nijmegen rijden en vice versa.

Werk 2 wordt in twee fasen gerealiseerd. Fase 1 betreft de herinrichting openbare ruimte omgeving Meerkoetstraat en wordt in 2015 uitgevoerd. Daarna wordt (naar verwachting) in 2016 de parkeergarage voor auto's en fietsen en de openbare ruimte aan de zuidzijde van het spoor opgeleverd (fase 2). In het ontwerp is er speciale aandacht voor het halteren van de (buurt)bussen en de uitstraling van de parkeergarage.

Na afronding van de parkeergarage, inclusief fietsenstallingen, zal het stationsplein aan de zuidzijde worden heringericht.

6.1.2 Lijnvoering van de bus en de buurtbus in stand houden

De routes van buslijnen 13 (via Wijchen Noord) en 15 (via Wijchen Zuid) veranderen in 2015 niet. Lijn 7 rijdt over het bedrijventerrein Bijsterhuizen en heeft een verbinding met NS-station Nijmegen-Dukenburg. Lijn 7 rijdt verder niet meer in de kern Wijchen. In 2015 wordt bepaald of de proef die in 2014 op Bijsterhuizen is gestart met een taxibus lijn 107 een vervolg krijgt.

In 2015 veranderen de routes van de buurtbussen die in Wijchen rijden niet. Deze bussen vallen eveneens binnen de concessie en dienstregeling. Een kleine verschuiving van vertrektijden zorgt voor een betere aansluiting op de treinen. De exploitatie van de dienstregeling is in handen van de Buurtbusvereniging Rijk van Nijmegen en de chauffeurs zijn vrijwilligers. De buurtbussen zelf worden door het vervoersbedrijf geleverd. De buurtbus wordt onder het marketingconcept van Connexxion genaamd

'Breng Buurt' uitgevoerd. Met de huidige buurtbussen zijn bijna alle dorpen van Wijchen aangesloten op het openbaar vervoernet.

6.1.3 Besluitvorming en start uitvoering gvvp deel 2

In de raadcyclus van oktober 2014 is de meningsvormende nota van het GVVP deel 2 in de raad behandeld.

Het GVVP deel 2 bevat twee delen, t.w.:

- GVVP deel 2A; betreft de barrièrewerking van het spoor. De oplossingsrichtingen zijn onderverdeeld naar korte en lange termijn;
- GVVP deel 2B; betreft een variantenonderzoek voor de omgeving Schoenaker – Randweg Noord – Gagelvenseweg.

Voor GVVP deel 2A wordt na besluitvorming in 2015 een detaillering van de maatregelen op korte termijn voorgesteld. Voor de lange termijn wordt in 2015 de nut en noodzaak, locatie en vorm van een tunnelvariant primair afgewogen middels een op te stellen stappenplan, inclusief financieringsvoorstel, gericht op realisatie van een tunnel.

Ten aanzien van GVVP deel 2B is de verbetering van de kruising Randweg Noord – Schoenaker voorgesteld in de vorm van een rotonde. Een en ander is afhankelijk van de beschikbare financiën. Zodra de eigen financiering gereed is, kan (met behulp van de cofinanciering van de Stadsregio) de voorkeursmaatregel in 2015 gerealiseerd worden.

Indicator	Werkelijk 2013	Verwacht 2014	Verwacht 2015
6.1.1 Verhoging treinintensiteiten van/naar Nijmegen	2x per uur naar Nijmegen	2x per uur naar Nijmegen	4x per uur in brede spits naar Nijmegen
6.1.2 Toenemend reizigers aantallen van de Wijchense buurtbussen (lijnen 561-563 en 565).	34.500 per jaar	35.000 per jaar	Toename t.o.v. voorgaande jaren

6.2 Tweede ontsluiting Kerkeveld

Wij achten het noodzakelijk om te bezien op welke wijze de doorstroming en de veiligheid in Kerkeveld kunnen worden verbeterd. Daartoe wordt, ook in overleg met de inwoners, de optie voor een tweede ontsluitingsweg meegenomen.

6.2.1 Plan van aanpak 2e ontsluiting kerkeveld

In 2015 wordt een onderzoek uitgevoerd om de doorstroming en veiligheid in Kerkeveld te verbeteren. Hierbij worden de Leefbaarheidsgroep Kerkeveld en wijkbewoners betrokken. De haalbaarheid van een tweede ontsluiting Kerkeveld vormt daarbij één van de denkrichtingen. Indien haalbaar en voldoende draagvlak voor een tweede ontsluiting voor Kerkeveld, is het streven deze ontsluiting in 2016 te realiseren.

6.3 Parkeren

Wij blijven voorstander van onbetaald parkeren in het centrum. In bestaande wijken wordt samen met de inwoners bekeken of en zo ja hoe bestaande parkeerproblemen aangepakt kunnen worden. Daarbij moet rekening gehouden worden met een gezond evenwicht tussen 'groen en grijs'. Onderzocht wordt welke alternatieven haalbaar zijn om de uitstraling van de parkeergarage bij het station te verbeteren.

6.3.1 Parkeren in het centrum continueren

Er is een koers bepaald over parkeren in het centrum tijdens de behandeling van de Centrumvisie (januari 2013). Eveneens is met het coalitieakkoord duidelijk geworden dat we de komende jaren inzetten op 'onbetaald parkeren' in het centrum van Wijchen. De aankomende werkzaamheden op huidige parkeerterreinen (Oost- en mogelijk Westflank)



zorgen ervoor dat het parkeren onder druk komt te staan. In 2014 is een parkeeronderzoek uitgevoerd (bevindingen zijn nog niet beschikbaar). Dit onderzoek zou over enkele jaren (bv. na realisatie van Oostflank) herhaald kunnen worden. Door te monitoren en continue in gesprek te blijven met ontwikkelaars, wordt ingespeeld op nieuwe lokale ontwikkelingen.

6.3.2 Parkeren in het groen in woonwijken

Bij de gemeente Wijchen komen steeds vaker verzoeken om parkeerplaatsen in groenvoorzieningen aan te leggen. Het college heeft hierover op 8 mei 2012 voorwaarden vastgesteld waaronder parkeerplaatsen in groen kunnen worden aangelegd. Op basis daarvan kan een afweging worden gemaakt tussen groen- en parkeerbelangen. Het besluit houdt in dat de (hoofd)groenstructuur in principe gehandhaafd blijft. Indien parkeerproblemen in de wijk geconstateerd worden, wordt binnen het bestaande groen, in samenspraak met bewoners, wel naar oplossingen gezocht; in het uiterste geval kan dit ten koste gaan van het groen. Er is in 2015 geen specifieke financiering voor handen, waarbij ingespeeld wordt op uitvoering met beheersmaatregelen. Voor ieder verzoek is maatwerk noodzakelijk. Het principe is dat (hoofd)groenstructuur gehandhaafd blijft.

6.3.3 Parkeren (en opladen) van elektrische auto's

Duurzame mobiliteit ligt op het raakvlak van zowel verkeer en vervoer als klimaatbeleid. Verduurzaming van mobiliteit gaat volgens drie stappen: als eerste de mobiliteitsvraag reduceren (preventie), dan de reizigerskilometers verduurzamen (modal shift) en tot slot de resterende kilometers efficiënter en schoner inzetten (techniek en gedrag). Wij willen de reizigerskilometers binnen Wijchen verduurzamen door onder andere elektrisch vervoer te stimuleren.

In Wijchen zijn oplaadpunten voor elektrische voertuigen gerealiseerd. Doordat Stichting E-Laad is gestopt zijn wij genooddacht om een nieuw standpunt in te nemen. Duurzame mobiliteit zal middels communicatie-uitingen gepromoot worden, waarbij het de voorkeur heeft om aan te haken bij bestaande initiatieven (onder andere van de Stadsregio). Voor het aantal transacties op de aanwezige laadpalen verwachten we jaarlijks een toename.

Indicator	Werkelijk 2013	Verwacht 2014	Verwacht 2015
6.3.3 Aantal transacties op de aanwezige laadpalen	38 (o.b.v. 2 maanden en twee palen)	560	600 (o.b.v. vier palen)

6.4 Verkeersveiligheid en handhaving regels

Wij zijn attent op het toezicht en de handhaving van verkeersregels in wijken en buurten. Wij gaan ervan uit dat inwoners hier ook hun eigen verantwoordelijkheid in nemen en we spreken hen op die verantwoordelijkheid aan. Wij erkennen de noodzaak van verkeersdrempels voor de veiligheid, maar we vinden dat er een evenwicht moet zijn tussen doorstroming en veiligheid.

6.4.1 Markering scholen

In 2015 gaan we opnieuw in overleg met de scholen alwaar we maatregelen gaan uitvoeren. De Stichting Kans en Kleur vervult een coördinerende rol met het bepalen van de school/scholen. De maatregelen worden door de verkeersouders en directie van de school aangereikt. Te denken valt aan de opvallende markeringspalen zoals bij de Blijde Dries staan. In 2015 wordt eenzelfde aanpak gehanteerd als voorgaande jaren. We gaan opnieuw de wensen bij de scholen en overkoepelende stichting uitvragen. Binnen de scope van het project worden dan prioriteiten bepaald en kleinschalige maatregelen uitgevoerd. Afhankelijk van het budget en de gewenste maatregelen kan bij één of meerdere scholen maatregelen worden gerealiseerd.

6.4.2 Verbeteren verkeersveiligheid Niftrik, aanpassing dijkoprit Niftriksestraat

Vanuit de LBG Niftrik is een voorstel ingediend tot het verkeersveiliger maken van Niftrik door de dijkoprit in de Niftriksestraat aan te passen. Het voorstel is om de dijkoprit aan de Maasbandijk aan te sluiten op de Hoogeerdstraat waardoor landbouwverkeer niet meer door de kern van Niftrik hoeft te rijden. Om die nieuwe aansluiting mogelijk te maken, wordt het ontwerp en de financiering nog verfijnd, is een vergunning van het Waterschap nodig, is er grondaankoop nodig, is aanpassing van bestemmingsplan nodig en wordt subsidie aangevraagd bij de Stadsregio voor cofinanciering. Dit vraagt om de nodige voorbereidingen. Bij de te nemen stappen en de planning daarvan is de Leefbaarheidsgroep Niftrik betrokken. De planning is erop gericht om in 2015 tot uitvoering te komen, waarbij de financiering en grondaankopen de meest onvoorzienbare en tijdrovende activiteiten zijn.

Indicator	Werkelijk 2013	Verwacht 2014	Verwacht 2015
6.4.1 Maatregelen bij scholen uitvoeren, waarbij het budget leidend is (minimaal 1 school per jaar; praktijk leert dat 2 scholen haalbaar is)	3	2	2

Indicator	Meerjarenraming		
	2016	2017	2018
6.4.1 Maatregelen bij scholen uitvoeren, waarbij het budget leidend is (minimaal 1 school per jaar; praktijk leert dat 2 scholen haalbaar is)	2	2	2

6.5 Het integrale beheer van de openbare ruimte (IBor)

In de wijken en kernen wordt het onderhoud van groenvoorzieningen, openbare verlichting, kunstwerken, wegen en reiniging integraal uitgevoerd op basis van beeldkwaliteit. Leefbaarheidsgroepen, bewoners, etc. worden hierbij actief betrokken. Uitgangspunt is het behoud en zo nodig verbetering van een aantrekkelijk en veilig woonklimaat in de diverse wijken en dorpen van de gemeente Wijchen. Voor het beheer van de openbare ruimte zijn in het beleidsplan "IBor de tussenstand 2012-2018" in 2012 afspraken gemaakt over het onderhoudsniveau. Bij de begrotingsbehandeling 2012 is afgesproken de kwaliteitsniveaus zoals laatstelijk in 2010 gewijzigd te handhaven, het beheer en onderhoud van kunstwerken toe te voegen aan het beleidsplan IBor en de afschrijvingstermijn van wegen te vergroten van 47 naar 60 jaar. Conform de afspraken dient e.e.a. budgettair neutraal te verlopen. Hieronder ziet u een weergave van de huidige kwaliteitsniveaus per zone.



Discipline	wonen	werken	Zones fietsen	winkelen	buitengeb.	ontsl.wegen
Wegen	B Normaal	C/D extensief	B normaal	A aandacht	C/D extensief	B normaal
OVL	B normaal	C/D extensief	B normaal	A aandacht	C/D extensief	B normaal
Groen	C/D extensief	C/D extensief	C/D extensief	B normaal	C/D extensief	C/D extensief
Kunstwerken	B normaal	C/D extensief	B normaal	A aandacht	C/D extensief	C/D extensief
Reiniging	D extensief	C/D extensief	B normaal	B normaal	C/D extensief	C/D extensief

De diverse te verrichten onderhoudswerkzaamheden in de openbare ruimte worden uitgevoerd volgens het IBor beleidsplan "Kwaliteit in beeld" uit 2004 en "IBor de tussenstand 2012-2018". In het 2e kwartaal van 2015 wordt er een audit uitgevoerd naar de kwaliteit van de openbare ruimte. Dit wordt de eerste externe audit na de nieuwe afspraken met Breed. Uit deze audit moet blijken of de openbare ruimte over het algemeen voldoet aan de gemaakte kwaliteitsafspraken bij het IBor. Door onze toezichthouders worden er maandelijks voor de bestek controles ook schouwrondes uitgevoerd. De resultaten van deze schouwrondes en analyses van de audit waarbij de kwaliteit op dat moment in beeld gebracht is, worden waar nodig in de dagelijkse onderhoudsactiviteiten opgenomen en kunnen eventueel tot bijstellingen leiden. De resultaten van de audit gelden als input voor het bijstellen van de onderhoudsbestekken. Eventuele financiële consequenties worden uitgewerkt en gepresenteerd in een evaluatie. Periodiek worden diverse te verrichten onderhoudsactiviteiten aanbesteed. Veelal gaat het daarbij om specialistische werkzaamheden of zogenaamd bulkwerk. Het overige werk wordt door de eigen dienst met behulp van de gedetacheerde Breed medewerkers verricht.

6.5.1 Wegen

Met de beschikbare middelen wordt het groot onderhoud aan de wegen jaarlijks aanbesteed. Voor de kleinschalige onderhoudswerkzaamheden is in 2012 een raamcontract afgesloten dat in 2015 opnieuw wordt aanbesteed. Met het IBor is tevens afgesproken jaarlijks € 86.000 te reserveren voor diverse verkeerskundige aanpassingen in lijn met het GVVP1. Daarnaast is met het oog op de hoge onderhoudskosten besloten het aantal wegen met stilasfalt niet meer uit te breiden dan momenteel het geval is.

6.5.2 Openbare verlichting

Het onderhoud van openbare verlichting is in 2012 aanbesteed, dit contract eindigt in mei 2016. In 2015 worden conform het beheerplan OVL 2012- 2017 oude masten en armaturen vervangen. Het definitieve aantal masten wordt mede bepaald door de bevindingen van de uit te voeren stabiliteitsmetingen op masten ouder dan 45 jaar. Naast deze vervangingen worden in het kader van integraal beheer in 2015 tevens de masten vervangen aan de wijk Aalsburg, de Hogeweg en de Randweg Noord. In aanvulling op het beheerplan OVL 2012-2017 is medio 2014 een visieplan opgesteld voor de periode 2015-2022. Het doel van dit visieplan is het uitwerken van doelstellingen en acties welke een bijdrage leveren aan de optimalisatie van duurzame OVL installaties in Wijchen. Waarbij naast duurzaamheid, energiebesparing en innovatie belangrijke speerpunten zijn. De resultaten van het visieplan zijn eind 2014 nader uitgewerkt. Het ingezette beleid om bij vervangingen de energiezuinige led-verlichting toe te passen wordt voortgezet.

6.5.3 Groen

Met het oog op de maatschappelijke verantwoordelijkheid van de gemeente is met IBor afgesproken om voor het handmatige groenonderhoud en het verwijderen van zwerfvuil meer medewerkers van Breed in te zetten. Er is voor een detachingsmodel gekozen waarbij in het groeiseizoen meer dan 70 medewerkers van Breed bij de gemeente gedetacheerd worden. Hierbij verzorgt wijkbeheer de vakinhoudelijke aansturing en begeleiding van de Breed-medewerkers. In vergelijking met de markt vraagt deze werkwijze een wat hogere investering. De meerkosten worden binnen de beschikbare middelen opgevangen.

Het handmatige groenonderhoud wordt in Wijchen door de eigen dienst en met inzet van Breed-medewerkers uitgevoerd. Het machinale groenonderhoud is in 2012 aanbesteed. Dit driejarig contract eindigt eind 2015 en kan worden verlengd met 1 optie jaar. Daarna moet het opnieuw worden aanbesteed. Bij de aanbesteding bleek de huidige aannemer fors onder de nr. 2 te hebben ingeschreven. Het verschil was meer dan € 1 mio. Na een jaar ervaring is er onlangs een evaluatie uitgevoerd. Gebleken is dat met name de bestrijding van onkruid door de opvolgende inschrijvers als hoger is ingeschat. Hierin zat ca. 50% van het prijsverschil. Onlangs is in de 2e kamer afgesproken dat het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen in 2015 verboden wordt. In 2016 vindt ook de aanbesteding van de nieuwe groenbestekken plaats. De verwachting is dat de aanbesteding fors hoger zal zijn. We houden rekening dat het bestek zeker € 150.000 hoger uit zal vallen. Dit bedrag is als risico betrokken bij de kaderbrief 2015. E.e.a. is afhankelijk van het aanbestedingsresultaat. In de begroting zijn middelen voor het onderhoud openbare ruimte beschikbaar gesteld. Het resultaat van de nieuwe aanbesteding van het groenonderhoud kan tot extra uitgaven leiden welke kunnen oplopen tot ca. € 150.000

Conform de detacheringsovereenkomst met Breed wordt de uitvoering van het contract halfjaarlijks geëvalueerd. Afhankelijk van de resultaten van deze evaluaties wordt indien nodig de uitvoering van de diverse groenwerkzaamheden bijgesteld.

6.5.4 Kunstwerken

Ook het onderhoud aan kunstwerken wordt planmatig aangepakt. Hiervoor is in 2012 een beheerplan opgesteld. Volgens dit plan moeten in 2015 aan een groot aantal bruggen en duikers diverse kleinschalige herstelwerkzaamheden worden uitgevoerd. Hierbij gaat het onder andere om schilder- en schoonmaakwerkzaamheden, het reinigen van duikers, betonreparaties en het vervangen van aangetaste dekdelen van houten bruggen. De afgelopen jaren is de verkeersintensiteit en verkeersbelasting fors toegenomen. Om inzicht te krijgen of onze verkeersbruggen constructief voldoen aan de huidige en toekomstige verkeersbelastingen worden er in 2015 per kunstwerk onderzoeken/metingen en constructieberekeningen te worden uitgevoerd. De kwaliteit en onderhoudstoestand van de overige kunstwerken wordt in 2015 ook beoordeeld.

6.5.5 Baggeren

In 2014 is het baggerplan "watergangen gemeente Wijchen 2014-2023" opgesteld. Wijchen beheert ruim 20 kilometer aan B- en C-watergangen en diverse waterpartijen waaronder de kasteelgracht. Voor al deze waterpartijen is een baggerplan opgesteld. Het baggerplan geldt voor de periode 2014-2023 met een doorkijk tot 2044.

Het baggerplan geeft inzicht in twee zaken:

1. Huidige situatie van de waterbodems.
2. Aanpak voor de toekomst.

In 2014 zijn de kasteelgracht, de waterpartij in de Kraaienberg en diverse sloten in het buitengebied gebaggerd. In 2015 staan er geen baggerwerkzaamheden op de planning. In 2016 willen we weer enkele watergangen in het buitengebied baggeren.

6.5.6 Wijkbeheer

Het in stand houden van de openbare ruimte, een snelle afhandeling van klachten, het oplossen en voorkomen van gevaarlijke situaties en het zorg dragen voor een schone en



goede kwaliteit van de openbare ruimte, zijn enkele van de taken waar onze wijkmedewerkers zich mee bezighouden. Gebleken is dat het publiek veel belang hecht aan een goede uitvoering van deze zaken. Middels genoemde activiteiten o.a. promotie wijkbeheer, opstellen van wijkactieplannen en trainingen proberen we binnen de beleidskaders in te spelen op wensen en verwachtingen van onze inwoners. Tweejaarlijks vragen wij onze bewoners naar hun mening over wijkbeheer. Dit gebeurt aan de hand van een klanttevredenheidsonderzoek. Evenals in 2013 wordt er in het najaar van 2015 wederom een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Met de resultaten van dit onderzoek worden in 2016 nieuwe plannen ontwikkeld ter ondersteuning, promotie en verbetering van het wijkbeheer. We doen het goed maar willen beter! Een nadere uitwerking en optimalisatie van de wijkklusmaanden en het uitwerken van nieuwe promotieactiviteiten moeten in 2016 hun beslag krijgen. De in 2014 voorbereide activiteiten dienen een permanent karakter te krijgen. Voor de continuering van het succes van wijkbeheer is blijvende aandacht noodzakelijk. Deze aandacht is niet alleen extern gericht, ook intern is het noodzakelijk dat onze wijkmedewerkers over voldoende kennis en vaardigheden beschikken om hun taken uit te voeren. Hiervoor worden de nodige opleiding- en trainingsactiviteiten gevolgd.

Indicator	Werkelijk 2013	Verwacht 2014	Verwacht 2015
6.5.6 Klanttevredenheidsonderzoek	6,8	6,8	6,5
6.5.6 Aantal klachten	3785	4000	4000
6.5.6 Aantal burgerparticipatiecontracten	65	80	85
6.5.6 Afhandeling meldingen buiten normtijd.	29%	20%	18%
6.5.6 Aantal ontevreden melders.	3%	5%	3%

Mijlpalen

Nummer	Omschrijving mijlpaal	Datum
6.1.1	Stationsomgeving: Realisatie openbare ruimte Meerkoetstraat en langs Zomertaling	1e helft 2015
	Realisatie van de parkeergarage aan de zuidzijde van het station, inclusief de fietsenstallingen.	2016
	Realisatie openbare ruimte Stationsplein zuidzijde	2016
6.1.2	Besluit over proef lijn 107	Voorjaar 2015
6.1.3	GVVP Deel 2A – maatregel korte termijn	Voorjaar 2015 (afhankelijk besluitvorming GVVP deel 2)
	GVVP Deel 2A – maatregelen lange termijn: plan van aanpak opstellen	Najaar 2015 afhankelijk besluitvorming GVVP deel 2)
	GVVP Deel 2B – voorkeursmaatregel rotonde Randweg Noord - Schoenaker realiseren	Vorbereiding en uitvoering in 2015 afhankelijk besluitvorming GVVP deel 2)
6.2.1	Tweede ontsluiting Kerkeveld	Mei – okt 2015
6.3.1	Parkeer meting in het centrum (parkeerduur, parkeermotief)	Onderzoek uitgevoerd juni 2014
6.3.2	Parkeren in het groen in woonwijken	Continue afweging.
6.3.3	Actualisatie beleidsregels laadpalen	Voorjaar 2015
6.4.1	Markering bij scholen	2015
6.4.2	Verbeteren verkeersveiligheid Niftrik, aanpassing van de dijkoprit in de Niftriksestraat	2015, e.e.a. afhankelijk van financiering en grondaankoop.
6.5.1	Schouwrondes	
6.5.6	Promotie Wijkbeheer	1e kwartaal 2015
	Klanttevredenheidsonderzoek	3e kwartaal 2015



Wat kost het?

Overzicht van baten en lasten

In de onderstaande tabel zijn voor 2014 de cijfers van de geactualiseerde begroting opgenomen.

Financieel overzicht (x € 1.000)	Begroting 2014	Begroting 2015	Meerjarenraming		
			2016	2017	2018
Baten					
Wegen, straten en pleinen	118	124	126	144	145
Verkeersmaatregelen	0	0	0	0	0
Openbaar vervoer	0	0	0	0	0
Riolering en waterzuivering	3.554	3.698	3.895	3.918	3.837
Totaal	3.673	3.823	4.021	4.062	3.982
Lasten					
Wegen, straten en pleinen	4.436	4.692	4.637	4.675	4.720
Verkeersmaatregelen	610	545	549	559	564
Openbaar vervoer	71	76	76	76	77
Riolering en waterzuivering	3.419	3.537	3.581	3.604	3.523
Totaal	8.536	8.850	8.844	8.914	8.883
Saldo voor bestemming	-4.863	-5.027	-4.823	-4.852	-4.901
Mutatie met reserves	3	3	3	3	3
Saldo na bestemming	-4.860	-5.024	-4.820	-4.849	-4.898

Relevante beleidsnota's

Nummer raadsbesluit	Beleidsnota
08 RZ 244 11 IZ 069 + 13 RZ 152 12 RZ 099 12 RZ 136 13 RZ 148 12 RZ 100	Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (I), 2008; (08 RZ 244) Plan van aanpak GVVP deel 2, 2011 (11 IZ 069/ 13 RZ 152) Procesvoorstel betaald parkeren (12 RZ 099) Gebiedsvisie Stationsgebied Wijchen (12 RZ 136) Herijking Centrumvisie 2012 (12/7375) (13 RZ 148) Gemeentelijk Rioleringsplan 2011-2015 (12 RZ 100) Verkeersmilieukaart 2009; update 2013 Beleidsregels voor uitwegen, 2010 Uitgangspunten parkeernormen bij (nieuw)bouwprojecten; jan. 2013 (12/9131) Samenwerkingsovereenkomst DRIS (aug. 12) Herziening 'beleidsregels toegang centrumgebied' en aanpassing leges (juni 2012) Beleidsregels oplaadpunten elektrisch vervoer Wijchen (13/365) Akoestische onderzoeken spoor, 2005 Rapportage luchtkwaliteit 2006 Vastgestelde gewijzigde komgrenzen voor de Wegenverkeerswet (14/3112) Basis rioleringsplannen, 1993 e.v. Afkoppelplan, 2006 Rioolbeheerplan 2011-2015 Beheervisie "Kwaliteit in beeld"; 2009 – 2013 Beleids en beheerplan openbare verlichting 2012-2017 Evaluatie IBOR 2008-2011, de tussenstand (dec 2012)



7A Politiek

Algemeen

De gemeente Wijchen wordt bestuurd door de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders. Op 19 maart 2014 zijn er verkiezingen gehouden voor de gemeenteraad. De raad van Wijchen telt 27 leden verdeeld over 7 fracties: CDA, D66, Kernachtig Wijchen, Lokale Dorpspartijen, PvdA, Sociaal Wijchen en VVD.

De raad houdt in zijn meningsvorming en besluitvorming het algemeen belang in het oog.

De raad wordt bij de uitvoering van zijn taken ondersteund door diverse commissies en werkgroepen. Te denken valt aan de Auditcommissie. Deze commissie adviseert de raad over financiële aangelegenheden. Ook spreekt zij minstens twee keer per jaar met de accountant over de financiële situatie van de gemeente. Een andere belangrijke commissie is de Rekenkamercommissie. Deze commissie onderzoekt de doelmatigheid en doeltreffendheid van (de uitvoering van) het beleid van de raad.

De raad blijft voortdurend aandacht houden voor zijn eigen functioneren, m.n. zijn rol als volksvertegenwoordiger. Een mogelijkheid om van de inwoners te vernemen of hij daarin slaagt wordt geboden via het vergadersysteem van de raad. De raad organiseert thema-avonden en informatieavonden, waarin inwoners van harte worden uitgenodigd om mee te praten over de onderwerpen die geagendeerd zijn. Daarnaast kunnen inwoners tijdens commissievergaderingen en raadsvergaderingen inspreken over geagendeerde onderwerpen.

Missie/Visie

De gemeenteraad van Wijchen neemt besluiten die van belang zijn voor heel Wijchen. Daarbij worden alle belangen zorgvuldig afgewogen. De gemeenteraad wil er zijn voor alle inwoners van Wijchen. Iedereen kan contact opnemen met de leden van de gemeenteraad met opmerkingen, vragen en suggesties. Betrokkenheid en participatie van de inwoners van Wijchen zijn een belangrijk speerpunt voor deze raad. Daarbij zal er steeds worden gezocht naar nieuwe manieren om mensen bij de lokale politiek en gemeenschap te betrekken. Kernwoorden hierbij zijn: betrokkenheid, openheid en toegankelijkheid.

Wat willen we bereiken?

De raad stelt de inwoners centraal. De uitgangspunten voor het beleid van de raad zijn: de menselijke maat, de eigen kracht van inwoners en de samenwerkingskracht tussen inwoners, mantelzorgers, vrijwilligersorganisaties en professionele organisaties. Dit alles vanuit de basisgedachte "lokaal wat lokaal kan". Als de raad ziet dat samenwerking in de regio leidt tot meerwaarde en kansen voor inwoners dan zal zeker de samenwerking gezocht worden.

Maatschappelijk effecten van beleid

- Inwoners weten de raads- en commissieleden 'te vinden' om hun mening te geven over het door de raad gevoerde beleid en de wijze waarop de raad zijn volksvertegenwoordigende taak uitvoert.
- De raad laat zich actief informeren door inwoners en andere betrokkenen over geagendeerde en niet-geagendeerde onderwerpen.
- Dit blijkt uit bezoekersaantallen bij bijeenkomsten van de individuele fracties en de raad, het aantal e-mails, brieven, enzovoort.

Speerpunten Politiek

7A.1	De begroting meer "inwonergericht" maken
7A.2	Evaluatie van het vergadersysteem
7A.3	Aanbesteding contract accountantscontrole
7A.4	Uitvoering politieke agenda

7A.1 De begroting meer "inwonergericht" maken

Ieder najaar legt de raad tijdens de vergadering over de begroting vast welke speerpunten en activiteiten uitgevoerd gaan worden. De raad wil in dit proces de inwoners meer en beter betrekken. De raad realiseert zich dat (het proces tot het opstellen van) de programmabegroting niet uitnodigt tot betrokkenheid van inwoners. Dit wil de raad veranderen door het proces en de begroting meer inwonergericht te maken. Inwoners zich meer gaan interesseren voor besluiten die genomen worden door de raad via de programmabegroting, dat zij zich realiseren dat deze besluitvorming gevolgen heeft voor hun eigen leefomgeving. De raad wil dat inwoners invloed kunnen uitoefenen op de begroting.

7a.1.1 Adviesvraag inwonergerichte begroting

Er zijn andere gemeenten die ervaring hebben opgedaan met de zogenaamde 'burgerbegroting'. De raad wil leren van deze ervaringen. De raad laat zich adviseren door de Auditcommissie en de werkgroep Burgerparticipatie. De werkgroep Burgerparticipatie kan zich m.n. richten op een advies aan de raad hoe inwoners betrokken kunnen worden bij het meer "inwonergericht" maken van de programmabegroting

7A.2 Evaluatie van het vergadersysteem

Eén van middelen om inwoners te betrekken bij de werkzaamheden van de raad is door ze uit te nodigen bij de vergaderingen en bijeenkomsten van de raad. De bijeenkomsten en vergaderingen dienen dan wel "aantrekkelijk" te zijn voor inwoners om bij te wonen. De aantrekkingskracht hangt o.a. af van de mogelijkheden die inwoners hebben om invloed uit te oefenen op de besluitvorming en van de wijze waarop de raadsfracties hun standpunten helder en duidelijk over het voetlicht brengen. Uit de evaluatie van de bijeenkomsten van de raad in het presidium komt herhaaldelijk naar voren dat het presidium vindt dat m.n. het onderlinge debat verbetering behoeft.

Na de gemeenteraadsverkiezingen van 19 maart 2014 is de samenstelling van de raad gewijzigd. De raad wil o.a. gebruik maken van de 'verwondering' van de nieuwkomers in de raad om het vergadersysteem kritisch tegen het licht te houden.

7a.2.1 Burgerparticipatie evaluatie vergadersysteem

Het vergadersysteem laten evalueren. De werkgroep Burgerparticipatie adviseert de raad in hoe het vergadersysteem geëvalueerd kan worden.

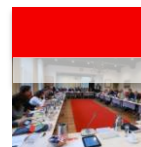
7A.3 Aanbesteding contract accountantscontrole

Op basis van artikel 213, lid 2 van de Gemeentewet wijst de raad één of meer accountants aan, die belast wordt met de controle van de jaarrekening en het verstrekken van een accountantsverklaring en het uitbrengen van een verslag van bevindingen.

Het contract met de huidige accountant loopt af op 30 juni 2015 (jaarrekening 2014).

7a-3.1 Keuze nieuwe accountant

Na het advies van de Auditcommissie wordt de aanbestedingsprocedure uitgevoerd.



7A.4 Uitvoering Politieke Agenda

Bij het opstellen van de programmabegroting was het presidium bezig om een voorstel te maken voor een Politieke Agenda voor de raad.

Door middel van de Politieke Agenda bepaalt de raad welke onderwerpen in de periode 2015-2018 prioriteit krijgen om uitgewerkt te worden.

Activiteit 7a-4.1

Het opstellen en uitvoeren van de Politieke Agenda.

Mijlpalen

Nummer	Omschrijving mijlpaal	Datum
7a.1.1	Een advies van de Auditcommissie en de werkgroep Burgerparticipatie	
7a.2.1	Implementatie aanbevelingen verbetering vergadersysteem	1 september 2015
7a.3.1	Ingangsdatum contract t.b.v. accountantscontrole	1 juli 2015
7a.4.1	Uitvoeren politieke agenda	1 maart 2018

Wat kost het?

De financiële gegevens van de (deel)programma's 7a en 7b vormen samen de financiële gegevens van programma 7. Deze treft u aan na de speerpunten en activiteiten van programma 7b.

Relevante beleidsnota's

Nummer raadsbesluit	Beleidsnota
10 AZ 026	Vernieuwend vergaderen.
10 AZ 027	Beslisnota Verordening, statuut, enz.
08 AZ 120	Startnotitie procedure dorpsontwikkelingsplannen.
08 AZ 112	Ruimte voor meedoen (nota burgerparticipatie).
10 AZ 026	Reglement van orde gemeenteraad.
11 GR 007	Beslisnota Wijzigingen vergadersysteem.
12 GR 010	Delegatieverordening
12 AZ 185	Regionale samenwerking
8 mei 2013	Brief regio Nijmegen aan minister Binnenlandse zaken
14 AZ 003	Sterke werkwoorden Regionaal Werkbedrijf
14 AZ 032	Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen
14 GR 001	Motie Herijking Strategische visie
14 IZ 022	Uitgangspunten integratie Breed in Werkbedrijf.



7B Bestuur

Algemeen

In dit programma worden de belangrijkste bestuurlijke doelen op het terrein van middelen en dienstverlening vastgelegd voor de komende jaren. Deze zijn mede ingegeven door de uitgangspunten uit het Coalitieakkoord 2014-2018. Gespecificeerd naar concrete speerpunten en mijlpalen en verantwoord in relevante prestatie-indicatoren. De afgelopen jaren is de bestuurlijke focus, ook vanwege de financiële krapte door de crisis, vooral gericht geweest op de gemeentelijke bedrijfshuishouding. Wijchen staat er, mede door ons gemeentelijke solide beleid, financieel relatief goed voor. Zo maakten wij al in 2009 afspraken met elkaar om Wijchen gezond door de crisis te sturen. Daarmee waren wij voorloper in de regio. Door vroeg afspraken te maken, voorkwamen wij financiële risico's, een drastische verhoging van de OZB en beperkingen van onze keuzevrijheden in beleid. Dit solide beleid zetten wij de komende jaren voort. Ook nu af en toe 'de zon weer doorbreekt' en er enig herstel optreedt na de crisis. Daarnaast blijven we ons richten op de tevredenheid van onze inwoners, bedrijven en instellingen over de gemeentelijke dienstverlening. En op de betrokkenheid van onze inwoners bij de uitvoering en totstandkoming van het gemeentelijk beleid. 'Anders denken, samen doen' is het motto uit het coalitieakkoord, waarmee is aangegeven dat we een omslag gaan maken in ons denken en doen. Bestuurlijk en ambtelijk. Met het zogenoemde project Wijchen21 (W21) is alles erop gericht om op de korte en middellange termijn een professionaliseringsslag en een cultuuromslag te bewerkstelligen die recht doet aan dit motto.

Wat willen we bereiken?

Wij willen bereiken dat het voor inwoners inzichtelijk is wat het beleid is van het bestuur. Maar dat ook duidelijk is hoe de ambtelijke organisatie het beleid uitvoert en waar we het gemeenschapsgeld voor inzetten. Inwoners moeten er vertrouwen in hebben dat we zorgvuldig omgaan met onze ter beschikking staande middelen, zoals geld en personeel. Wij voeren een dynamisch beleid op basis van legitimiteit, integriteit, zuinigheid, efficiëntie, transparantie en open communicatie. Dit alles gedragen door professionele dienstverlening. Waar mensen en middelen effectief en doelmatig worden ingezet. Wij proberen de kloof te dichten die tussen de inwoner en de politiek ervaren wordt. Dit doen we door de dialoog over het beleid en het beheer van de gemeente aan te gaan met inwoners(groepen). We bieden kansen aan initiatieven van inwoners maar doen ook een continu beroep op de eigen verantwoordelijkheid en burgerzin van onze inwoners. We voeren regie over maatschappelijke vraagstukken als duidelijk is dat de regisseursrol ons ook echt past. Al met al willen we onze rol als solide, betrouwbare en transparante overheid naar onze inwoners toe waarmaken.

Maatschappelijk effecten van beleid

- Transparantie en legitimiteit in beleid en middelenbeheer biedt duidelijkheid en zekerheid en vergroot het vertrouwen in het bestuur.
- Betrokkenheid bij beleid en uitvoering van inwoners, instellingen en ondernemers biedt draagvlak voor besluiten.
- Professionele dienstverlening, adequate informatievoorziening en zorgvuldige communicatie geven het gevoel in 'goede handen' te zijn.
- Samenwerking en netwerken bieden kansen voor versteviging van onze rol en positie in de regio;

Speerpunten Bestuur

7B.1	Kwaliteitsbestuur, integer, toegankelijk en transparant
7B.2	Planning en control
7B.3	Informatievoorziening en communicatie
7B.4	Publieke dienstverlening
7B.5	Eigentijdse professionele organisatie

7B.1 Kwaliteitsbestuur, integer, toegankelijk en transparant

Wij besturen, houden toezicht, sturen en beheren de gemeente Wijchen op een kwalitatief goed niveau. Dit doen we vanuit een zorgvuldig samenspel tussen raad, burgemeester, college en ambtelijke organisatie. We zijn een integer, toegankelijk en transparant bestuur, dat samenwerkt met lokale en regionale ketenpartners. Wij zorgen ervoor dat de gemeente voldoet aan wet- en regelgeving en aan de eisen van legitimiteit en integriteit. Onze uitgangspunten gelden ook voor gesubsidieerde instellingen en gemeenschappelijke regelingen.

7B.1.1 'Anders denken - samen doen'

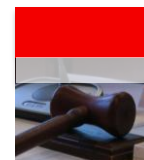
Samen met inwoners(groepen) en andere ketenpartners zoeken we naar nieuwe verhoudingen die passen bij de koers die in het coalitieakkoord 2014-2018 is vastgesteld. Cruciaal hierbij is de grondgedachte dat we in Wijchen samen een goede leefomgeving maken. Het benutten en verbinden van de kracht van de samenleving, de kracht van de organisatie en de kracht van de professionals staan voor de gemeente Wijchen centraal bij het uitvoeren van de taken. Wij zoeken naar mogelijkheden om in regionaal verband aan te sluiten bij en samen te werken met collega-gemeenten. Maar we houden de eigenheid van Wijchen daarbij scherp in het oog. We zoeken naar relaties en verbindingen met externen om vraagstukken te delen en te verdiepen. We 'belonen' vaker creatieve initiatieven van inwoners(groepen) als wij gevraagd worden om mee te denken en/of ruimte te bieden. Wel zijn we duidelijk als wensen of ideeën niet gehonoreerd worden.

- In de projectgroep W21 wordt in de deelprojecten 'Samenwerking' en 'Netwerking' periodiek en separaat verantwoording afgelegd aan de raad over de voortgang van activiteiten op dit gebied.
- In programma 2 wordt meer specifiek aandacht besteed aan de factor 'burgerparticipatie'. Ook in relatie tot de wijkwatchers en de veiligheidsweek in 2015.

7B.1.2 Legitimiteit

In besluiten, processen en procedures voldoen we aan de wettelijke voorschriften en de eisen van legitimiteit en integriteit. We optimaliseren de kansen en minimaliseren de risico's door zorgvuldige afwegingen. In de risicoparagraaf van deze begroting gaan we verder op de (juridische) risico's in. Prestatie-indicatoren voor 2015 zijn:

- In 2015 wordt een interne Legal audit gehouden, waarbij we up to date inzicht krijgen in de juridische status van de gemeentelijke processen op dat moment. Op basis daarvan wordt zo nodig een gefaseerd plan van aanpak vastgesteld.
- Het aantal klachten en bezwaar- beroepsprocedures wordt kritisch gevolgd. Daarover wordt in de programmarapportages separaat aan de raad verantwoording afgelegd.
- De Delegatieverordening wordt uitgevoerd. In de jaarrekening wordt een overzicht gegeven van de besluiten die het college heeft genomen op grond van de Delegatieverordening.



7B.2 Planning en control

De planning- en control cyclus volgt de uitvoering en verantwoording van het (financiële) beleid, waarvan de kaders door de raad met het Coalitieakkoord 2014-2018 zijn vastgesteld. Deze worden hier weergegeven in samenhang met de procesafspraken die als prestatie-indicatoren zijn gemaakt.

7B.2.1 Begroten en verantwoorden

We vinden het van het grootste belang dat we 'in control' zijn en blijven. Dat betekent enerzijds dat we de bezuinigingsmaatregelen die door de raad zijn opgelegd strikt uitvoeren en monitoren. En anderzijds dat we maximaal attent zijn op een effectieve en efficiënte inzet van mens en middelen. We maken duidelijke afspraken over de aansturing en de taken in het planning- en controlproces van kaderbrief, programmabegroting, tussentijdse (programma)rapportages tot programmarekening. Met kortcyclische rapportages brengen we de (financiële) resultaten in beeld. Wij leggen maandelijks vast hoe we er financieel voor staan, zodat we ook tijdig kunnen bijsturen als blijkt dat we ergens financieel of anderszins uit de pas dreigen te lopen. Uw raad wordt ook in 2015 tussentijds, maar in elk geval bij de programmarapportages geïnformeerd. Zo nodig leggen we specifieke keuzes voor. Prestatie-indicatoren voor 2015 zijn:

- Maandelijkse financiële voortgangsrapportages die ons in staat stellen (bij) te sturen.
- Driemaandelijkse programmarapportages, waarmee aan de raad verantwoording wordt afgelegd.

7B.3 Informatievoorziening en communicatie

Verdere ontwikkeling van de interne en externe informatievoorziening en communicatiemiddelen op alle fronten achten wij van groot belang. Om toekomstbestendig te worden, is het zaak om minimaal de basis op orde te krijgen. Dit geldt zowel voor Informatie- en Communicatietechnologie als voor Documentaire Informatievoorziening.

7B.3.1 ICT en DIV

Moderne en adequate digitale voorzieningen, naar binnen en naar buiten gericht, zijn van groot belang. Het draagt bij aan de kwaliteit en de efficiëntie van werken. Verder biedt het inwoners de mogelijkheid om snel en adequaat informatie te vergaren over afhandeling van zaken en over eigentijdse (digitale) diensten en producten. Eigentijdse ICT-voorzieningen zijn daarbij nodig. Hierin lopen we fors achter. Ook onze documentaire informatievoorziening is, getuige de kritische kanttekeningen die door de archiefinspectie zijn gemaakt, niet op orde. Op het gebied van internet (website) kunnen we nog verdere slagen maken. Zeker als we ervan uitgaan dat uitbreiding van de digitale dienstverlening één van onze aandachtspunten is.

Daarnaast zal intranet als belangrijke interne 'informant' drastisch aangepast moeten worden om informatie en kennis te delen ten behoeve van samenwerking.

- Met het deelproject 'Informatievoorziening' (W21) is in 2014 een sluitend integraal plan van aanpak vastgesteld voor de korte en (middel)lange termijn, inclusief een actie- en investeringsprogramma. Inmiddels zijn al forse stappen gezet in de uitvoering. Dit krijgt in 2015 een vervolg. Over de voortgang van activiteiten op dit gebied wordt periodiek separaat (W21) aan de raad verantwoording afgelegd.

7B.3.2 Communicatie

Met de wijze waarop wij communiceren en door adequate informatievoorziening dragen wij bij aan een open relatie met onze inwoners en aan een duurzame relatie met onze (keten)partners en in- en externe belanghebbenden. Primair doel is dat onze inwoners,

instellingen en ondernemers tevreden zijn over de manier waarop wij ze betrekken bij en informeren over bestuur en beleid en over onze dienstverlening. En dat wij draagvlak creëren voor besluiten die wij nemen. Meer secundair, maar zeker niet onbelangrijk, is daarbij waardering voor en vertrouwen van onze inwoners en partners in ons bestuur en daarmee een positief beeld van onze gemeente. Prestatie-indicatoren voor 2015 zijn:

- We informeren onze inwoners, instellingen, ondernemers en andere belanghebbenden tijdig en begrijpelijk over voor hen belangrijke of interessante onderwerpen. We houden informatie via Internet actueel. We maken actief gebruik van social media om inwoners te informeren en te kunnen aansluiten bij wat inwoners bezig houdt
- We betrekken inwoners en organisaties bij beleid en projecten en bieden de mogelijkheid om invloed uit te oefenen, conform de vastgestelde richtlijnen van de participatieladder.
- We publiceren informatie over het bestuur, over beleid en besluiten en over producten en diensten in de 'gemeentepagina'.
- We organiseren, coördineren of leveren een bijdrage aan Wijchense evenementen en promotieactiviteiten.

Indicator	Werkelijk 2013	Verwacht 2014	Verwacht 2015
7B.3.2 Wijchense evenementen en promotie-activiteiten die we organiseren, coördineren of waar we een bijdrage aan leveren	16	21	15
7B.3.2 Projecten en dienstverlening waarbij we actief gebruik maken van social media.	1	2	4

7B.4 Publieke dienstverlening

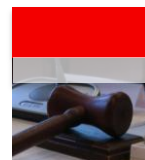
Wij willen op een efficiënte en effectieve Wijchense wijze de dienstverlening aan onze inwoners verder optimaliseren.

7B.4.1. Professionalisering dienstverlening

Wij zorgen ervoor dat onze klanten vriendelijk en professioneel te woord worden gestaan, wachttijden tot een minimum worden beperkt en dat onze bereikbaarheid optimaal is. Wij doen dit door mee te denken in het oplossen van problemen van inwoners en ondernemers, inlevingsvermogen te tonen en écht de dialoog aan te gaan. Met de komst van de Sociale Wijk teams in Wijchen en het Werkbedrijf in Nijmegen vindt een deel van de dienstverlening buiten het gemeentehuis plaats: aan de keukentafel bij de mensen thuis en op kantoor bij de bedrijven. Intensief wordt samengewerkt tussen inkomensconsulenten van Sociale Zaken en Vraagwijzer. Het nieuwe gemeentekantoor biedt voor het samenwerken en sparren flexibele ruimtes voor interactie en afstemming. We zullen onze partners uitnodigen gebruik te maken van onze ruimte waardoor ons kantoor uitgroeit naar een multifunctionele accommodatie "het huis van en voor de gemeente". Talis heeft nu al in ons huidige kantoor zijn baliefunctie ondergebracht, een mooie eerste stap.

7B.4.2. Doorontwikkelen Klant Contact centrum

Op basis van het dienstverleningsconcept dat de raad in 2010 heeft vastgesteld wordt binnen de huidige mogelijkheden (facilitair en digitaal) vorm en inhoud gegeven aan het zogenoemde Antwoord©-programma en de ontwikkeling van het KlantContactCentrum. In 2014 is gestart om de ICT-achterstand voor de backoffice en systemen in te halen. De burgers die contact hebben met ons front-office, het KlantContactCentrum (KCC), zullen hiervan in 2015 merkbaar profiteren. Burgers kunnen dan digitaal via de website een afspraak maken. Op steeds grotere schaal kunnen daarna digitaal verzoeken voor



producten worden ingediend en kunnen uiteindelijk statussen van aanvragen worden gevolgd. De groeiende professionalisering van de dienstverlening vormt integraal onderdeel van Wijchen21. De verdere professionalisering van de medewerkers van het KlantContactCentrum zal via intensieve scholing plaatsvinden.

7B.5 Eigentijdse professionele organisatie

Onze organisatie dient te beschikken over taakbekwame en goed toegeruste medewerkers die zich verantwoordelijk voelen voor en betrokken zijn bij het uitvoeren van de publieke taak. En die er ook voor zorgen dat anderen, binnen en buiten de organisatie, hun taak goed kunnen uitvoeren. Vertrekpunt is een flexibele en professionele organisatie die vanuit een veranderende rolverdeling meer ruimte biedt aan eigen initiatief en verantwoordelijkheid van inwoners, instellingen en ondernemers. Een organisatie dus met medewerkers die professioneel, kostenbewust en samenwerkingsgericht handelen vanuit een veranderende overheidsrol. Medewerkers ook die kunnen excelleren vanuit een goede werkomgeving en binnen een prettige werksfeer.

- Met het deelproject 'Organisatie' (W21) trekken bestuur en ambtelijke organisatie samen op om de omslag te maken naar een ander type werkorganisatie, naar andere werkwijzen en naar een cultuur met vernieuwende waarden. Specifieke aandacht wordt daarbij besteed aan cultuur- en structuuraspecten, aan functie- en taakontwikkeling, aan de relatie 'mens en werk' en aan leiderschap. Over de voortgang van activiteiten op dit gebied wordt periodiek separaat (W21) verantwoording afgelegd.
- Met het deelproject 'Faciliteiten' (W21) wordt aandacht besteed aan de werkomgeving en de publieke dienstverlening. Een verhuizing en verbouwing is in 2014 voorbereid en wordt in 2015 ingezet. Over de voortgang van activiteiten op dit gebied wordt separaat (W21) verantwoording afgelegd.

Mijlpalen

Nummer	Omschrijving mijlpaal	Datum
7B.1.2	Interne legal audit afgerond	september 2015
	Verantwoording klachten en bezwaar- beroepsprocedures	doorlopend
7B.2.1	Het concernplan en afdelingsjaarplannen, waarin het beheer en de beheersing van de bedrijfsvoering nader zijn gespecificeerd	januari 2015
	De kadernota als voorbereiding van de begroting	mei 2015
	Een kaderstellende begroting	november 2015
7B.3.2	Introduceren gemeentelijke Facebook pagina en linkedin profiel	april 2015
7B.4.2	Inwoners kunnen via website een afspraak maken	1e kwartaal 2015
7B.5.1	Tijdelijke verhuizing uit en verbouwing van gemeentekantoor	verwacht maart 2015
	Verhuizen naar vernieuwd gemeentekantoor	verwacht maart 2016

Wat kost het?

Overzicht van baten en lasten

In de onderstaande tabel zijn voor 2014 de cijfers van de geactualiseerde begroting opgenomen.

Financieel overzicht (x € 1.000)	Begroting 2014	Begroting 2015	Meerjarenraming		
			2016	2017	2018
Baten					
Bestuursorganen	0	0	0	0	0
College Burgem. & Weth.	103	98	98	98	98
Publiekszaken	652	652	652	652	652
Financiële middelen	36.172	33.056	33.409	33.338	33.319
Algemene baten en lasten	0	447	14	662	764
Uitkering deelfonds sociaal domein	0	13.552	13.635	13.201	13.243
Belastinginkomsten	7.296	7.356	7.478	7.601	7.743
Saldi Kostenplaatsen	0	-4	-8	-25	-25
Mutaties res. hfdfunct 0 tm 9	0	0	0	0	0
Mutaties reserves in verband met toets deelfonds sociaal domein	0	0	0	0	0
Totaal	44.223	55.157	55.277	55.527	55.793
Lasten					
Bestuursorganen	975	1.009	1.017	1.029	1.037
College Burgem. & Weth.	4.395	3.954	3.952	3.967	3.970
Publiekszaken	863	1.255	1.214	1.220	1.217
Financiële middelen	988	786	877	888	915
Algemene baten en lasten	346	-232	-264	-328	-271
Uitkering deelfonds sociaal domein	0	0	0	0	0
Belastinginkomsten	373	360	360	360	362
Saldi Kostenplaatsen	-1.766	-2.013	-2.023	-1.949	-1.904
Mutaties res. hfdfunct 0 tm 9	0	0	0	0	0
Mutaties reserves in verband met toets deelfonds sociaal domein	0	0	0	0	0
Totaal	6.175	5.119	5.134	5.187	5.327
Saldo voor bestemming	38.048	50.038	50.143	50.341	50.466
Mutatie met reserves	218	-998	-659	-703	-1.099
Saldo na bestemming	38.266	49.039	49.484	49.638	49.367

PARAGRAFEN



PARAGRAFEN

1. Algemene dekkingsmiddelen en Onvoorzien
2. Meerjarenramingen 2015 – 2018
3. Lokale heffingen
4. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
5. Onderhoud kapitaalgoederen
6. Financiering
7. Bedrijfsvoering
8. Verbonden partijen
9. Grondbeleid



Paragraaf 1: Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

1. Inleiding

Dit hoofdstuk geeft een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen, het betreft met name de OZB en de uitkeringen uit het gemeentefonds. Deze middelen kennen in tegenstelling tot heffingen als het rioolrecht of de afvalstoffenheffing geen vooraf bepaald bestedingsdoel. De (wettelijk) niet vrij besteedbare heffingen evenals de specifieke uitkeringen worden in de programma's, waarvan ze voor een deel de kosten dekken, onder de baten verantwoord.

2. Overzicht vrij besteedbare dekkingsmiddelen

In de tabel wordt een overzicht gegeven van de dekkingsmiddelen. Na de tabel worden de onderdelen kort toegelicht.

Tabel 1: Weergave van de dekkingsmiddelen (x € 1.000)

Dekkingsmiddelen		Begroting 2014	Begroting 2015	Meerjarenramingen		
				2016	2017	2018
2.1	Lokale heffingen vrij besteedbaar	6.940	6.976	7.094	7.214	7.355
2.2	Gemeentefonds (o.b.v. meicirculaire)	35.861	32.635	33.007	32.963	32.749
2.3	Achtergestelde geldlening en dividend	454	467	435	404	381
2.4	Onvoorzien	0	0	0	0	0
Totale algemene dekkingsmiddelen		43.255	40.078	40.536	40.581	40.485

2.1. Lokale heffingen

In paragraaf 3 "Lokale heffingen" van de programmabegroting wordt nader ingegaan op het algemeen beleid van de lokale heffingen en de belastingcapaciteit van de gemeente Wijchen. De onderstaande lokale heffingen zijn daar opgenomen.

- Onroerend Zaak Belasting (OZB)*,
- Toeristenbelasting*,
- Hondenbelasting,
- Rioolrechten,
- Afvalstoffenheffing / reinigingsrechten,
- Reclamebelasting*

De met * gemarkeerde belastingen zijn in tabel 1 opgenomen onder lokale heffingen (vrij besteedbaar).

2.2. Gemeentefonds (algemene uitkering)

De omvang van de inkomsten uit het Gemeentefonds zijn herleid uit de meicirculaire (14 AZ 036). Het Rijk heeft vanaf 2012 de systematiek van gezamenlijk "trap op en trap af" in ere hersteld, waarbij de behoedzaamheidsreserve is komen te vervallen. Er heeft een herziening van de verdeelsystematiek binnen het gemeentefonds plaatsgevonden ("herijking"). Deze herijking wordt in 2 stappen ingevoerd. De eerste stap gaat in 2015 in en is vertaald in onze begroting. De tweede stap is in 2016. Deze gegevens zijn nog niet bekend en zijn dus ook niet in onze begroting opgenomen.

2.3. Achtergestelde leningen en dividend

Dit betreft de opbrengsten van uitstaande leningen aan Vitens en Nuon. De dividendopbrengsten zijn van Vitens, BNG en DAR.

Onvoorzien

Er is, conform wettelijk voorschrift een bedrag opgenomen voor onvoorziene uitgaven.

Met het vaststellen van de begroting 2015, bekrachtigt de raad het standpunt, dat tegenvallers binnen bestaande middelen worden opgevangen. Vandaar dat we voor onvoorzien € 1,00 (één euro) opnemen

Paragraaf 2: Meerjarenramingen 2015 – 2018

Uitgangspunten:

De programmabegroting 2015 is de basis voor de meerjarenramingen;

Bij deze meerjarenbegroting zijn de volgende financiële uitgangspunten gehanteerd, welke zijn ontleend aan het coalitie-akkoord 2014-2018 "Anders denken, samen doen":

- Structurele tekorten worden gedekt door structurele maatregelen.
- Incidentele tekorten worden gedekt door incidentele maatregelen.
- Winstuitkeringen GR Bijsterhuizen worden toegevoegd aan de algemene reserve.
- De reserve Bouwgrondexploitatie vormt onderdeel van de algemene reserve.
- Investerings in het MIO worden gedekt uit de reserve grote projecten, afschrijvingen en bijdragen door derden, zodat rentelasten niet stijgen. Hieronder valt ook de bouwrente. De omvang van de reserve grote projecten is dekkend voor de lopende goedgekeurde investeringen. Voor nieuwe investeringen geldt dat de benodigde middelen overgeheveld dienen te worden uit de algemene reserve.
- Uit de algemene reserve onttrekken we alleen incidentele middelen wanneer dit leidt tot verlaging van de structurele lasten.
- Onder het mom van 'trap op en trap af', worden de opgelegde rijksbezuinigingen op welke wijze dan ook doorgesluisd naar de gemeenschappelijke regelingen en gesubsidieerde instellingen of nieuwe beleidstaken.
- Slechts in het geval dat er buiten het gepresenteerde (actuele) structurele meerjarenperspectief financieringsmiddelen worden verkregen, dan wel 'oud' voor 'nieuw' wordt ingeruild, is structureel nieuw beleid toegestaan.
- Nut en noodzaak worden integraal afgewogen binnen de kadernota of begroting. Daar worden de prioriteiten gesteld. Buiten deze beslissingsmomenten kan geen extra incidenteel of structureel geld uitgegeven worden. Uitrusten binnen de programma's kan alleen na besluitvorming van het college.
- De nieuwe beleidstaken en gelden die wij van de rijksoverheid krijgen, worden één op één gelabeld voor het beoogde doel. Uitzetting van deze gelden met eigen middelen is niet mogelijk. Bij de gelabelde gelden worden ook de organisatie en uitvoeringskosten structureel gedekt.
- Onontkoombare uitzettingen worden in principe binnen het eigen programma opgevangen. Om de gevolgen van het rijksbeleid op te vangen, bijvoorbeeld de wet markt en overheid, bezuinigen wij waarschijnlijk € 200.000 euro structureel per jaar. Cumulatief geeft dit € 800.000,- extra ruimte in 2018.

Relatie met de Kaderbrief 2015-2018

In de Kaderbrief 2015-2018 is aan de raad een beeld geschetst van het structurele meerjarenperspectief. Op grond van dit perspectief is deze begroting opgesteld. Tussen het moment van opstellen van de kaderbrief en dit boekwerk zijn mutaties in het geschetste perspectief opgetreden. Het bijgestelde perspectief en een toelichting op de mutaties treft u onderstaand aan.

Dit boekwerk is opgesteld naar bestaand beleid. De mutaties op dit bestaande beleid treft u aan in het boekwerk "Anders denken, samen doen". Deze vormen tezamen de door de raad vast te stellen primitieve begroting 2015.

Tabel 1: Mutaties in het structureel meerjarenperspectief (x € 1.000)

Nr.	Ontwikkelingen ten opzichte van 2014 (x € 1.000.)	2015	2016	2017	2018
	Begroting 2014 (13 AZ 293)	533	278	202	221
	Wijchen21 (13 AZ 298)	0	0	-106	-106
	Decembercirculaire 2013 (14 AZ 335)	82	109	154	154
	Keerspoor en stationsgebied (14 AZ 338)	0	-12	-12	-12
	RSA extra veld Woezik (14 IZ 204)	-10	-10	-10	-10
	RSA extra veld Diosa (14 IZ 209)	-10	-10	-10	-10
	Bouwleges (Kaderbrief 3.06)	-100	-100	-100	-100
	WMO (Kaderbrief 3.07)	100	100	100	100
	Breed exploitatiebijdrage (Kaderbrief 3.08)	92	114	149	149
	WWB Inkomensdeel (Kaderbrief 3.09)	305	292	291	284
	Bijzondere bijstand (Kaderbrief 3.10)	0	-45	0	-37
	Formatiekosten (Kaderbrief 3.13)	-94	-94	-105	-107
	Kapitaallasten (Kaderbrief 3.14)	178	183	30	-3
	Renteresultaat (Kaderbrief 3.15)	275	275	275	275
	Stroming (Kaderbrief 3.16)	0	0	0	0
	Onroerende Zaak Belasting (Kaderbrief 3.17)	-23	33	90	165
	Uitzettingen (Kaderbrief 3.20)	-35	-13	6	0
	Saldo kaderbrief 2015-2018	1.293	1.100	954	963
2.01	Meicirculaire 2014	-200	-122	-21	-26
	Saldo Meicirculaire 2014	1.093	978	933	937
2.02	Effect kostenverdeelstaat	98	148	175	166
2.03	Dekking uit Bouwgrondexploitatie/Investeringsen	-81	-71	-69	-63
	Totaal programmabegroting 2015-2018 (structureel)	1.110	1.055	1.039	1.040
	Incidenteel	166	384	606	346
	Bouwgrondexploitatie	694	1.228	-	2.138
	Totaal	1.970	2.667	1.645	3.524

Paragraaf 3: Lokale heffingen

2. Inleiding

Deze paragraaf bevat informatie over het rijks- en gemeentelijk beleid met betrekking tot gemeentelijke belastingen. Daarnaast wordt ingegaan op de consequenties van dit beleid voor de inwoners.

We beschrijven allereerst de algemene kaders en beleidsuitgangspunten. Daarnaast geven we aan welke belastingen we in Wijchen heffen. Per belastingsoort schetsen we de kaders en gaan we in op de tariefsopbouw en de grondslag voor de belastingheffing en de totaal begrote (netto-)opbrengst per belasting.. We gaan ook in op ons kwijtscheldingsbeleid. Tot slot van deze paragraaf nemen we voorbeeldaanslagen lokale heffingen op voor een meerpersoonshuishouden zonder honden, om zo een vergelijking te kunnen maken van de tariefsontwikkelingen voor de individuele huishoudens.

2. Algemeen

De bevoegdheid tot het invoeren, wijzigen of afschaffen van een gemeentelijke belasting berust bij de raad. Een dergelijk besluit wordt genomen door het vaststellen, wijzigen of intrekken van een daartoe bestemde verordening. Het belastinggebied van een gemeente is begrensd. De Gemeentewet bepaalt limitatief welke belastingen door een gemeente mogen worden geheven. Daarnaast kan bij wet aan de gemeente de bevoegdheid worden toegekend om een bepaalde belasting te heffen. Een voorbeeld hiervan vormt de afvalstoffenheffing welke zijn wettelijke grondslag vindt in de Wet Milieubeheer. Wijchen werkt samen met de gemeenten Beuningen, Druten, Heumen en Groesbeek op het gebied van de uitvoering van de Wet WOZ en de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen. Middels een centrumgemeente-constructie in de zin van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR) zijn de bevoegdheden op het gebied van de uitvoering overgedragen aan de gemeente Beuningen.

3. Welke belastingen en rechten worden in de gemeente Wijchen geheven?

Belastingen worden door de heffingsambtenaar dwingend opgelegd zonder dat daar een aanwijsbare tegenprestatie tegenover staat.

Rechten worden geheven op basis van artikel 229 van de Gemeentewet. Tegenover deze heffingen staat wel een aanwijsbare tegenprestatie. Bovendien mag het totaal van de verwachte inkomsten uit rechten het totaal van de verwachte uitgaven niet overschrijden.

De gemeente Wijchen heft de onderstaande belastingen en rechten:

- onroerende-zaakbelastingen (artikel 220 tot en met artikel 220i Gemeentewet);
- toeristenbelasting (artikel 224 Gemeentewet);
- hondenbelasting (artikel 226 Gemeentewet);
- rioolheffing (artikel 228a Gemeentewet);
- leges (artikel 229 Gemeentewet);
- brandweerrechten (artikel 229 Gemeentewet);
- marktgelden (artikel 229 Gemeentewet);
- reinigingsrechten (artikel 229 Gemeentewet);
- afvalstoffenheffing (artikel 15:33 Wet milieubeheer)
- reclamebelasting (artikel 227 Gemeentewet)

4. Ontwikkelingen 2015

a Landelijke basisregistratie WOZ (LV-WOZ)

De VNG heeft samen met 28 andere partijen het convenant Sectormodel WOZ ondertekend. Het sectormodel moet ervoor zorgen dat de ontwikkeling van de informatievoorziening en de ICT-producten en -diensten van alle partijen goed op elkaar afgestemd zijn. Met het convenant hebben de deelnemende partijen afgesproken dat zij door samenwerking de invoering van geautomatiseerd berichtenverkeer willen bespoedigen. Het Sectormodel WOZ past prima in de ontwikkeling van de e-overheid die met de komst van de basisregistraties grote impulsen krijgt. Bestuursorganen die deze gegevens gebruiken moeten erop kunnen vertrouwen dat de gegevens correct zijn. Gemeenten worden dan ook verplicht om foutmeldingen van afnemers van de basisgegevens te onderzoeken en waar nodig aan te passen.

De BR WOZ past in het systeem van basisregistraties dat moet leiden tot een hoogstaande gegevenshuishouding. De BR WOZ is opgenomen in het Referentiemodel Stelsel van Gemeentelijke Basisgegevens (RSGB). Gemeenten moeten verplicht gegevens aanleveren aan de landelijke voorziening. Afnemers krijgen hun gegevens via deze landelijke voorziening. Gemeenten moeten eventuele (door de afnemers geconstateerde fouten) gaan terugmelden. In 2011 is de belastingdata van de gemeente Wijchen conform sectormodel WOZ geconverteerd. In 2012 is gestart met het leggen van de koppeling tussen de BAG en de WOZ. De bestanden zijn door het belastingkantoor eind 2012 en begin 2013 geanalyseerd en afgestemd. Het aansluiten van de belastingapplicatie op de landelijke voorziening WOZ zal medio 2015 plaatsvinden.

5. Lokale Heffingen

Onroerende zaakbelastingen

De voorlopige tarieven voor 2015 zijn verwerkt.

Tabel 1: ontwikkeling van de tarieven OZB (inclusief correctie n.a.v. waardedaling)

Soort OZB	Tarief 2014 (% van de WOZ-waarde)	Gewenste opbrengst 2015 (netto x € 1.000)	Tarief 2015 (% van de WOZ-waarden)
Woning eigenaar	0,11090%	4.329	0,1167%
Niet-woning eigenaar	0,18050%	1.533	0,1899%
Niet-woning gebruiker	0,14460%	1.065	0,1521%
Totaal		6.927	

Afvalstoffenheffing en reinigingsrecht

De afvalstoffenheffing en het reinigingsrecht zijn gebaseerd op 100% kostendekkendheid, waarbij de voor compensatie in aanmerking komende btw wordt meegerekend in het tarief conform art. 15:33 derde lid Wet Milieubeheer. De middelen die gegenereerd worden uit de reinigingsheffingen zijn derhalve niet vrij aanwendbaar maar dienen ter dekking van kosten voor afvalinzameling en verwerken. Met ingang van 2013 is het diftarsysteem ingevoerd.

Bij diftar bestaat de tariefstelling uit een variabel en een vast gedeelte. De hoogte van het variabele gedeelte wordt bepaald door het aantal aanbiedingen van de grijze minicontainer (of aantal inworpen in de verzamelcontainer) en de omvang van deze container. De inkomsten die de gemeente met het variabele tarief genereert, zijn ongeveer gelijk aan de inzamel- en verwerkingskosten van het restafval. Met het vaste tarief worden de algemene kosten en de kosten van de overige afvalstromen gedekt. Op basis van ervaringen die in andere gemeenten zijn opgedaan, hebben wij in 2013 met het aanbodgedrag van 65% geraamd en voor 2014 op 55%. Op basis van de eigen ervaringen in 2013 en 2014 ramen wij het aanbodgedrag voor 2015 op 50%.

Het variabele tarief wordt bepaald door de variabele kosten (inzameling en verwerking restafval) te delen door het te verwachten aantal aanbiedingen.

Er bestaan hierbij drie mogelijkheden: 240 liter minicontainer, 140 liter minicontainer en 50 liter zak (ondergrondse verzamelcontainer). Naar verhouding is bij elk van de drie mogelijkheden het tarief gelijk. D.w.z. per aanbieding betaald iemand met een 240 liter minicontainer ca. 1,7 (240 liter/140 liter) keer zoveel als iemand met een 140 liter minicontainer. Omdat o.a. appartementen niet beschikken over een GFT container en het afval niet kunnen scheiden is een correctie toegepast van 18% op het tarief van de afvalzak. In onderstaande tabel zijn de tarieven voor 2014 opgenomen.

Tabel 1: tariefstelling afvalstoffenheffing en reinigingsrecht 2015 i.r.t. 2014.

	Minicontainer 240 liter		Minicontainer 140 liter		Afvalzak (50 liter)	
Jaar:	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Vast tarief	119,00	117,00	119,00	117,00	119,00	117,00
Variabel tarief	4,85	5,42	2,83	3,16	0,83	0,94
Woonzorgcomplexen*					40,83	46,00
Kwijtschelding vast tarief	119,00	117,00	119,00	117,00	119,00	117,00

De totaal te dekken kosten, inclusief toegerekende compensabele btw, bedragen € 3.208. De dekkingsgraad, zonder rekening te houden met de eenmalige tegemoetkoming is 100%

Rioolheffing

De opbrengst van de rioolheffing heeft als uitgangspunt 100% kostendekkendheid waarbij de voor compensatie in aanmerking komende btw wordt meegerekend in het tarief conform art. 28a derde lid Gemeentewet. De hoogte van de heffing is gebaseerd op de kosten voortvloeiend uit en gerelateerd aan het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP).

De gemeente Wijchen heft rioolheffing van zowel de eigenaar als van de gebruiker van objecten die direct of indirect zijn aangesloten op de gemeentelijke riolering. De heffingsmaatstaf is aangepast aan die van de OZB. In verband met hogere uitvoeringskosten zullen de tarieven zich als volgt ontwikkelen. Bij 100% kostendekkendheid stijgen de opbrengsten met 1,6%. Evenals in 2014 zal in 2015 een korting gegeven worden op het tarief, waardoor de totale opbrengststijging 1,6% zal bedragen. In 2016 valt deze korting weg. Daardoor zal de gewenste opbrengst in 2016 stijgen met 5,8%.

Tabel 3: ontwikkeling van de tarieven rioolrecht (inclusief correctie n.a.v. waardedaling)

Soort Rioolrecht	Tarief 2014 (% van de WOZ-waarde)	Tarief 2015 (% van de WOZ-waarden)	Kostentoedeling 2015* (netto x € 1.000)
Woning eigenaar	0,04030%	0,04240%	1.550
Woning gebruiker	0,03040%	0,03380%	1.143
Niet-woning eigenaar	0,06710%	0,07060%	506
Niet-woning gebruiker	0,04970%	0,05520%	341
Totaal			3.540

* begrote opbrengst inclusief toerekenbare btw-componenten.

De af te dekken kosten, inclusief toegerekende compensabele BTW bedragen € 3.838k De gewenste opbrengst (bruto) bedraagt € 3.687k, na een incidentele teruggaaf. Waardoor de dekkingsgraad 96% is.

Binnen de gemeente zijn een viertal subcategorieën vastgesteld te weten:

- Woningen eigenaar 42,1%
- Niet-woningen eigenaar 13,9%
- Woningen gebruiker 33,8%
- Niet woningen gebruiker 10,2%

De eerste twee categorieën vallen onder het zogenaamde rioolaansluitrecht (eigenaar), waarmee de kosten van de initiële aanleg, vervanging en groot onderhoud worden afgedekt. De laatste twee onder het rioolafvoerrecht (gebruiker) waarmee de overige kosten gerelateerd aan ons rioleringsstelsel worden afgedekt.

Hondenbelasting

Hondenbelasting is een algemeen dekkingsmiddel en mag dus vrijelijk besteed worden. In de gemeente Wijchen worden de belastingopbrengsten echter aangewend ter voorkoming van hondenoverlast. De hondenbelasting in Wijchen is kostendekkend. Door een combinatie van verwachte mutaties in de kosten en het aantal honden zullen de tarieven zich als volgt ontwikkelen.

Tabel 4: ontwikkeling van de tarieven hondenbelasting

Aantal honden	2014 €	2015 €
Eerste hond	78,95	83,12
Tweede en volgende hond	145,29	153,06
Kennel	339,32	356,98

Toeristenbelasting

De toeristenbelasting is een algemeen dekkingsmiddel. Heffing van toeristenbelasting geschiedt op basis van aangifte. Voor 2015 verhogen we het tarief met het indexpercentage conform de laatst bekende gemeentefondscirculaire voor aanvang van het belastingjaar. Hierover informeren we de belastingplichtigen in 2014, na vaststelling van de begroting. De opbrengst 2015 wordt geraamd op € 28k.

Tabel 5: ontwikkeling van de tarieven toeristenbelasting

	2015 On- afgerond	2015 afgerond	2016 On- afgerond	2016 afgerond
Tarief per overnachting	0,68	0,70	0,69	0,70
Tarief per overnachting op vaste plaats	0,43	0,45	0,44	0,45

Het afgeronde tarief wordt in rekening gebracht, conform raadsvoorstel 13 AZ 267.

Reclamebelasting

De reclamebelasting is een algemeen dekkingsmiddel. Een gebruiker van een pand binnen een door de Raad vastgesteld gebied is deze belasting verschuldigd als hij een reclame-uiting op zijn pand voert. De belasting wordt berekend op basis van de WOZ-waarde van het pand.

	2014	2015
Minimum bedrag per WOZ-object	278,00	278,00
Drempelbedrag WOZ-waarde	139.000,00	134.000
Tarief per € 1.000 WOZ-waarde boven drempelbedrag	2,00	1,92
Maximumbedrag per WOZ-object	760,00	760,00

De gewenste opbrengst is € 113k. De tariefsverlaging van het variabele deel worden veroorzaakt door de gemiddelde waardedaling van de waarden van de panden en leiden bij een gelijke gewenste opbrengst niet tot wijziging in het aanslagbedrag. Bij de bepaling van de definitieve tarieven 2015 in december zal ook de gewenste opbrengst worden herijkt.

Leges

In december 2014 neemt de raad, zoals gebruikelijk, een besluit over de definitieve leges- en belastingtarieven voor 2014. De verordeningen zijn dan tevens nagelopen op kennelijk onredelijke heffingen.

Overzicht van de geraamde inkomsten.

In de onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de begrote inkomsten gemeentelijke heffingen (bestaand beleid)

Tabel 7: Overzicht geraamde netto inkomsten (x € 1.000)

	2014	2015	2016	2017	2018
Onroerende zaakbelastingen	6.799	6.835	6.953	7.073	7.214
Toeristenbelasting	28	28	28	28	28
Hondenbelasting	335	352	356	359	360
Rioolheffing	3.540	3.687	3.882	3.905	3.826
Leges bouwvergunningen	849	1.067	385	552	576
Marktgelden	24	24	24	24	24
Reinigingsrechten/afvalstoffenheffing	2.924	3.208	3.306	3.385	3.464
Reclamebelasting	113	113	113	113	113
Totale opbrengst	14.612	15.314	15.047	15.439	15.605

Lokale lastendruk

Op basis van de voorgestelde tarieven kan een vergelijking worden gemaakt tussen de lokale lastendruk voor woningen in 2015 ten opzichte van 2014. De belastingsoorten OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing (meerpersoonshuishouden) zijn in dit overzicht meegenomen. Bij deze vergelijking wordt uitgegaan van onroerende zaken met een WOZ-waarde van respectievelijk € 200k, € 300k, € 400k, en € 500k (prijsspeil 2014). De voorbeeldaanslagen 2015 berekend op basis van een woningwaarde van 2014, gecorrigeerd voor de waardedaling per waarde-categorie. Hierdoor zijn de gevolgen voor de Wijchense huishoudens beter vergelijkbaar.

Voorbeeldaanslagen:

In het boekwerk "Anders denken, samen doen" treft u een overzicht aan van de voorbeeldaanslagen, die zijn gebaseerd op de voorgestelde nieuwe begroting 2015.

Opbouw woningvoorraad Wijchen

In de onderstaande tabel zijn de woningen, op basis van de vastgestelde WOZ -waarde, ingedeeld in de volgende waardecategorieën:

Tabel 7: Overzicht waardecategorieën

Woning ingedeeld in categorie:	2014 begroot		2015 begroot	
	Aantal woningen	Percentage	Aantal woningen	Percentage
< 200.000	8.763	52	9263	54,29%
200.000 – 300.000	4.744	28	4707	27,59%
300.000 – 400.000	1.935	12	1857	10,88%
400.000 – 500.000	869	5	797	4,67%
> 500.000	530	3	438	2,57%

De gemiddelde waarde van een woning in Nederland bedraagt voor het belastingjaar 2014 € 222.000. (€ 234.000 in 2013).

Tabel 8: Vergelijking met een aantal vergelijkbare en/of omliggende Gelderse gemeenten (2014)

Gemeentelijke woonlasten	Wijchen	Beuningen	Druten	Heumen	Nijmegen	Nederland
Eénpersoonshuishouden	534	720	595	746	634	636
(2013)	521	719	584	743	626	630
Meerpersoonshuishouden	579	777	674	833	694	704
(2013)	567	778	671	830	686	697
Rangnr. Meerpersoonshuishouden (nr. 1 heeft de laagste lasten)	20	306	113	358	146	

bron: COELO atlas van de lokale lasten 2014

De bruto woonlasten liggen landelijk gemiddeld op € 704. Eenpersoonshuishoudens zijn gemiddeld € 68 goedkoper uit dan meerpersoonshuishoudens. Van alle gemeenten in Nederland staat Wijchen in 2013 op plek 20 (2013: 18) voor wat betreft de gemiddelde woonlasten per meerpersoonshuishouden (nummer 1 is de goedkoopste). Bij de berekening van de lokale lastendruk is rekening gehouden met de OZB, de rioolrechten en de afvalstoffenheffing. Het betreft de cijfers over 2014. Over 2015 zijn nog geen cijfers beschikbaar.

6. Kwijtscheldingsbeleid

De kwijtschelding van gemeentelijke belastingen heeft, in het kader van het armoededeбат, de afgelopen jaren ruim aandacht gekregen. Sedert 1 januari 1995 is het gemeenten en waterschappen toegestaan om een ruimer kwijtscheldingsbeleid te voeren dan in de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 is geregeld. Waar de rijksregeling uitgaat van een percentage van 90% van de bestaanskosten mogen gemeenten dit met ingang van 1 januari 1996 vaststellen op maximaal 95% en met ingang van 1 januari 1997 op maximaal 100%. De gemeente Wijchen hanteert deze maximale bijstandsnorm sinds 1998. In de gemeente Wijchen wordt in voorkomende gevallen kwijtschelding verleend van aanslagen afvalstoffenheffing (vastrecht) en de gebruikersheffing rioolrechten.

Steeds meer gemeenten maken gebruik van het Inlichtingenbureau om vast te stellen welke burgers in aanmerking komen voor kwijtschelding van gemeentebelastingen. In 2008 ontwikkelde het Inlichtingenbureau de zogeheten geautomatiseerde kwijtscheldingstoets. In 2011 is aan alle kwijtscheldingsgerechtigden voor het belastingjaar 2011 binnen de deelnemende gemeente een brief verstuurd. Hierin zijn zij verzocht toestemming te geven aan de gemeenschappelijke regeling om vanaf 2012 het recht op kwijtschelding automatisch te toetsen via het inlichtingenbureau. Met deze toets is eenvoudig vast te stellen of iemands inkomen en vermogen is veranderd ten opzichte van het voorgaande jaar. Is het gelijk gebleven, dan kan direct opnieuw kwijtschelding worden verleend. De burger hoeft dan dus niet zelf opnieuw kwijtschelding aan te vragen.

Voor de afvalstoffenheffing (diftar) wordt alleen kwijtschelding verleend voor het vastrecht.

Paragraaf 4: Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

In deze paragraaf besteden we aandacht aan het weerstandsvermogen van de gemeente Wijchen in relatie tot de risico's die zij loopt. De risico's kunnen specifiek benoemd zijn, maar ook algemeen van aard zijn.

Een financieel weerstandsvermogen is de buffer die ingezet kan worden als zich financiële tegenvallers voordoen. Het weerstandsvermogen relateren we daarom de risico's die niet anderszins zijn ondervangen. Het minimaal gewenste weerstandsvermogen is mede afhankelijk van de grootte van de gemeente, de te onderkennen financiële risico's en het reserve- en voorzieningenbeleid.

We geven als eerste een samenvatting van ons weerstandsvermogen in relatie tot onze risico's. Hiertoe is het van belang de risico's van de gemeente Wijchen te onderkennen en deze (financieel) te wegen. Dit zetten we af tegen de omvang en ontwikkeling van de algemene reserves. Omdat de opbouw van de algemene reserve sterk samenhangt met ons meerjarenperspectief, is dit ook een onderwerp waar we in deze paragraaf aandacht aan besteden. Daarnaast besteden we aandacht aan de elementen die zijn betrokken in ons oordeel.

Samenvatting en conclusie

Zowel het structurele als het incidentele weerstandsvermogen in Wijchen is toereikend om de gewogen risico's binnen het huidige meerjarenperspectief van 2015-2018 af te dekken.

De in paragraaf 4 beschreven risico's leiden tot een totaal maximaal financieel risico van € 64,2 miljoen, waarbij we, op basis van risico-inschatting komen tot een af te dekken risicobedrag van € 8,5 miljoen, bovenop de minimumomvang van € 1.559k.

De financiële impact van de beschreven risico's ten opzichte van de laatste update, de jaarrekening 2013, is afgenomen, met name door lagere leningen waar we voor garant staan en de lagere juridische risico's door het winnen van enkele rechtszaken. Met name de juridische claims maken een belangrijk deel uit van ons risicoprofiel. Naar verwachting bedraagt het saldo van de algemene reserve € 16,5 miljoen ultimo 2015. Gezien de beschreven risico's en de nog steeds stagnerende opleving van de economie blijft een substantieel weerstandsvermogen noodzakelijk. Op basis van de huidige meerjarenraming beoordelen we de hoogte van de stand van de algemene reserve als toereikend voor afdekking van de beschreven risico's, waarbij nog wel rekening wordt gehouden met de gewenste projecten. Indien deze doorgang vinden gaat dat ten koste van de opbouw van de algemene reserve en dus van de afdekking van de risico's.

Het weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de capaciteit die de gemeente heeft om tegenvallers op te vangen. Hierbij kan onderscheid gemaakt worden tussen structureel en incidenteel weerstandsvermogen.

a) Structureel weerstandsvermogen

Met de structurele weerstandscapaciteit worden de middelen bedoeld die permanent ingezet kunnen worden om tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de bestaande taken. Bij een toets op de artikel-12 procedure (preventief toezicht door provincie) wordt vooral hiernaar gekeken.

Hiertoe is ons structureel meerjarensaldo van belang. Hiervoor verwijzen we naar paragraaf 2. Ook de belastingcapaciteit is onderdeel van het structureel weerstandsvermogen. Dat wil zeggen, het bedrag waarmee we de OZB zouden moeten verhogen, voordat we in aanmerking komen voor de artikel-12-status. Daarnaast is ook de structurele post onvoorzien genoemd. In Wijchen is deze echter € 0k, omdat ons beleid is om de tegenvallers binnen de bestaande middelen op te vangen.

Omdat Wijchen een solide incidenteel weerstandsvermogen heeft, toetsen we in eerste instantie aan ons structurele meerjarenperspectief. Deze is positief voor de gehele planperiode, zodat we kunnen concluderen dat ons structureel weerstandsvermogen op peil is.

b) Incidenteel weerstandsvermogen

Het incidentele weerstandsvermogen is bedoeld het vermogen om calamiteiten en andere eenmalige tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat dit invloed heeft op de voortzetting van taken op het geldende niveau. Deze zijn dus sterk gerelateerd aan onze benoemde risico's. Uiteraard kunnen daar ook structurele elementen in zijn opgenomen. Deze structurele elementen zijn dan wel voor de volledige planperiode meegewogen in onze risico-analyse.

Het belangrijkste element van het incidenteel weerstandsvermogen is de algemene reserve. Ook stille reserves hiertoe. Dit zijn bezittingen, die bij verkoop een waarde hebben, maar tegen een lagere waarde zijn gewaardeerd op onze balans. Bijvoorbeeld een pand dat meer waard is dan waarvoor het in de boeken staat. Het Wijchense beleid is, dat we ten aanzien van het incidentele weerstandsvermogen alleen kijken naar de algemene reserve. Deze moet voldoende zijn om de gewogen risico's af te kunnen dekken, rekening houdend met een algemene ondergrens van € 39 per inwoner. De gewenste ondergrens van de algemene reserve wordt 2 keer per jaar vastgesteld door de gemeenteraad. Bij de programmarapportages wordt deze norm vervolgens getoetst aan de dan actuele risico's. Indien de algemene reserve lager is dan de gewenste ondergrens, is een herstelplan noodzakelijk.

Reservepositie

De reserve positie is de belangrijkste buffer voor het opvangen van risico's die niet op andere wijzen zijn afgedekt, bijvoorbeeld door het afsluiten van een verzekering.

In onderstaande tabel wordt inzicht gegeven in de ontwikkeling van de reserves per einde boekjaar volgens de door de gemeenteraad vastgestelde jaarrekeningen en/of begrotingen.

(x € 1.000)	Rekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015
Algemene reserve inclusief Bouwgrondexploitatie	12.001	14.468	16.483
Bestemmingsreserves	32.178	25.154	29.436

De algemene reserve is bedoeld voor het financieel afdekken van de risico's. Daartoe stelt de raad de ondergrens van de algemene reserve vast. Een eventueel surplus kan worden ingezet voor het realiseren van grote projecten.

De bestemmingsreserves zijn afgezonderde bedragen voor specifieke doelen. Een aantal reserves is bedoeld ter afdekking van structurele lasten. Een aantal zijn voor incidentele projecten. Zolang er voor deze projecten nog geen onomkeerbare besluiten zijn genomen, kan de raad deze reserves in principe nog anders in te zetten. Hij dient zich daarbij wel te realiseren dat daarmee ook het betreffende project (geheel of gedeeltelijk) niet meer kan worden gerealiseerd.

De gemeenteraad heeft bij het vaststellen van de jaarrekening 2013 de ondergrens van de algemene reserve vastgesteld op € 11.596k, waarvan € 1.569k als minimale omvang. De matrix waarop deze ondergrens is gebaseerd hebben we nu geactualiseerd en is opgenomen onder het hoofdstuk risicomanagement van deze paragraaf.

Risicomanagement

Het risicomanagement in Wijchen onderkent diverse risico-categorieën. Naast de financiële risico's zijn dit bijvoorbeeld ook risico's met betrekking tot de continuïteit van dienstverlening en bedrijfsvoering, juridische risico's, politiek-bestuurlijke risico's en omgevingsrisico's. Dit kunnen interne en externe risico's zijn. Niet op elk risico hebben we als gemeente Wijchen evenveel invloed. In de programmabegroting ligt de focus op de risico's die we in financiële zin lopen.

In deze begroting zijn de benoemde risico's financieel vertaald en gewogen. Op basis van die weging is het bedrag bepaald dat als ondergrens van de algemene reserve moet gelden. Deze ondergrens wordt bij de vaststelling van een begroting en een jaarrekening opnieuw ter besluitvorming voorgelegd. De risicomatrix is als bijlage 2 opgenomen.

De specifiek benoemde risico's zijn hieronder benoemd. Een financiële samenvatting van de risico's is opgenomen in de risicomatrix in bijlage 2.

Risico's

• Deelnemingen in gemeenschappelijke regelingen

Op dit moment zijn de risico's van de diverse GR-en voornamelijk bij de GR-en zelf afdoende afgedekt. Bij de GR-en GGD, BREED, ODRN, MARN en VRGZ onderzoeken we nu om de risico's af te dekken bij de deelnemende gemeenten. Dat betekent voor de gemeenten een hoger risicoprofiel. Daartegenover staat een lager niveau van risicoreserve bij de GR-en, wat weer ten goede komt aan de afzonderlijke gemeenten.

• Stadsregio

Het minimumpakket voor de (huidige) Stadsregio bestaat uit: ruimtelijke ordening, wonen, grondbeleid, economische ontwikkeling en regionale afstemming grootstedenbeleid. Het kabinet heeft echter de Tweede Kamer op 2 maart 2012 per brief geïnformeerd over zijn besluit de WGR-plus af te schaffen. Voor de provincie Gelderland en de Stadsregio Arnhem Nijmegen betekent dit dat de taken, bevoegdheden en geldstromen uit de Wet WGR-plus overgaan van de regio naar de provincie. De (huidige) Stadsregio heeft o.a. taken op het gebied van verkeer en vervoer en woonruimteverdeling. Binnen de Stadsregio Arnhem Nijmegen zijn de 20 gemeenten in gesprek over de toekomstige regionale samenwerking. Daarbij staat centraal op welk schaalniveau de inhoudelijke taken moeten worden opgepakt die op dit moment op het niveau van de Stadsregio worden uitgevoerd. De uiteindelijke vorm waarin die samenwerking gegoten kan worden is tevens onderwerp van gesprek.

	Begroting 2015	Jaarrekening 2013
Financieel risico:	10.000	10.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,10	0,10

- **MARN**

Risico financiële bijdrage in tekort MARN.

In de laatste ontvangen jaarrekening (2013) van de MARN zijn geen voorzieningen voor risico's getroffen. De 'notitie weerstandsvermogen MARN 2014' toont dat risico's zijn verminderd doordat leningen die aan ARN B.V. verstrekt zijn afgelost. De samenwerking met de Dar en de oprichting van de ODRN (regionale uitvoeringsdienst) heeft invloed op de opzet van de MARN. Vanwege het (beperkte) risico gelegen in de borgtochtovereenkomst is de risico-inschatting niet aangepast. In artikel 27 lid 1 van de tekst van de gemeenschappelijke regeling MARN wordt vermeld dat de gemeenten gezamenlijk garant staan voor de juiste betaling van rente, aflossing, boeten en kosten van de door het openbaar lichaam gesloten en af te sluiten langlopende en kasgeldleningen en in rekening opgenomen en op te nemen gelden, en voor de door het openbaar lichaam verstrekte garanties. In lid 2 van dat artikel wordt verder vermeld dat elke deelnemende gemeente hierbij is verbonden naar verhouding van haar inwonertal. Daarbij zijn de inwonertallen bepalend zoals deze door het Centraal Bureau voor de Statistiek worden bekend gemaakt. De deelnemende gemeente dienen deze door het openbaar lichaam aangegane verplichting te vermelden in hun risico paragraaf aangezien uiteindelijk deze gemeenten garant staan. Tevens zijn er geen claims van derden, noch zijn er bijzondere risico's in de deelnemingen (ARN B.V.) en zijn er geen rechtsgedingen. MARN staat garant voor in totaal € 16 miljoen aan leningen van ARN. Via de ARN kan de gemeente aangesproken worden voor hun aandeel. Voor Wijchen is dat € 505k. Dit zal zich vooral voordoen indien de capaciteit van de ARN onvoldoende wordt benut en ARN daardoor in liquiditeitsproblemen komt.

	Begroting 2015	Jaarrekening 2013
Financieel risico:	505.000	505.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,10	0,20

- **Breed**

De op basis van het transitieplan opgestelde meerjarenbegroting is ambitieus te noemen. Met name de haalbaarheid van de ingecalculerde norm om 85 procent van SW-medewerkers in 2016 bemiddeld te hebben naar passend werk in een zo regulier mogelijke werksetting is een risicovolle factor in een economisch slechte tijd. Breed beschikt niet meer over afdoende weerstandsvermogen om tegenvallers op te vangen (€ 0,8 miljoen eind 2013), zodat tekorten direct verhaald worden op de aangesloten gemeenten. Er is geen gewijzigd beeld tussen begroting 2014 en jaarrekening 2013. Door het sociaal akkoord in het voorjaar van 2013 is de bezuiniging op de subsidie per arbeidsjaar één jaar uitgesteld, naar 2015.

	Begroting 2015	Jaarrekening 2013
Financieel risico:	500.000	2.045.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,75	0,50

- **GGD**

De GGD Regio Nijmegen is per 1 juli 2013 gefuseerd met de GGD regio Rivierenland. Hierbij is besloten het weerstandsvermogen van de gefuseerde GGD te verlagen ten opzichte van de uitgangspunten van de regio Nijmegen (naar € 2,50 per inwoner). Het huidige weerstandsvermogen blijft echter als Reserve beschikbaar binnen de GGD voor de afdekking van risico's t/m 2016, waardoor het risico voor de gemeente Wijchen op nihil wordt ingeschat. De middelen en het beleid ten aanzien van de GGD zijn binnen de WMO-middelen opgenomen en een eventueel nadeel zal daar worden afgedekt.

	Begroting 2015	Jaarrekening 2013
Financieel risico:	0	0
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,00	0,10

- **Veiligheidsregio (VRGZ)**

Risico financiële bijdrage in het tekort van de Veiligheidsregio.

Per 1-1-2013 is de brandweer, exclusief kazerne, overgegaan naar de VRGZ. OP 23 december 2013 is ook de brandweerkazerne overgedragen. Nog niet alle open eindjes zijn afgehecht. We werken eraan dat de nog te maken afspraken niet tot meerkosten leiden. We hebben op dit moment geen reden om aan te nemen dat Wijchen om aanvullende bijdragen zal worden gevraagd.

	Begroting 2015	Jaarrekening 2013
Financieel risico:	0	0
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,10	0,10

- **Logopedische dienst**

Risico betreft eigen risico van langdurig uitvallen personeelsleden. Er is geen eigen vermogen om op terug te vallen.

	Begroting 2015	Jaarrekening 2013
Financieel risico:	27.000	27.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,20	0,20

- **RBT-KAN**

Het risico betreft de continuïteit van de organisatie als gevolg van eenmalige negatieve resultaten in 2012 en 2013 waardoor er ultimo 2013 een negatief eigen vermogen is ontstaan. Door de genomen maatregelen verwacht RBT KAN in 3 jaar het negatieve vermogen weg te nemen. Onderzocht wordt wat de ideale omvang van het weerstandsvermogen is om toekomstige tegenvallers op te kunnen vangen. Vooralsnog heeft het voor de gemeente geen gevolgen.

	Begroting 2015	Jaarrekening 2013
Financieel risico:	53.000	53.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,10	0,10

- **De Meerval BV**

Risico betreft een hogere garantstelling m.b.t. exploitatietekort dan opgenomen in begroting. Contractueel is vastgelegd dat wij het risico op exploitatietekorten dragen.

	Begroting 2015	Jaarrekening 2013
Financieel risico:	21.000	21.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,20	0,20

Gemeentebegroting

Deze posten zijn opgenomen in de reguliere begroting. Met hieronder beschreven risico's is geen rekening gehouden in de bedragen die in de reguliere begroting zijn opgenomen.

- **Leerlingenvervoer**

De gemeente heeft een wettelijke plicht om leerlingen te vervoeren. Factoren als toename van schoollocaties, afwijkende schooltijden i.v.m. de handicap van leerlingen en stagevervoer naar steeds wisselende locaties leiden tot incidentele ritten. Dit zijn externe invloeden, die de gemeente niet kan beheersen. Het risicoprofiel met betrekking tot het leerlingenvervoer is niet gewijzigd.

	Begroting 2015	Jaarrekening 2013
Financieel risico:	200.000	284.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,50	0,50

- **Participatiebudget**

Op het participatiebudget wordt vooral risico gelopen op re-integratietrajecten. Tot 2012 was de landelijke trend dat het werkdeel niet volledig benut werd voor re-integratieactiviteiten. Vanaf 2012 is het budget grosso modo gehalveerd en is hier geen sprake meer van. Het participatiebudget wordt selectiever ingezet waardoor het risico op dit budget beperkt is. Een selectievere inzet moet voortdurend goed worden gemonitord om op bij te kunnen sturen.

	Begroting 2015	Jaarrekening 2013
Financieel risico:	0	30.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,00	0,50

- **Bouwgrondexploitatie, MIO-projecten en gronden niet in exploitatie**

Door de economische recessie is de voortgang vertraagd van diverse projecten, bijvoorbeeld Huurlingsedam. Andere projecten werden zelfs on hold gezet, zoals Westflank. Daar waar nodig zijn voorzieningen getroffen. In het MIO zijn diverse geraamde bijdragen van derden opgenomen ter afdekking van investeringen en projecten. Het risico bestaat dat bij toekenning van de definitieve subsidies een afwijking ontstaat ten opzichte van de geraamde subsidie. Ook staan de bijdragen van ontwikkelaars onder druk.

Het Samenwerkingsverband Arnhem Nijmegen (SAN) werkt aan een koersnota woningbouw. In deze koersnota gaat zij in op temporisatie en fasering woningbouw en prioritering locaties van woningbouw en de te ontwikkelen bedrijventerreinen. De impact hiervan voor ons is nog onbekend. De gronden niet in exploitatie zijn gewaardeerd tegen verkrijgingprijs. Het risico bestaat dat de marktwaarde onder deze prijs zakt. Dan moeten we de grondvoorraad afwaarderen. We gaan er op dit moment vanuit, dat eventuele claims en aansprakelijkstellingen binnen de diverse projecten kunnen worden opgevangen.

In maart is de samenwerkingsovereenkomst getekend voor Huurlingsedam fase 2. Daarmee kan de voorziening voor het project stap voor stap worden verlaagd, in lijn met de aan voorwaarden gebonden betalingen in de overeenkomst. We verlagen het risico vooralsnog van € 1.300k naar € 900k.

Voor het complex Huurlingsedam 74 bestaat er een risico m.b.t. het restperceel. Dit wordt vooralsnog ingeschat op € 200k.

Het resterende risico (€ 300k) betreft de Tuin van Woezik. Indien de ontwikkelaar de percelen A en D niet wil afnemen, loopt het project uit in de tijd. Dit betekent extra renteverlies voor de gemeente.

	Begroting 2015	Jaarrekening 2013
Financieel risico:	1.400.000	1.400.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,10	0,10

- **Bouwleges**

In 2014 worden aanvragen ontvangen voor de volgende projecten: Tuin van Woezik, Klapstraat en Beuningsesteeg. Een aantal projecten (DOP Balgij, Acaciastraat en Oosterweg) die aanvankelijk gepland stonden in 2014 zijn verschoven naar 2015. Project Hernen is geschrapt vanwege de hoge onzekerheid of dit wel doorgaat

De verwachting is dat het aantal reguliere aanvragen gelijk zal blijven, maar dat meer om kleine uitbreidingen gaat. Hierdoor zijn de gemiddelde bouwleges verlaagd van 2.500 naar 1.500, waardoor de structurele bouwleges lager zullen uitvallen.

	Begroting 2015	Jaarrekening 2013
Financieel risico:	300.000	300.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,50	0,50

- **Arbeidsongeschiktheid Wethouders**

Wijchen heeft geen verzekering tegen arbeidsongeschiktheid van de wethouders.

Te overwegen is om een verzekering af te sluiten ter afdekking van het arbeidsongeschiktheidsrisico dat door de gemeente wordt gelopen voor wethouders en gewezen wethouders. Dit is vooralsnog niet gebeurd.

Bij de aanstelling van de nieuwe wethouders wordt beoordeeld of het zinvol is een dergelijke verzekering af te sluiten. Vooralsnog is dit niet gebeurd.

	Begroting 2015	Jaarrekening 2013
Financieel risico:	400.000	400.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,10	0,10

- **Wachtgeldverplichtingen werknemers**

Het beoordelingsbeleid van Wijchen is erop gericht om bij onomkeerbaar disfunctioneren de weg van uitdiensttreding te kiezen. Van zogenoemde 'spookambtenaren' is in Wijchen dan ook geen sprake. Hoewel aan ontslag, gezien het feit dat gemeenten zelf risico dragend zijn voor wachtgeldverplichtingen, een prijskaartje hangt, is de praktijk dat de gemeente Wijchen in tegenstelling tot veel gemeenten een scherp beleid voert als het gaat om ontslag en wachtgeldonder-handelingen. In een tweetal gevallen speelt momenteel een wachtgeld gerelateerd risico.

Het W21 project houdt risico's in als het gaat om wachtgeldverplichtingen of afkoop daarvan. Functies wijzigen of verdwijnen. Hiervoor is separaat een frictiebudget opgenomen. Nu al is duidelijk dat er in 2015 verplichtingen gaan komen. We gaan er vooralsnog vanuit, dat we met de geraamde bedragen uitkomen en houden het risico op onze standaardwaarde.

	Begroting 2015	Jaarrekening 2013
Financieel risico:	50.000	100.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,50	0,50

- **Herverdeling inkomsten gemeentefonds**

De wijziging van de clustering den de wijze van verdeling is met de meicirculaire 2014 voor het grootste deel geëffectueerd. De 1^e tranche betrof zo'n 85% van het totaal van de gelden. Het restant zal in de meicirculaire 2015 bekend zijn en ingaan per 1-1-2016. We schatten in, dat de impact daarvan licht negatief zal zijn. We vinden echter dat we dit nu kunnen scharen onder de reguliere hoeveelheidseffecten.

De uitkomst van het onderbrengen van de decentralisatie-budgetten op basis van objectieve maatstaven is erg onzeker, maar daarvoor nemen we geen bedragen op in ons risicoprofiel.

	Begroting 2015	Jaarrekening 2013
Financieel risico:	0	3.647.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,10	0,10

- **Verzekering aansprakelijkheid**

De gemeente heeft een aantal verzekeringspolissen afgesloten met een eigen risico, bijvoorbeeld brand- en aansprakelijkheidsverzekering. Per schadegeval bedraagt het eigen risico € 2.500. Hiervoor zijn in de reguliere begroting budgetten opgenomen. Het risico van overschrijding van deze budgetten is aanwezig, maar worden uiterst laag geacht. Daarnaast is een aansprakelijkheidsverzekering afgesloten waarbij de aansprakelijkheid is afgedekt tot € 2,5 miljoen. Het risico is een aanspraak die boven het verzekerde bedrag uitstijgt.

	Begroting 2015	Jaarrekening 2013
Financieel risico:	2.500.000	2.500.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,10	0,10

Gemeentelijk vastgoed

Het risico in het gemeentelijk vastgoed zijn de risico's die verband houden met de staat van het vastgoed en de wijze waarop we invulling geven aan het onderhoudsniveau. Het betreft nu voornamelijk het niet kunnen invullen van de nog te bezuinigen bedragen, die als stelpost in onze begroting staan. Daarnaast zijn er individuele risico's die verband houden met de staat van een specifiek pand.

• Gemeentelijk vastgoed algemeen

Het College is volop bezig om gehoor te geven aan de wens van de gemeenteraad om op termijn binnen de financiële kaders met voorstellen te komen, onder andere door de vastgoedportefeuille te herijken. In dat kader zullen we dit najaar met een beleidsnota Beheer vastgoed komen. In deze nota geven we een doorkijkje naar de kosten van onderhoud van het gemeentelijk vastgoed voor de komende jaren.

Waar het gaat om het onderhoud stappen we over naar een conditiegestuurd onderhoudssysteem. In dat kader hebben er opnames plaatsgevonden van alle panden die eigendom zijn van de gemeente. SKK heeft aangegeven niet content te zijn met bepaalde uitkomsten. Nader overleg zal hierover gevoerd worden.

We zullen verder met een beleidsnota komen waarin is aangegeven welke panden in onze visie niet meer nodig zijn voor de gemeente dienst.

Het opgenomen risico betreft het niet kunnen realiseren van de benodigde maatregelen. Het risico bestaat dat ter overbrugging incidentele middelen beschikbaar gesteld dienen te worden. Ondanks dat het erop lijkt dat de vastgoedmarkt aantrekt, blijft er op dit punt een risico bestaan.

Waar het gaat om het kasteel zijn er geen veranderingen qua risico's.

	Begroting 2015	Jaarrekening 2013
Financieel risico:	1.293.000	1.382.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,10	0,10

• Kasteelpoort

Een inspectierapport heeft aangetoond dat bij het kasteel de situatie stabiel is. Het risico bestond met name voor de poort (2013) en de toren (2016). Voor beide geldt dat gezien de vervolgmetingen, verdere monitoring noodzakelijk is alvorens over te gaan tot voorstellen.

	Begroting 2015	Jaarrekening 2013
Financieel risico:	50.000	50.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,10	0,10

• Kasteeltoren

Een inspectierapport heeft aangetoond dat bij het kasteel de situatie stabiel is. Het risico bestond met name voor de poort (2013) en de toren (2016). Voor beide geldt dat gezien de vervolgmetingen, verdere monitoring noodzakelijk is alvorens over te gaan tot voorstellen.

	Begroting 2015	Jaarrekening 2013
Financieel risico:	500.000	500.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,10	0,10

Claims van derden

Dit betreft nog niet afgeronde claims van derden, waarbij een inschatting is gemaakt van de uitkomsten van de individuele claims.

- **Campus van Wijchen**

De ontwikkeling van de Campus van Wijchen is als project afgerond.

Één bewoner persisteert in een juridische claim jegens de gemeente. Uitspraak volgt in 3^e kwartaal 2014. Financieel risico: € 10k. Overige juridische claims zijn onder de juridische procedures opgenomen.

	Begroting 2015	Jaarrekening 2013
Financieel risico:	10.000	10.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,50	0,50

Overige juridische procedures

Overige juridische procedures; zoals (bouw-) leges, belastingzaken- en aansprakelijkheidsstellingen.

Voor de verzekerde aansprakelijkheidsstellingen is financiële dekking in onze begroting. Voor overige aansprakelijkheidsstellingen en andere bezwaar- en beroepszaken is het risico bepaald op basis van individuele beoordeling van de posten. Om reden van vertrouwelijkheid en om onze positie in de procedures te beschermen, nemen wij hier de totaaluitskomst op.

	Begroting 2015	Jaarrekening 2013
Financieel risico:	12.458.000	12.904.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,21	(mix) 0,22

Milieu

Hieronder zijn de onderwerpen opgenomen, waarop de gemeente aansprakelijk gesteld kan worden of verplicht kan worden maatregelen te treffen, maar waarbij op dit moment nog geen concrete aansprakelijkstellingen zijn ontvangen.

- **Claims van derden waarbij de gemeente op grond van haar handelen aansprakelijk wordt gesteld (stortlocaties en verontreinigingen)**

Risico's ten aanzien van milieuaspecten in het kader van bodemverontreiniging. In Wijchen zijn nog een aantal voormalige stortlocaties aanwezig. De bekendste hiervan is de locatie aan de Heumenseweg 80 (voormalig stort Alverna). Voor de monitoring van de Heumenseweg 80 wordt structureel geld in de begroting gereserveerd. Voor de overige (stort)locaties zijn de risico's in het geheel niet gedekt, maar zijn de risico's niet bijzonder groot. Elk jaar ontstaan er wel enkele verontreinigingen waarvan geen veroorzaker bekend is. De gemeente kan hierdoor verantwoordelijk worden van een nieuwe bodemverontreiniging.

	Begroting 2015	Jaarrekening 2013
Financieel risico:	500.000	500.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,10	0,10

- **Bestaande en nieuwe risico's i.h.k. van het Besluit Luchtkwaliteit en Externe Veiligheid.**

Woningen die liggen of komen te liggen in de overschrijding van de normen voor luchtkwaliteit of gelegen zijn in risicocirkels van bedrijven vallend onder het Besluit Externe Veiligheid kennen mogelijk een lagere waarde voor de OZB. Voorts kan deze wetgeving voor vertraging/afstel van bouwprojecten zorgen. Dit leidt dan tot lagere OZB-opbrengsten. Dit risico achten wij ongewijzigd.

	Begroting 2015	Jaarrekening 2013
Financieel risico:	300.000	300.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,10	0,10

- **Aanpak saneringwoningen**

Ten gevolge van veranderingen in regelgeving is de saneringstaak van woningen ten gevolge van geluidsoverlast van rijkswegen en spoorlijnen teruggedaan naar het rijk. Gemeenten zijn van deze saneringstaak ontheven. Gemeenten zijn alleen nog verantwoordelijk voor het saneren van woningen die ten gevolge van gemeentelijke wegen teveel aan geluid ondervinden. Het is niet bekend om hoeveel en om welke woningen het gaat. Als actie punt voortvloeiend uit het op te stellen beleidsplan geluid zal hiervan een inventarisatie worden gemaakt. Vervolgens zal bij het rijk om subsidie worden gevraagd (Bureau Sanering Verkeerslawaa).

	Begroting 2015	Jaarrekening 2013
Financieel risico:	900.000	900.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,10	0,10

- **Milieu bodemverontreiniging**

Ofschoon al een groot deel van de Wijchense bodem in kaart is gebracht, blijft er altijd een risico aanwezig dat ergens bodemverontreiniging wordt aangetroffen die niet voorzien was.

	Begroting 2015	Jaarrekening 2013
Financieel risico:	300.000	300.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,10	0,10

Uitgeleende gelden en garantstellingen

De hier opgenomen onderwerpen houden verband met het niet kunnen aflossen van leningen, waarbij Wijchen het risico draagt.

- **Garanties hypotheek eigen woningen (particulieren)**

De risico's van de garantieverlening worden voor de aanvragen na 1 januari 1995 gedragen door de Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen. De gemeente treedt hierbij op als achtervang. Het risico van de al verleende gemeentegaranties vóór 1 januari 1995 is afgekocht (Raad 29-9-1994). Hierbij is een gemiddelde trend van gedwongen verkopen uit de laatste 10 jaar als basis genomen. In 2009 is besloten dat niet langer gemeenten, maar het Rijk de achtervangpositie in gaat nemen. Hierdoor staat de gemeente Wijchen voor de vanaf 1 januari 2011 afgesloten leningen met Nationale Hypotheek Garantie (NHG) niet meer als achtervang garant. De VNG heeft dit in overleg met het Rijk besloten. De achtervang positie voor alle afgesloten leningen voor 1 januari 2011 blijft van kracht. Ook heeft Wijchen zelfstandig hypotheek aan ambtenaren tot 1 januari 2009. Uit de liquiditeitsprognose 2012-2017 van de Stichting Waarborgfonds Eigen Vermogen blijkt dat tot en met 2017 geen aanspraak gemaakt zal worden op de achtervang positie van het Rijk en de Gemeenten. Het maximale aandeel van Wijchen in deze regeling bedraagt € 4miljoen per 31.12.2013. Door reguliere aflossingen wordt het risico langzaam minder.

	Begroting 2015	Jaarrekening 2013
Financieel risico:	3.800.000	4.000.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,00	0,00

- **Verstrekte hypothekeken aan ambtenaren**

Als onderdeel van het pakket arbeidsvoorwaarden zijn tot 1 januari 2009 hypothekeken verstrekt aan medewerkers.

	Begroting 2015	Jaarrekening 2013
Financieel risico:	12.700.000	12.939.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,10	0,10

- **Garanties geldleningen aan woningbouwcorporaties**

De gemeente staat garant voor tijdige betaling van rente en aflossing van leningen van woningbouwcorporaties afgesloten in het kader van de woningwet. Met ingang van 1995 zijn deze risico's overgenomen door de Stichting Waarborgfonds. Deze stichting is de eerste risicodrager. De gemeente treedt uitsluitend op als achtervanger. Wijchen is tot op heden nog niet op een garantstelling aangesproken.

Met de reguliere aflossingen wordt verwacht dat het bedrag eind 2014 lager ligt dan 31-12-2013.

	Begroting 2015	Jaarrekening 2013
Financieel risico:	27.500.000	30.800.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,10	0,10

- **Garanties aan derden voor door hen afgesloten leningen. Overig**

Voor een aantal maatschappelijke instellingen staat de gemeente garant voor relatief hoge bedragen aan aangegane geldleningen.

	Begroting 2015	Jaarrekening 2013
Financieel risico:	500.000	500.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,10	0,10

- **Garanties aan derden voor door hen afgesloten leningen. Sport**

Voor een aantal sportverenigingen staat de gemeente samen met Stichting Waarborgfonds Sport, beide voor 50%, garant voor aangegane geldleningen. De investeringen zijn getoetst door het SWS op financiële draagkracht van de desbetreffende vereniging, waardoor ingeschat kan worden dat aanspraak op de garantstelling minimaal is.

	Begroting 2015	Jaarrekening 2013
Financieel risico:	320.000	370.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,10	0,10

Belastingen

In het kader van belastingwetgeving zijn nog onderwerpen, waarbij de Belastingdienst geen uitspraken heeft gedaan over de belastingheffing. Ook de compensabele BTW op projecten is inmiddels onzeker.

- **BTW-risico op gemeentelijke investeringen binnen- en buitensport**

De gemeente heeft geïnvesteerd in de bouw en aanleg van sportvoorzieningen, zowel binnen- als buitensport.

Op de investeringen en de exploitatie zijn fiscale faciliteiten toegepast. De interpretatie van de wetgeving omtrent "het geven van gelegenheid tot sportbeoefening" is schuivende. Hangende de uitkomst is het bereiken van overeenstemming met de Belastingdienst niet af te ronden.

	Begroting 2015	Jaarrekening 2013
Financieel risico:	278.000	278.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,10	0,10

- **BTW-risico op gemeentelijke investeringen , BTW SCEC**

Voor de BTW op de investering SCEC (oplevering 2001) is een herzieningstermijn van 10 jaar, en een naheffingstermijn van 5 jaar. Het totale risico is dus aflopend en eindigt ultimo 2015. Dit risico wordt als laag ingeschat.

	Begroting 2015	Jaarrekening 2013
Financieel risico:	35.000	69.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,10	0,10

- **Maximeren BTW-compensatiefonds (BCF)**

In het regeerakkoord van het kabinet Rutte-II is de afschaffing van het BTW-compensatiefonds per 1 januari 2014 opgenomen. In januari 2013 is een bestuursakkoord afgesloten tussen het Rijk en de decentrale overheden. Daarin is afgesproken de BFC niet af te schaffen, maar te maximeren. Als er meer gedeclareerd wordt, gaat dit ten koste van de inkomsten uit het gemeentefonds. Het risico is dus afhankelijk van de investeringen van alle gemeenten samen en laat zich lastig kwantificeren. Bij de septembercirculaire 2013 heeft het Rijk voor 2015 en verder ingeschat, dat er minder gedeclareerd wordt uit het BCF en dit dus ten goede zal komen aan het gemeentefonds (Ruim € 600k structureel vanaf 2015). Bij de beslisnota hierover (13 AZ 297) hebben we ingeschat, dat deze verwachting te optimistisch is. Daarom hebben we dit effect al gehalveerd. Daarmee hebben we onze eigen risico-inschatting al verwerkt in ons meerjarenperspectief tot en met 2017. We nemen voor ons risicoprofiel € 0 op. We denken daarmee het risico geminimaliseerd te hebben, maar kunnen niets uitsluiten.

	Begroting 2015	Jaarrekening 2013
Financieel risico:	0	0
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,10	0,10

Overig

- **Wijziging legger door het Waterschap**

December 2013 is de ontwerplegger Waterkeringen van het waterschap ter inzage gelegd. De gemeente Wijchen heeft een zienswijze ingediend.

Inmiddels heeft het waterschap per brief kenbaar gemaakt de ontwerp-legger in te trekken en in overleg met de gemeente tot maatwerk te komen. Dit beperkt naar verwachting het risico op planschade.

	Begroting 2015	Jaarrekening 2013
Financieel risico:	100.000	100.000
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,50	0,50

- **Putdeksels Bijsterhuizen**

Uit een onderzoek blijkt dat de putdeksel op Bijsterhuizen niet voldoen aan de noodzakelijke gebruikseisen. Het afgelopen jaar zijn diverse deksels al bezweken. In 2014 en 2105 worden deze deksels gefaseerd vervangen. De kosten verbonden aan deze werkzaamheden zijn geraamd op ca. € 450.000 bij een eenmalige aanbesteding. De kosten van deze werkzaamheden worden verondersteld te worden verhaald op de GR Bijsterhuizen.

	Begroting 2015	Jaarrekening 2013
Financieel risico:	450.000	0
Wegingsfactor: (tussen 0,00 en 1,00)	0,30	0,00



Paragraaf 5: Onderhoud kapitaalgoederen

1. Inleiding

Met het onderhoud van kapitaalgoederen is een substantieel volume in onze begroting gemoeid. Deze paragraaf geeft meer inzicht in omvang en besteding. De kapitaalgoederen van de gemeente zijn verdeeld in twee categorieën te weten openbare ruimte en gebouwen. In deze paragraaf gaan we per onderdeel in op het beleidskader, de financiële consequenties en de vertaling in de begroting.

2. Openbare Ruimte

Tot de kapitaalgoederen in de openbare ruimte rekenen we de wegen, de openbare verlichting (OVL) en de verkeersregelinstallaties, het groen, de civiele kunstwerken (bruggen, tunnels en viaducten), de riolering en het water in de gemeente. Voor het onderhoud van de kapitaalgoederen in de openbare ruimte in Wijchen hebben we een budget opgenomen van circa € 7 miljoen per jaar, verdeeld over de programma's 1, 2 en 6. Dit is exclusief afvalinzameling en toezicht openbare ruimte. Onderhoud bestaat uit dagelijks onderhoud, groot onderhoud, technische vervanging en renovatie.

Beleidskader

In 2012 is de nota Ibor "de tussenstand" vastgesteld voor de periode tot 2018. Afgesproken is dat het beheerniveau gecontinueerd blijft en dat de discipline kunstwerken toegevoegd wordt aan het Ibor. In onderstaande tabel staan per discipline de beheerniveaus weergegeven voor de zichtbare openbare ruimte.

Discipline	wonen	werken	Zones fietsen	winkelen	buitengeb.	Ontsl.wegen
Wegen	B Normaal	C/D extensief	B normaal	A aandacht	C/D extensief	B normaal
OVL	B normaal	C/D extensief	B normaal	A aandacht	C/D extensief	B normaal
Groen	C/D extensief	C/D extensief	C/D extensief	B normaal	C/D extensief	C/D extensief
Kunstwerken	B normaal	C/D extensief	B normaal	A aandacht	C/D extensief	C/D extensief
Reiniging	D extensief	C/D extensief	B normaal	B normaal	C/D extensief	C/D extensief

Financiële aspecten

Voor de diverse disciplines zijn structurele jaarbudgetten beschikbaar, die de gewenste beheersniveaus moeten garanderen. Om de kosten gelijkmatig in de tijd te spreiden zijn voorzieningen gevormd. Periodiek toetsen we de voorzieningen of deze toereikend zijn. De budgetten zijn opgenomen in de programma's 1, 2 en 6, waarbij kosten vanuit de bedrijfsvoering worden toegerekend. De onderscheiden posten binnen de openbare ruimte worden hieronder toegelicht.

2.1. Wegen en groen (programma 6 en 2)

Beleidskader

Voor het opstellen en de afstemming van de verschillende civiel- en cultuurtechnische projecten hanteren we al enige jaren een integrale planning. In deze planning zijn zowel de wegen, de riolering, kunstwerken, openbare verlichting als groenprojecten opgenomen. Vanwege de hoeveelheid activiteiten moet deze planning worden gezien als een meerjarenplanning.

Financiële aspecten

Investeringsen betreffen maatschappelijk nut en worden in beginsel niet geactiveerd. Voor omvangrijke uitgaven sparen we eerst door een bestemmingsreserve te vormen, waaruit we de uitgaven dekken. Voor beheer en onderhoud bestaan genormeerde budgetten en reserves en voorzieningen dienen ter egalisatie van de uitgaven.

Achterstallig onderhoud

Aan de hand van wegininspecties wordt input gegeven aan het meerjaren uitvoeringsprogramma (MUP) en Jaarlijks uitvoeringsprogramma (JUP). In 2014 zijn alle verhardingen in Wijchen geïnspecteerd. Uit deze inspecties blijkt dat ca. 3% van het areaal achterstallig onderhoud vertoont. Dit vertegenwoordigt een waarde van ca. € 2 miljoen. Noodzakelijke groot onderhoud wordt betrokken bij het JUP 2015 en verwerkt in de bestekken.

2.2. Openbare Verlichting (programma 6)

Beleidskader

In mei 2011 heeft de raad ingestemd met het Openbare Verlichtingsplan 2012- 2017 en hiervoor middelen beschikbaar gesteld. Dit plan bestaat grofweg uit 2 onderdelen:

Beleidsplan

In het beleidsplan staan de speerpunten genoemd waarbij met de inrichting en het onderhoud van de OVL rekening gehouden dient te worden. Het accent ligt op duurzaamheid en energiebesparende maatregelen. Het ingezette beleid ten aanzien van het toepassen van LED verlichting en dynamisch dimmen waar mogelijk, worden gecontinueerd en uitgebreid.

Beheerplan

Evenals voor groen, grijs, reiniging en kunstwerken is ook voor de verlichting een beheerplan gebaseerd op onze Wijchense beeldkwaliteitsystematiek opgesteld. De afgelopen jaren is een groot aantal Sox-armaturen vervangen door energie zuinige verlichting. Conform afspraak zijn we in 2013 weer gestart met de controles naar de stabiliteit van masten van 40 jaar en ouder. Momenteel staan er in Wijchen bijna 1300 LED armaturen.

Niet alleen prijstechnisch worden de Led-armaturen steeds concurrerender ook qua prestatie benaderen ze steeds meer het niveau van de traditionele armaturen. Het uitgangspunt is nu dan ook, LED verlichting toepassen, tenzij dat technisch niet kan. Vandaar dat we in 2015 de verlichting in de Aalsburg waar nodig vervangen door LED verlichting. De nieuwe armaturen worden tevens voorzien van een dimmer.

Uit het kwaliteitsonderzoek op de staat van de openbare ruimte, genoemd onder 2.1. wegen en groen, is gebleken dat de huidige kwaliteit van de openbare verlichting voldoet aan het afgesproken kwaliteitsniveau.

Financiële aspecten

Nieuwe investeringen in de openbare verlichting worden geactiveerd. Voor beheer en onderhoud bestaan genormeerde budgetten. Daarnaast is er een voorziening voor het groot onderhoud en de vervanging van de openbare verlichting. De dotatie is gebaseerd op het beheer- en beleidsplan op deze manier borgen wij de instandhouding van de OVL op de lange termijn.

Achterstallig onderhoud

In het beheerplan OVL wordt als afschrijvingstermijn voor masten 45 jaar en voor armaturen 20 jaar gehanteerd. Op masten ouder dan 40 jaar worden stabiliteitsmetingen uitgevoerd. Momenteel staan er in Wijchen 446 masten ouder dan 40 jaar, waarvan er 25 stuks ouder zijn dan 45 jaar. Bij de armaturen zijn 1050 stuks ouder dan 20 jaar en 229 stuks ouder dan 25 jaar. Conform planning wordt dit achterstallig onderhoud in 2015 vervangen.

2.3. Civiele kunstwerken (programma 6)

Beleidskader

Aan groot onderhoud van de kunstwerken zijn de afgelopen jaren extra incidentele middelen uitgegeven. De basis hiervoor was een inspectie uit 2004 waarin werd aangegeven dat aan een groot aantal bruggen en duikers dringend groot onderhoud nodig was. In 2009 is er een nieuwe inspectie uitgevoerd naar de kwaliteit van de kunstwerken. Uit dit onderzoek blijkt dat we de komende jaren het regulier onderhoud dienen te intensiveren. In 2014 is het onderhoud aan de kunstwerken conform het in 2012 vastgestelde kwaliteitsplan (Ibor) en het beheerplan Kunstwerken uitgevoerd. Na jaren van renovaties zal in 2015 aan een groot aantal kunstwerken (kleinschalig) onderhoud worden uitgevoerd. Noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden worden betrokken bij het meerjaren uitvoeringsprogramma (MUP) en jaarlijks uitvoeringsprogramma (JUP). De beschikbare middelen volstaan voor de geplande noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden en vervangingen op termijn.

Financiële aspecten

Investeringsbetreffende maatschappelijk nut worden in beginsel niet geactiveerd. Voor omvangrijke uitgaven sparen we eerst door het vormen van een voorziening, waaruit we de uitgaven voor groot onderhoud en vervanging dekken. Voor het reguliere onderhoud bestaat een budget in de exploitatie.

Achterstallig onderhoud

Met uitzondering van wat achterstallig onderhoud aan de dassenrasters is achterstallig onderhoud momenteel naar het zich laat aanzien niet aanwezig. In 2015 worden de kunstwerken weer geïnspecteerd en worden er tevens draagkracht metingen uitgevoerd. De resultaten van deze inspectie dienen als input voor het MUP.

2.4. Riolerings (programma 6)

Beleidskader:

Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan

Op 2 februari 2012 heeft de gemeenteraad het 'verbreed' Gemeentelijk Rioleringsplan 2011-2015 (vGRP) vastgesteld. Daarbij heeft de gemeenteraad gekozen voor het ambitieniveau 'Zekerheid op maat'. In het vGRP zijn de gemeentelijke zorgplichten voor stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater nader uitgewerkt.

Rioolbeheerplan

Eveneens op 2 februari 2012 is het Rioolbeheerplan 2011-2015 vastgesteld (als onderdeel van het vGRP). Via gerichte rioolvervangingsprojecten wordt invulling gegeven aan de realisatie van de in het beheerplan genoemde actiepunten en onderhoudswerkzaamheden. Voor 2014 is een bedrag van € 1,15 miljoen beschikbaar voor de uitvoering van genoemde plannen.

Financiële aspecten

Initiële investeringen worden geactiveerd. De vervangingsinvesteringen worden ten laste van de voorzieningen gebracht. Voor beheer en onderhoud bestaan genormeerde budgetten en een voorziening dient ter egalisatie van de uitgaven. De beschikbare middelen volstaan voor de noodzakelijke vervangingen.

Achterstallig onderhoud:

Aan de hand van rioolinspecties wordt input gegeven aan het meerjaren uitvoeringsprogramma (MUP) en jaarlijks uitvoeringsprogramma (JUP). De afgelopen 10 jaar zijn alle riolen in Wijchen geïnspecteerd en vervangingen worden conform uitgevoerd. Uit recente inspecties is gebleken dat in de Blauwe Hof en Aalsburg er ernstige schade is ontstaan door ingroeïende boomwortels. Daarnaast is er ernstige schade aan o.a. de riolen in de Molenweg, Heumenseweg, Bijsterhuizen en Elzendweg. Het totaal aan achterstallig onderhoud vertegenwoordigd een waarde van € 1.000.000. Het noodzakelijke herstel wordt betrokken bij het JUP 2015. In 2016 wordt het rioolbeheerprogramma geactualiseerd. Als basis gelden de inspecties. De financiële consequenties worden betrokken bij het in 2016 nieuw op te stellen vGRP.

3. Gebouwen (diverse programma's inclusief bedrijfsvoering)**Beleidskader**

In september 2005 is het gebouwenbeleidsplan aan ons college aangeboden. In dit plan zijn onder andere opgenomen de gebouwen die eigendom van de gemeente zijn, de gebouwen waarvan de gemeente het onderhoud verzorgt en de eigendomsverhoudingen, de digitale tekeningen, de functiebestemming, de instandhoudingstermijn en uiteraard de meerjarenonderhoudsplan. Sinds 2005 is het gemeentelijk vastgoedareaal onder andere als gevolg van de bouw van MFA's en Arcus met ca. 40.000m² toegenomen. In 2010 is een nieuwe doorrekening gemaakt van de onderhoudsplan, waarbij duidelijk is geworden dat de huidige dotaties aan het onderhoudsfonds onvoldoende zijn om aan deze plan te kunnen voldoen. In 2014 is door Asset een nul-meting verricht van het gemeentelijke vastgoed. Deze nul-meting vormt de basis om te komen tot een conditiegestuurd onderhoudssysteem.

Met ingang van 1 januari 2015 is het buitenonderhoud van de scholen een verantwoordelijkheid van de schoolbesturen. De gelden die de gemeente ontving voor het buitenonderhoud worden nu rechtstreeks doorgesluisd naar de scholen. We zijn in overleg met SKK om te komen tot een overeenkomst inhoudende dat het binnen- en buitenonderhoud van de scholen in de MFA's een verantwoordelijkheid worden van de gemeente.

Het beleid is dat het gemeentelijk vastgoed op conditieniveau 3 wordt onderhouden. In het door u in het 4^{de} kwartaal 2014 vast te stellen Nota Vastgoed en Beheerplan Vastgoed wordt aangegeven hoe invulling wordt geven aan de door u opgelegde bezuinigingsopgave.

Financiële aspecten

Investerings betreffende gebouwen worden geactiveerd. Voor omvangrijke investeringen wordt in beginsel eerst gespaard. De kapitaallasten worden dan gedekt door een vrijval uit de afschrijvingsreserve. Kapitaallasten van vervangingsinvesteringen worden in de meerjarenraming opgenomen. Vervangingen van installaties worden vanuit de onderhoudsreserve gedekt. Ter dekking van het meerjarenonderhoudsplan is een reserve gevormd ter egalisatie van de kosten. De meerjarige voeding van de reserve is nog niet op peil. Hiervoor stellen we een plan op in relatie tot de functie en omvang van het maatschappelijk vastgoed, het zogenoemde Beheerplan Vastgoed. Vaststelling is in het 4^{de} kwartaal 2014.

Achterstallig onderhoud

Met uitzondering van achterstallig onderhoud aan het gemeentekantoor is achterstallig onderhoud momenteel naar het zich laat aanzien niet aanwezig. Gelet op de aanstaande renovatieplannen van het gemeentekantoor is het uitgangspunt geconstateerde gebreken reactief en provisorisch te verhelpen.

Paragraaf 6: Financiering

1. Begripsbepaling

Het doel van deze paragraaf is om de raad te informeren over het treasurybeleid en de beheersing van financiële risico's. De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. Treasury is het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Meer concreet gaat het om financiering van het beleid tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden.

2. Inleiding

Vanaf 2001 is de Wet financiering lagere overheden (Wet Filo) vervangen door de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido). Het doel van deze wet is onder andere om op een verantwoorde, prudente en professionele wijze de inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie (financieringsactiviteiten) van de gemeente middels een statuut te regelen. In 2011 is voor Wijchen het treasurystatuut vastgesteld, waarin de regels inzake de algemene doelstellingen en de te hanteren richtlijnen en limieten, alsmede de administratieve organisatie van de financieringsfunctie zijn opgenomen. In december 2013 is de wet verplicht Schatkistbankieren aangenomen. Gevolg hiervan is dat overtollige middelen aangehouden dienen te worden in de schatkist van het Rijk.

3. Treasurybeheer: Risicobeheer

Ingevolge artikel 13 van het "Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten" dient de begrotingsparagraaf betreffende de financiering in ieder geval de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer te bevatten.

Met betrekking tot risicobeheer gelden de volgende algemene uitgangspunten:

- De gemeente mag leningen of garanties uit hoofde van de "publieke taak" uitsluitend verstrekken aan door de Gemeenteraad goedgekeurde derde partijen, waarbij vooraf advies wordt ingewonnen over de financiële positie en de kredietwaardigheid van de betreffende partij.
- De gemeente kan middelen uitzetten uit hoofde van de treasuryfunctie indien deze uitzettingen een prudent karakter hebben en niet zijn gericht op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico. Het prudente karakter van deze uitzettingen wordt gewaarborgd middels de richtlijnen en limieten van dit treasurystatuut;
- Het gebruik van derivaten is niet toegestaan

Met de inwerkingtreding van de Wet verplicht Schatkistbankieren is het niet langer toegestaan middelen aan te houden boven de toegestane norm op de spaar- of rekeningcourantrekening, alsmede het uitzetten van middelen middels beleggingen.

4. Risicobeheer; de Kasgeldlimiet en Rente-risiconorm

De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van het treasurybeleid zijn koersrisico's, renterisico's en kredietrisico's.

Koersrisico's

De koersrisico's voor onze gemeente zijn zeer beperkt omdat uitsluitend (zie treasurystatuut) middelen worden uitgezet in vastrente en waarden, zoals deposito's en obligaties. Door de looptijd van de uitzettingen af te stemmen op de verwachte liquiditeitsbehoefte worden koersrisico's vermeden.

Renterisicobeheer

De kasgeldlimiet geeft het renterisico op korte termijn weer. Hieronder vallen alle kortlopende financieringen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar. Het doel van deze limiet is om te voorkomen dat bij herfinanciering van de leningen bij (aanzienlijk) hogere rente grote schokken gaan optreden in de hoogte van de rente die de gemeente moet betalen. Het niveau van de kasgeldlimiet, is beperkt tot 8,5% van het totaal van de begroting. De wettelijk toegestane kasgeldlimiet van 8,5% wordt in het meerjarenperspectief niet structureel overschreden.

Rente risiconorm

De renterisico's op de vaste schuld worden ingekaderd door de rente risiconorm. Jaarlijks mogen de renterisico's door renteherziening en herfinanciering niet hoger zijn dan 20% van het begrotingstotaal. (leningen met een looptijd vanaf 1 jaar). De rente risiconorm houdt in dat maximaal 20% van de lange leningen per jaar afgelost mag worden. Onderstaande tabel geeft aan dat de gemeente Wijchen ruim binnen de rente risiconorm blijft.

Bedragen x €1000

	2014	2015	2016	2017
20% van Begrotingstotaal	16.274	16.442	16.620	16.757
Aflossingen	7.404	6.412	11.421	9.430
Saldo	8.870	10.030	5.199	7.327

5. Gewaarborgde geldleningen

De gemeente staat garant voor de betaling van de rente en aflossing bij een aantal afgesloten leningen van externe partijen. Het bedrag waarvoor de gemeente eventueel kan worden aangesproken is het restant bedrag van de lening op moment dat niet meer aan de betalingsverplichting wordt voldaan en is afhankelijk van het percentage overeengekomen in de garantstelling.

Bij raadsbesluit van 22 december 1994 heeft de gemeenteraad besloten alle risico's van de verstrekte gemeentegaranties en/of gemeentelijke leningen aan toegelaten instellingen (woningbouwcorporaties) over te dragen aan het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Hiervoor hebben de gemeente en het rijk een zogenaamde achtervang positie ingenomen waarvoor een achtervang overeenkomst met het WSW is afgesloten ieder voor 50%. De kans dat een beroep wordt gedaan op onze gemeente voor deze achtervang positie is uiterst klein omdat:

- Elke toegelaten instelling die deelnemer is bij het WSW jaarlijks wordt onderworpen aan een kredietwaardigheidscheck;
- Het WSW een zodanige buffer heeft opgebouwd en evt. nog aanvullend kan beschikken over de gelden (obligo's) die de corporaties verplicht hebben aangehouden;

De kans dat de gemeente voor geldleningen van de woningbouwcorporaties als borg wordt aangesproken is zeer klein. Daarnaast staat het Rijk voor 50% garant.

De gemeente staat verder ook als achtervang garant voor de hypotheek afgesloten met Nationale Hypotheek Garantie. In 1995 is het risico afgekocht en ondergebracht bij Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen. De gemeenten en het Rijk staan hierbij beide voor 50% als achtervang garant. De kans dat hier aanspraak op wordt gemaakt is klein, omdat het fonds ruim voldoende buffer heeft, zoals aangegeven in de liquiditeitsplanning t/m 2015. Voor hypotheek afgesloten vanaf 1 januari 2011 staan gemeenten niet langer garant, maar komt dit geheel te rusten op het Rijk.

6. Opgenomen leningen

Onderstaand overzicht geeft het verloop van de opgenomen langlopende leningen aan.

Stand per 1 januari (x € 1.000)	2013	2014	2015 (prognose)
Specifiek voor Woningbouw	11.215	10.773	10.363
Overige	44.093	37.909	28.924
Opgenomen leningen totaal	55.308	48.682	39.287

De lening die specifiek voor woningbouw zijn aangetrokken, zijn weer doorgeleend aan woningbouwcorporaties. De overige leningen zijn voor eigen financieringen aangetrokken en deels doorgeleend aan verenigingen of stichtingen.

7. Uitgezette leningen en deelnemingen

Om u inzicht te verschaffen in de uitgezette leningen verwijzen we naar onderstaand overzicht. Hierin zijn onder andere opgenomen de verstrekte geldleningen aan ambtenaren (hypotheek, PC-privé en fietsplan), leningen aan derden inclusief stimuleringsfonds, de doorleningen aan de "Woningbouw", NUON en zwembad de Meerval (lening deelneming). Daarnaast zijn de deelnemingen in maatschappelijk kapitaal weergegeven.

Stand per 1 januari (x € 1.000)	2013	2014	2015 (prognose)
Leningen (hypotheek)ambtenaren	13.182	12.939	12.839
Leningen aan derden	1.759	1.573	1.514
Leningen NUON/Vitens	4.846	4.455	4.043
Leningen deelnemingen	1.348	947	874
Leningen Woningbouw	11.215	10.773	10.272
Deelnemingen maatschappelijk kapitaal	389	389	389
Totaal	32.739	31.076	29.931

Hypotheek en garanties

Per 1 augustus 2009 is er een verbod op het verstrekken van hypotheek en garanties aan gemeentepersoneel van kracht. Het ministerie beroept zich op de Wet fido (Financiering Decentrale Overheden), sinds 2001 van kracht, waaruit volgens de minister volgt dat publiek geld niet voor niet-publieke doeleinden, zoals hypotheekverstrekking, ingezet mag worden. Het verbod strekt zich ook uit tot het geven van garantie door de gemeente op een door een andere instelling te verschaffen (hypotheecaire) geldlening. Er worden na 1 januari 2009 geen hypotheek meer verstrekt. Bestaande hypotheek lopen via een zogenaamde "sterfhuiscapitaal" af. Er mogen geen nieuwe leningen en/of garanties meer worden verstrekt. Van lopende leningen en/of garanties is het toegestaan dat zij uit- dan wel aflopen.

Paragraaf 7: Bedrijfsvoering

Inleiding

Bedrijfsvoering is de sturing en beheersing van de primaire en ondersteunende processen om het voorgenomen beleid en de daarmee samenhangende doelstellingen van onze gemeente te realiseren.

Een goede bedrijfsvoering is een voorwaarde voor het uitvoeren van ons beleid, de dienstverlening aan burgers en de uitvoering van projecten. De kwaliteit van de uitvoering van de programma's is in grote mate afhankelijk van de kwaliteit van de bedrijfsvoering. In deze paragrafen informeren wij u over de belangrijkste bedrijfsvoeringsprocessen binnen onze gemeente. U treft informatie aan over het beleid, de organisatie, het personeelsbeleid, informatisering, facilitaire zaken, communicatie en het financieel beheer. Wij informeren u over de stand van zaken en over de onderwerpen waar de komende jaren het accent op ligt. In programma 7 Bestuur wordt ook ingegaan op specifieke bedrijfsvoerings-elementen.

Beleid van de bedrijfsvoering

Onze organisatiestructuur is een afgeleide van het zogenoemde afdelingenmodel. De organisatie staat onder algemene leiding van een tweehoofdige directie, te weten de gemeentesecretaris die tevens algemeen directeur is en de adjunct-secretaris die de functie van directeur bekleedt. Binnen de afdelingen aangestuurd door afdelingsmanagers, worden de gemeentelijke diensten en producten gerealiseerd. Gezamenlijk dragen we verantwoordelijkheid voor de sturing van de bedrijfsvoeringsprocessen. Over onze bedrijfsvoering leggen we periodiek en consequent verantwoording af. We monitoren de kwaliteit van onze dienstverlening en laten via onderzoeken zien dat we efficiënt met gemeenschapsgelden omgaan. Daarnaast vergelijken we onze inzet regelmatig en systematisch met vergelijkbare organisaties (benchmarks) en nemen die beleidsmaatregelen die het gewenste maatschappelijke effect sorteren. Ter ondersteuning van het bovenstaande zetten wij specifieke instrumenten in, zoals de jaarlijkse programmabegroting, maandelijkse managementrapportages, driemaandelijkse programmarapportages en de programmarekening. In opdracht van de rekenkamercommissie, of vanuit ander perspectief, verrichten we onderzoeken naar doelmatigheid en doeltreffendheid van de bedrijfsvoering. De resultaten van deze onderzoeken leggen we aan uw raad voor.

Organisatiemodel en besturingsfilosofie

In onze besturingsfilosofie zijn de verhoudingen tussen de gemeenteraad, het college van burgemeester en wethouders, de directie, de afdelingsmanagers en de medewerkers weergegeven. Deze besturingsfilosofie is vastgelegd in het 'Organisatie inrichtingsbesluit gemeente Wijchen'. Als uitgangspunt voor ons besturingsmodel geldt integraal management. Dat houdt in dat elke afdelingsmanager verantwoordelijk is voor zowel de inhoud van zijn of haar beleidsterrein, als voor de budgetbeheersing, personeelszorg en andere middelen die nodig zijn om de taken uit te voeren. Uiteraard binnen de vastgestelde (financiële) beleidskaders die door uw raad zijn vastgesteld. De afdelingsmanagers opereren, binnen de grenzen die door het college en de directie zijn vastgesteld, met een grote mate van eigen verantwoordelijkheid. Niettemin is vanwege de strikte bezuinigingstaakstelling interventie vanuit het financiële en/of personele management mogelijk. Ook aan medewerkers wordt een hoge mate van eigen verantwoordelijkheid toegekend, dit naar de mate waaraan zij voldoen aan de kerncompetenties 'klantgericht', 'resultaatgericht' en 'professioneel'. De directie ziet er op toe dat er een goede samenwerking plaatsvindt tussen bestuur en ambtelijke organisatie en tussen de afdelingen onderling. Eind 2012 zijn (tijdelijke) wijzigingen in de managementstructuur aangebracht. In 2014 zijn deze geformaliseerd. Een heroriëntatie op de huidige organisatie (HERO) leidde tot een verdieping over de koers die de organisatie gaat varen. Uw raad is daarover geïnformeerd. Met het project W21 is naar aanleiding hiervan een plan van aanpak voor de korte en middellange termijn vastgelegd over verdere ontwikkeling van de organisatie. De daarmee te zetten stappen, alsmede de financiële consequenties daarvan zijn door uw raad goedgekeurd. Over het project W21 en de voortgang daarvan

wordt uw raad periodiek geïnformeerd.

Personeel en organisatie

Wijchen verkeert net als andere Nederlandse gemeenten in turbulente tijden. De snelheid en complexiteit van de ontwikkelingen nemen toe. De financiële situatie staat onder blijvende druk en we hebben te maken met grote decentralisatieoperaties. Bovendien is samenwerking met andere (overheids)organisaties steeds vaker aan de orde. Inwoners stellen hoge eisen op het gebied van dienstverlening terwijl beleid en uitvoering veel meer dan voorheen in samenwerking met de samenleving worden gerealiseerd of zelfs aan de samenleving worden overgelaten. Dat betekent dat de organisatie andere eisen stelt aan medewerkers en evenzo de medewerkers andere eisen stellen aan de organisatie. Reden waarom wij in 2013 kritisch gekeken hebben naar de wijze waarop wij vorm en inhoud geven aan ons personeelsbeleid en naar de personeelsinstrumenten die wij tot op dit moment inzetten. In 2015 maken we, mede aan de hand van het project W21 een (cultuur)omslag. Wij kijken kritisch naar ons functiegebouw en de daaraan gekoppelde functietyperingen en functiewaarderingen om vervolgens een vertaalslag te maken naar de competenties die in de huidige situatie nodig zijn om kwaliteitsproducten en diensten te blijven leveren. Ook passen we onze beoordelingscyclus en het beoordelingsinstrument daarop aan, waarbij wij aandacht blijven geven aan de beoordeling, de ontwikkeling en het functioneren van de medewerker. Vanuit de gedachte dat tegenover uitstekende prestaties ook een prestatiegericht en marktconform salaris hoort te staan, houden wij een specifiek beloningsbeleid in stand. Uiteraard hebben de veranderende omstandigheden nu en in de komende jaren ook invloed op de wijze waarop de organisatie wordt aangestuurd en waarop het personeelsmanagement gestalte krijgt. Ook daar gaat in 2015 specifieke aandacht naar uit.

In 2014 is de door uw raad vastgestelde bezuinigingstaakstelling gerealiseerd. En ook in de komende jaren zijn er, zij het op een wat lager niveau, bezuinigingstaakstellingen vastgesteld. Ook de komende jaren zal in dat opzicht ons personeelsbeleid er sterk op gericht zijn om ook in mindere tijden te laten zien dat we een goed en sociaal werkgever zijn. Dat betekent dat wij ook veel aandacht gaan besteden aan de randvoorwaarden waaronder onze medewerkers ons werk doen. Deelprojecten uit W21 zoals de verbouwing van het gemeentekantoor, de verbetering van de informatievoorziening en het inzetten van Het Wijchense Nieuwe Werken gelden daarbij als belangrijke graadmeter.

Informatievoorziening

Moderne en adequate digitale voorzieningen, naar binnen en naar buiten gericht, zijn van groot belang. Het draagt bij aan de kwaliteit en de efficiëntie van werken en biedt inwoners de mogelijkheid om snel en adequaat informatie te vergaren over afhandeling van zaken en over eigentijdse (digitale) diensten en producten. Eigentijdse ICT-voorzieningen zijn daarbij nodig, hierin lopen we fors achter. Ook onze documentaire informatievoorziening is niet op orde, getuige ook de kritische kanttekeningen die door de archiefinspectie zijn gemaakt. Op het gebied van internet (website) kunnen we nog verdere slagen maken, zeker als we ervan uitgaan dat uitbreiding van de digitale dienstverlening één van onze aandachtspunten is. Daarnaast is Intranet als belangrijke interne 'informant' in 2014 drastisch aangepast om informatie en kennis te delen ten behoeve van samenwerking. Met het deelproject 'Informatievoorziening' (W21) is in 2014 een sluitend integraal plan van aanpak vastgesteld voor de korte en (middel)lange termijn, inclusief een actie- en investeringsprogramma. Inmiddels zijn al forse stappen gezet in de uitvoering. Dit krijgt in 2015 een vervolg.

Facilitaire Zaken

De dienstverlening van facilitaire zaken hebben we vastgelegd in een servicegids en op intranet beschikbaar gesteld aan de medewerkers. De facilitaire servicedesk registreert de facilitaire verzoeken in een Facility Management Informatie Systeem (Planon) en bewaakt hiermee ook de afhandeling van alle verzoeken. In 2015 wordt deze dienstverlening aangepast.

Arbeidsomstandigheden

Het beleid is er ook hier op gericht om de verantwoordelijkheid decentraal te houden

(afdelingsmanagers). De centrale arbocoördinatie is in 2014 overgedragen aan de afdeling P&O. Wij voldoen aan de doelvoorschriften die door de centrale overheid zijn vastgesteld. Dit betekent dat we met zo min mogelijk regels en met een minimum aan administratieve lasten vorm en inhoud geven aan ons arbobeleid. We maken regelmatig ruimte voor risicoanalyses. We beschikken over een opgeleide bedrijfshulpverleningsorganisatie die jaarlijks minimaal één keer een ontruimingsoefening organiseert.

Huisvesting

Om de medewerkers van de ambtelijke organisatie te kunnen blijven huisvesten moesten er de laatste jaren maatregelen genomen worden en concessies worden gedaan met betrekking tot de arbeidsomstandigheden. De realisatie van een nieuw gemeentekantoor is, mede als gevolg van de financiële crisis, op de lange baan geschoven. In 2014 zijn alternatieve verbouwingsscenario's beoordeeld, om de huisvestingsomstandigheden en de staat van het onderhoud te verbeteren. In 2015 staat, ook in het kader van W21, een grootschalige verhuizing- en verbouwingsoperatie op stapel die er enerzijds toe moet leiden dat de publieke dienstverlening meer uitstraling krijgt en anderzijds dat medewerkers gepast gehuisvest worden.

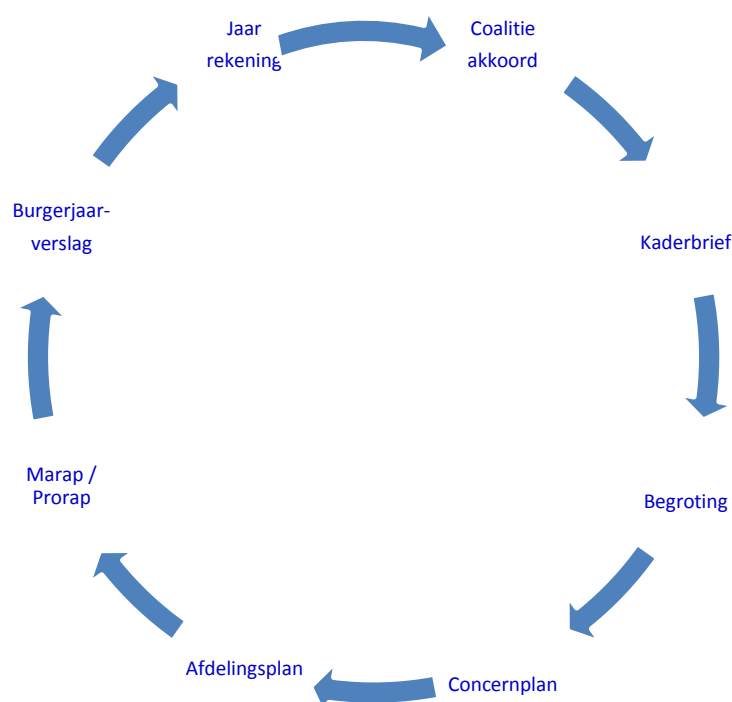
Communicatie

Een belangrijke taak van ons team communicatie is het ondersteunen van bestuurders, directie, managers, projectleiders en beleidsmedewerkers bij interne en externe communicatie. Communicatie wordt in dat opzicht ingezet ter verbetering van de dienstverlening, als instrument voor beleid en management en bij grote en kleine projecten, voor public relations, promotie en marketing, voor democratisering van het beleid met de burger als partner en voor het vergroten van de betrokkenheid van inwoners voor hun kern, wijk en dorp.

Ook binnen communicatie is de bezuinigingstaakstelling voelbaar door personele inkrimping. Mede daardoor wordt vooral gewerkt aan de reguliere taken. Een meer gericht communicatieplan is naar de achtergrond geschoven. Wel is aandacht besteed aan de ontwikkeling van een nieuwe huisstijl. Er is een voorzichtige stap gemaakt met de inzet van 'nieuwe media'.

Rapportage en verantwoording

In onderstaand schema zijn de huidige instrumenten van de planning & control weergegeven. De raad wordt middels de auditcommissie ook buiten de reguliere prorapcyclus betrokken bij de tussentijdse maandrapportages.



Doelmatigheid & Doeltreffendheid

Uw raad heeft op basis van art. 213a van de Gemeentewet de verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid vastgesteld. In de verordening is opgenomen dat het college jaarlijks de doelmatigheid van (onderdelen van) organisatie-eenheden van onze gemeente en de uitvoering van onze taken onderzoekt. We beperken ons tot enkel één onderzoek, namelijk "Waar staat je gemeente".

Prestatiemeting en Benchmarking

De organisatie ontwikkelt prestatie-indicatoren en voert benchmark onderzoeken uit. Het doel hierbij is om meer inzicht te geven in de prestaties die onze organisatie levert en hier meer op te sturen. Daarnaast vergelijken we onze prestaties met de prestaties van vergelijkbare gemeenten, met als doel van elkaar te leren en te blijven werken aan het verbeteren van de eigen kwaliteit. Vanaf 2005 neemt de gemeente Wijchen deel aan de "Waar staat je Gemeente" (voorheen "De Staat van de Gemeente"), de gemeentemonitor, die door KING wordt gecoördineerd. In dit organisatie-brede benchmark onderzoek worden gemeenten jaarlijks door middel van burgervragenlijsten en loketvragenlijsten beoordeeld op de kwaliteit van hun dienstverlening en prestaties.

Paragraaf 8: Verbonden partijen

1. Algemeen

De gemeente heeft zich verbonden met diverse partijen die, ten behoeve van het publiek belang, werkzaamheden uitvoeren voor de gemeente. Verbonden partijen zijn partijen waarin de gemeente zowel een bestuurlijk als financieel belang heeft.

Bestuurlijk belang: het hebben van zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.

Financieel belang: het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichting niet nakomt.

Gemeenten kunnen met zeer diverse partijen een relatie hebben, bijvoorbeeld deelnemingen (vennootschappen), gemeenschappelijke regelingen, openbare lichamen op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR), stichtingen en verenigingen. Maar er is dus lang niet altijd sprake van een Verbonden partij.

2. Ontwikkelingen

2.1. Gemeenschappelijke Regelingen

Gemeenschappelijke regelingen zijn zelfstandige organisaties, die ontstaan uit samenwerkingsverbanden van gemeenten. De deelnemende gemeenten hebben hierin een actieve rol in het bepalen van het beleid en de financiële kaders. Besluiten worden bij meerderheid van stemmen. De overige gemeenten dienen zich hieraan te conformeren. Aangezien er vaak sprake is van een groot financieel belang en dus risico voor de gemeente was de wens aanwezig een betere sturing te krijgen op de GR-en. De raden van de regiogemeenten zijn akkoord gegaan met het instellen van een toezichtfunctie die namens de regiogemeenten intensief financieel en control toezicht uitoefent op de grote gemeenschappelijke regelingen in de regio Nijmegen (BREED, GGD, MARN en Veiligheidsregio). De bedoeling is te komen tot een adequaat sturingskader waardoor risico's tijdig gesignaleerd worden en daardoor beperkter zijn. Het controlorgaan is binnen de afdeling stadscontrol van de gemeente Nijmegen gepositioneerd als een onafhankelijke toezichtfunctie.

2.2. BRN

De voorwaarden waaraan gemeenschappelijke regelingen moeten voldoen zijn per gemeenschappelijke regelingen vastgelegd. Daarnaast is wettelijk vastgelegd dat de begroting voor 15 juli voorafgaand aan het begrotingsjaar en de jaarrekening voor 15 juli na afloop van het boekjaar moeten worden voorgelegd aan Gedeputeerde Staten. De toezichtfunctie heeft een normenkader, richtlijnen en uitgangspunten ontwikkeld waaraan de GR-en moeten voldoen. Deze kennen wij in Wijchen als BRN (Begrotingsrichtlijnen Nijmegen en Omstreken). Hierin zijn ook de kaders vastgelegd voor de financiële uitgangspunten.

3. Verbonden partijen

3.1. Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Regio Nijmegen (GGD) te Nijmegen.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

De GGD Regio Nijmegen is de uitvoeringsorganisatie van de gemeentelijke taken die voor een belangrijk deel zijn vastgelegd in de Wet Publieke Gezondheid (2008). De taken die de GGD uitvoert dragen bij tot de bescherming en de bevordering van de gezondheid van de Wijchense bevolking. De belangrijkste taken die worden uitgevoerd zijn vroegsignalering van lichamelijke en geestelijke stoornissen en psychosociale problemen, voornamelijk door uitvoering van

jeugdgezondheidszorg, en het opsporen en bestrijden van bronnen van infectieziekten. De financiering van de GGD is ondergebracht in de gemeenschappelijke regeling 'Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Regio Nijmegen'.

Ontwikkelingen 2015

Voor de GGD is de territoriale congruentie een van de belangrijkste ontwikkelingen die op dit moment plaats vinden binnen de organisatie. Dit betekent dat de GGD regio Nijmegen en de GGD Rivierenland met elkaar de organisaties moeten afstemmen en inzetten. Per 1 juli 2014 zijn de organisaties gefuseerd. Behalve dat dit personele consequenties heeft zijn de financiële consequenties van belang. De bezuinigingen die de GGD zijn opgelegd gaan onverkort door en wij zullen kritisch blijven kijken naar de inzet en ondersteuning die door de GGD wordt geboden. De verwachting is dat meer en meer zal worden ingezet op het voorkomen van risicosituaties waarbij keuzes gemaakt gaan worden waar wel en waar geen of minder inzet gepleegd wordt.

3.2. Breed Werkvoorzieningschap Nijmegen en Omstreken te Nijmegen.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

Het Werkvoorzieningschap Nijmegen en Omstreken (BREED) voert voor negen gemeenten in de regio de Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw) uit. Deze negen gemeenten zijn: Nijmegen, Ubbergen, Beuningen, Druten, Groesbeek, Heumen, Millingen aan de Rijn, West Maas en Waal en Wijchen. De Wet sociale werkvoorziening geeft de gemeente de zorgplicht om aangepaste arbeid aan te bieden aan personen die vanwege hun lichamelijke, verstandelijke en/of psychische handicap, uitsluitend onder aangepaste omstandigheden tot regelmatige arbeid in staat zijn. Een persoon kan niet zonder meer een beroep doen op de mogelijkheden die de Wsw biedt. De persoon dient aangemeld te worden of zichzelf te melden voor een toetsing door het UWV, of de beperkingen die hij/zij heeft zodanig zijn dat een beroep kan worden gedaan op de instrumenten van de Wsw. Als de beperkingen van zodanige aard zijn dan krijgt hij/zij een zogenoemde Wsw-indicatie. Door trajectbegeleiding en leerwerktrajecten biedt Breed mensen tal van mogelijkheden om ervaring op te doen en zichzelf te ontwikkelen binnen diverse vakgebieden.

Ontwikkelingen 2015

In 2012 heeft het bestuur van Breed besloten een re-organisatie door te voeren. Deze re-organisatie beoogt Breed om te bouwen tot een arbeidsbemiddelingsbedrijf voor Wsw-geïndiceerden. Op deze wijze hoopt het bestuur de loonwaarde van zijn medewerkers meer te gelden te maken en zo de kortingen (van € 27k,- per arbeidsjaar naar uiteindelijk € 22k,-) in de komende jaren op de rijkssubsidie op te vangen. Eind 2016 dient 85% van de werknemers van Breed gedetacheerd werken, buiten de muren van Breed. Met de besluitvorming over de MGR Rijk van Nijmegen en het regionale Werkbedrijf in 2014 is vast gelegd dat (delen van) Breed zullen opgaan in het Werkbedrijf. Vanaf 1 januari 2015 is geen nieuwe instroom meer mogelijk in de Wsw. De wijze waarop de nieuwe voorziening beschut werk uit de Participatiewet wordt ingezet wordt bepaald in het kader het Werkbedrijf. In het tweede kwartaal van 2015 zullen aan de betrokken gemeenteraden concrete plannen worden voorgelegd hoe Breed in het Werkbedrijf wordt opgenomen per 1 januari 2016. De basis voor deze plannen wordt gevormd door de in 2014 vastgelegde uitgangspunten; hierin is onder meer opgenomen dat het onderscheid tussen (oude) Wsw en participatiebudget in de MGR zichtbaar zal blijven.

3.3. Logopedische dienst Maas en Waal te Wijchen.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

De Logopedische Dienst Maas en Waal is werkzaam op de basisscholen en peuterspeelzalen in de gemeente Wijchen. De werkzaamheden van de dienst zijn preventief gericht. De preventieve taken bestaan uit screening, controle, onderzoek en verwijzing van kinderen. Het accent van de preventieve logopedische werkzaamheden verschuift naar het jonge kind (de 2- tot 4 jarigen). Hiermee voldoen wij aan het wettelijk bepaalde takenpakket, met uitbreiding van werkzaamheden passende bij de huidige maatschappelijke ontwikkelingen (zoals passend onderwijs en de transitie jeugdzorg).

Ontwikkelingen 2015

De Logopedische Dienst heeft de opdracht gekregen te bezuinigen, van 2,5% in 2012 tot 10% in 2015. Deze structurele bezuiniging is al gerealiseerd. In 2015 zullen, als u daar in het najaar van 2014 mee instemt, de logopedische taken niet meer uitgevoerd worden als Gemeenschappelijke Regeling. In plaats daarvan vallen de logopedisten rechtstreeks onder de afdeling Samenleving.

3.4. G.R. Instituut Bijzonder Onderzoek Regio Zuid-Gelderland (IBO) te Wijchen.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

Behartiging van de gemeenschappelijke belangen op het gebied van de naleving van sociale zekerheidswetgeving. Dit betreft de naleving van de onderhoudsplicht en terugvordering van teveel ontvangen uitkering door (voormalige) uitkeringsgerechtigden, onderhoudsplichtigen en partners van (voormalig) uitkeringsgerechtigden. Een onderzoek tot bijzondere controle op de naleving vindt plaats na een daartoe strekkende opdracht van de deelnemende gemeente aan het Instituut Bijzonder Onderzoek. Het IBO wordt in stand gehouden door de gemeenschappelijke Regeling tussen de gemeente Beuningen, Groesbeek, Heumen, Millingen a/d Rijn, Ubbergen en Wijchen. De gemeente Wijchen fungeert als centrumgemeente.

Ontwikkelingen 2015

Handhaven in de sociale zekerheid is een van de voornaamste beleidsdoelstellingen vanuit het huidige kabinet. Centraal staan een steviger aanpak van fraude in de sociale zekerheid, het betrappen van fraudeurs en het aanpakken van uitbuiting van werknemers. Per 1 januari 2013 is de wetgeving rondom handhaving fors aangescherpt. Dit resulteert in een hardere aanpak van (sociale zekerheid) fraude met daarbij behorende hogere straffen. De straffen bestaan uit een forse sanctie bij het schenden van de inlichtingenplicht (een boete die in verhouding staat tot de benadeling of het financiële gewin) en bij herhaalde fraude uitsluiting van uitkering gedurende enkele maanden.

Doordat de aangiftegrens in 2013 wederom verhoogd is (naar € 50k-) wordt in mindere mate gebruik gemaakt van bevoegdheden op grond van het Wetboek van Strafvordering. Het gevolg hiervan is dat meer zaken op bestuursrechtelijk niveau worden afgedaan.

Uitkeringsgerechtigden die zich niet aan de regels houden worden actief door het IBO opgespoord. Het is een verplichting voor de uitkerende instantie om onterecht verkregen uitkeringen terug te vorderen, ongeacht de hoogte daarvan.

Het afpakken van crimineel vermogen en onterecht verkregen overheidsgelden is één van de topprioriteiten van het zittende kabinet. De Nationale Politie, waaronder de eenheid Oost-Nederland,

onderschrijft deze prioriteit en zet stevig in op deze prioriteit. Dit kan alleen slagen als de aanpak vanuit

integraal perspectief (samenwerking politie, gemeenten en OM) wordt opgepakt. Het potentieel aan signalen van uitkeringsfraude in verhoren of ander onderzoekshandelingen van de politie blijft nu nog teveel onbenut. Op projectmatige basis is er goede informatie-uitwisseling tussen de partners in Oost-Nederland, maar een meer structurele samenwerking kan informatie-uitwisseling versterken. Een projectvoorstel (pilot in 2015) is hiervoor in de maak.

3.5. Stadsregio Arnhem Nijmegen te Nijmegen.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

De Stadsregio Arnhem Nijmegen heeft als doelstelling een adequate aanpak van de grootstedelijke problematiek alsmede de bevordering van een evenwichtige ontwikkeling van het gebied. De Stadsregio Arnhem Nijmegen verricht hiervoor sturende, plannende en coördinerende taken op vier terreinen: mobiliteit, ruimte, wonen en werken. Verder oefent de Stadsregio Arnhem Nijmegen taken uit die door de deelnemende gemeenten, door het rijk en provincie aan de Stadsregio Arnhem Nijmegen zijn overgedragen. De Stadsregio is een WGR-Plus-regio. Voor de Wgr-plus samenwerking is een verplichtende samenwerking voorzien in de Wijzigingswet Wgr-plus. Deze wet verplicht gemeenten binnen de plusregio tot verplichte samenwerking en uitvoering van bij wet toegekende taken. Daarnaast voorziet deze wet in wet- en regelgeving om bepaalde bevoegdheden aan de plusregio toe te kennen. Bij voorbeeld Huisvestingswet, Wet bodembescherming, Wet milieubeheer, Wet op de Ruimtelijke Ordening, Woningwet Wet bereikbaarheid en mobiliteit en de Planwet verkeer en vervoer en Wet personenvervoer 2000.

Ontwikkelingen 2015

In het Regionaal Plan 2005-2020 zijn de gemeenschappelijke ontwikkelambities vastgesteld voor de stadsregio en de provincie. In het plan is een stevige ambitie neergezet die de stadsregio als uitgangspunt wil gebruiken voor het Regioprogramma 2012-2015. In het Regionaal Plan is deze ambitie als volgt geformuleerd: de regio streeft naar een aantrekkelijk vestigingsklimaat van de regio Arnhem Nijmegen voor haar inwoners, ondernemers en bezoekers. De stadsregio wil burgers en bedrijven aan de regio binden door het verbeteren van condities voor "het goede leven": het bieden van mogelijkheden voor prettig wonen en succesvol werken in een mooi, aantrekkelijk landschap en waar men zich snel en comfortabel kan verplaatsen. Uit het regionaal Plan is een drietal prioriteiten gedestilleerd die uitgangspunt zijn voor het Regioprogramma:

1. Versterking van de economische structuur

Belevingseconomie. Het betreft hier het versterken van de economische structuur door vergroting van het toeristisch aanbod. Er is aandacht voor het regionaal vermarkten van landschap en cultuurhistorie. Uiteindelijk moet dit leiden tot meer toeristische bestedingen en extra arbeidsplaatsen.

Groen economie. Het betreft hier het scheppen van voorwaarden om initiatieven rondom energietransitie en EMT (energie en milieutechnologie) van ontwerp tot daadwerkelijke realisatie.

2. Wonen in stad en land

Vitale kernen en wijken. Het gaat hier om het op peil brengen en houden van de veiligheid, aantrekkelijkheid, leefbaarheid en sociale samenhang van inwoners; en wel met kleinschalige ingrepen op zwakke plekken in wijken en kernen.

Duurzaam wonen. Hiermee richten we ons op kennisontwikkeling op het gebied van energieneutraal bouwen en duurzame energietoepassingen bij bestaande woningvoorraad.

3. Aanbod van voorzieningen

Bereikbaarheid voorzieningen. Dit zijn regionale initiatieven inzake digitale bereikbaarheid van voorzieningen en het leveren van digitale diensten door non-profitorganisaties.

Beschikbaarheid voorzieningen. Hierbij richten we ons op nieuwe samenwerkingsvormen tussen gemeenten en marktpartijen om voldoende en kwalitatief goede voorzieningen in stand te houden. Dit moet bijdragen aan het aantrekkelijk houden van kleine kernen voor zowel ouderen als jonge inwoners.

Als fundament onder de genoemde drie prioriteiten ligt de sociale agenda van de regio Arnhem Nijmegen. Deze richt zich op de thema's: onderwijs-arbeidsmarkt, woon-, werk- en zorgvoorzieningen voor kwetsbare groepen, versterken preventief jeugdbeleid en ondersteuning van een passende huisvesting voor kwetsbare groepen.

3.6. Euregio Rijn/Waal te Kleve en 's-Heerenberg.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

om adequaat te reageren, op momenten dat de bestaande Nederlands-Duitse landsgrens problemen oplevert. Verder kan men o.a. grensoverschrijdende plannen en de daarmee komen tot samenhangende besluitvorming. De centrale doelstelling was en is nog steeds de bevordering van verwezenlijking van grensoverschrijdende samenwerking op lokaal en regionaal niveau. De Euregio Rijn-Waal heeft zich ontwikkeld tot een grensoverschrijdend openbaar lichaam met meer dan 50 leden. Wijchen is sinds 2004 lid. In het werkgebied wonen en werken ongeveer 3,7 miljoen mensen op een oppervlakte van 8.446 km². Door de toename van de grensoverschrijdende contacten en netwerken was een heroriëntatie van de Euregio op zijn activiteitenpakket noodzakelijk. Dat heeft in 2007 geleid tot het document Euregio Rijn-Waal 2007 – 2013 'Samen sterker; een Europese regio zonder grenzen'. In deze strategische visie geeft de Euregio aan welke accenten zij legt in de genoemde periode. Zij heeft twee kernthema's benoemd, na raadpleging van de leden via een enquête en een discussiebijeenkomst: economie en maatschappelijke integratie. De kernthema's zijn uitgewerkt in concrete onderwerpen. Voor Economie zijn dat: stimuleren van innovatieve clusters, uitbouw logistieke activiteiten en mobiliteit, economische impuls landelijk gebied en internationalisering.

Voor Maatschappelijke integratie zijn het: grensoverschrijdende toegankelijkheid van voorzieningen, cultureel erfgoed, openbare orde en veiligheid en grensoverschrijdende knelpunten (o.a. grenspendelaars, afstemming ruimtelijke ordeningsvraagstukken).

Door deel uit te maken van dit netwerk, verkrijgt een lid kennis en mogelijkheden op elkaar afstemmen.

De Euregio Rijn-Waal stimuleert deze grensoverschrijdende initiatieven o.a. met subsidies. De gelden hiervoor zijn bijeengebracht door de leden (de financiële basis van de Euregio Rijn-Waal), ministeries, provincies en de Europese Unie.

Ontwikkelingen 2015

De gemeente hoeft niet altijd betrokken te zijn bij grensoverschrijdende initiatieven. Zo heeft het MaasWaalcollege al jarenlang een uitwisseling met een Duitse school. In 2012 is een samenwerkingsovereenkomst door meer dan 10 gemeenten uit het grensgebied ondertekend om te komen tot uitwisseling van informatie en tot gezamenlijke projecten op het gebied van klimaatbeleid. De bijdrage van Wijchen bestaat uit het leveren van ambtelijke uren. Op basis van deze internationale samenwerking komt middels cofinanciering geld van de Euregio beschikbaar voor concrete projecten. Voor de resterende looptijd van het grensoverschrijdende project (2013-2014) zetten wij in op pilots voor gemeentelijke gebouwen (energiebesparing) en wijkaanpak (energiezuinig gedrag).

3.7. G.R. Bijsterhuizen te Nijmegen.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

Het samenwerkingsverband heeft tot hoofddoel het bevorderen van de economische ontwikkeling en de werkgelegenheid in de regio Nijmegen door middel van het gezamenlijk ontwikkelen en exploiteren van een kwalitatief hoogwaardig en uit financieel-economisch oogpunt aanvaardbaar intergemeentelijk bedrijventerrein.

Ontwikkelingen 2015

Op 5 april 2013 heeft het bestuur van de gemeenschappelijke regeling ingestemd met een verlenging van de looptijd van de planexploitatie met drie jaar tot 2022. In de praktijk hebben de slechtere marktomstandigheden zich vertaald in een lager uitgifteniveau. De verkoopprognose is dan ook over een langere termijn verspreid. Als gevolg van dit besluit is de planexploitatie geactualiseerd. Deze actualisatie resulteert in een negatieve bijstelling van de geprognosticeerde eindwaarde met € 100k tot € 23,5 miljoen per 31-12-2021.

Het besluit heeft ook tot gevolg dat de geprognosticeerde overdracht van fases aan de gemeente Wijchen bijgesteld zijn. We gaan nu uit van overdracht van fase 5 in 2017 (was 2015), fase 6 in 2015 (was 2014) en fase 7 (was 2019) in 2022.

3.8. Veiligheidsregio Gelderland-Zuid te Nijmegen.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

De gemeenschappelijke regeling Hulpverlening en veiligheid (GR H&V) is een samenwerkingsverband dat sinds 1 januari 2004 bestaat uit de volgende drie onderdelen: de regionale brandweer Gelderland-Zuid (RBGZ), de Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (GHOR) en de Regionale Ambulancevoorziening Gelderland-Zuid (RAV). Per 1 januari 2010 is dat uitgebreid met twee sectoren, te weten het veiligheidsbureau en de gemeenschappelijke meldkamer (GMK). De veiligheidsregio werkt met een programmabegroting en een productbegroting met een kleurendashbord. Per 1 januari 2011 is de naam van de gemeenschappelijke regeling gewijzigd in Veiligheidsregio Gelderland-Zuid.

Ontwikkelingen 2015

In navolging van de programmabegroting 2014 worden er voor het jaar 2015 geen beleidsbesluiten verwacht die leiden tot een extra financiële uitzetting. Ook worden er géén wijzigingen voorzien die nadelige financiële consequenties hebben voor de deelnemende gemeenten.

Het voorgaande laat onverlet dat sommige gemeentelijke bijdragen ten opzichte van die voor 2014 aan verandering onderhevig kunnen zijn. Het betreffen correcties die aangebracht moeten worden als gevolg van de financiële consequenties voortvloeiende uit de besluitvorming rondom de huisvesting van de brandweer. Het is nu nog niet aan te geven wat de omvang van deze correcties is voor de afzonderlijke gemeenten.

In de begroting 2015 is zo veel mogelijk rekening gehouden met nu al voorzienbare ontwikkelingen die op de veiligheidsregio afkomen. Voor een aantal ontwikkelingen geldt dat deze weliswaar bekend zijn, maar dat de beleidsmatige en financiële consequenties voor de Veiligheidsregio op dit moment nog onduidelijk zijn. Dit betreft onder andere de Wet Publieke gezondheid, waarin de relatie GHOR, GGD verandert; de landelijke meldkamerorganisatie met 10 meldkamers waarin te zijner tijd de meldkamer van Gelderland-Zuid op zal gaan;

3.9. Stichting Regionaal Bureau voor Toerisme Knooppunt Arnhem Nijmegen (RBT KAN).

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

De doelstelling van het RBT KAN is om door middel van marketing, promotie-inspanningen en productontwikkeling meer bezoekers te trekken die langer in de regio Arnhem Nijmegen verblijven en hier meer besteden, waardoor het toeristisch marktaandeel van de regio in het algemeen en dat van de diverse deelgebieden in het bijzonder, vergroot wordt. Wijchen maakt deel uit van de merknamen 'Rijk van Nijmegen' en 'Land van Maas en Waal'.

Met marketing- en productontwikkeling wil RBT KAN de regio Arnhem – Nijmegen laten aansluiten bij de wensen van de gekozen doelgroepen. De regio moet een "must see & must do" bestemming worden voor Nederlandse en buitenlandse bezoekers. Communicatie speelt hierbij vanzelfsprekend een belangrijke rol.

De GR heeft ten doel de financiële ondersteuning van de Stichting RBT KAN vanuit de deelnemende gemeenten en dient het gezamenlijk belang van het vergroten van het toeristisch marktaandeel. De subsidie aan RBT KAN wordt gebruikt om de gemeente Wijchen als onderdeel van de regio op toeristisch gebied te promoten (marketing), voor het geven van voorlichting en het participeren in de toeristische werkgroep van Wijchen, en het exploiteren van de VVV Wijchen. De financiering per gemeente gebeurt naar rato van het aantal inwoners.

Ontwikkelingen 2015

Voor de periode 2013 – 2016 heeft RBT KAN de volgende kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen geformuleerd:

Kwalitatief

Door middel van vernieuwende marketing- en promotie-inspanningen meer bezoekers genereren die langer blijven, meer besteden en tot herhalingsbezoek overgaan, om zo het toeristisch marktaandeel van de regio Arnhem Nijmegen in het algemeen en dat van de diverse deelgebieden in het bijzonder te vergroten.

Kwantitatief

- 4% stijging van het aantal toeristische bezoeken;
- 4% stijging van het aantal toeristische overnachtingen;
- 2% stijging van het aantal zakelijke bezoeken;
- 2% stijging van het aantal zakelijke overnachtingen; en
- 6% stijging van de totale bestedingen in de sector.

Om de gestelde doelstellingen daadwerkelijk te bereiken zijn strategische keuzes nodig. De hoofdlijnen van de strategie voor de periode 2013-2016 zijn:

* Regio als shortbreakbestemming: Ambitie voor de komende vier jaar is het dagbezoek te verlengen naar meerdaags bezoek, waarmee de regio Arnhem Nijmegen ook als verblijfsregio groeit.

* Rust en ruimte: er komt meer behoefte aan beleving. Verblijf met zingeving groeien. Tevens is er steeds meer markt voor stilte, simpelheid, ruimte, ontspanning en offline kunnen gaan. Men is op zoek naar rust. RBT KAN zal deze thema's oppakken en tot vernieuwende concepten uitwerken met inzet van een mix van online en offline mediacampagnes.

* Focus op doelgroepen: senioren, Nederlanders op korte vakantie, gezinnen met kinderen, Nederlanders op dagtocht, de zakelijke verblijf- en dagbezoekers, Duitsers, Belgen en Britten op korte vakanties, Duitsers uit grensstreek op dagtocht, de zakelijke verblijf- en dagbezoekers uit Duitsland en Groot-Brittannië, riviercruises, touroperatours, en inwoners uit de eigen regio.

* voor het Rijk van Nijmegen zijn de speerpunten gericht op cultuur&cultuurhistorie, well being regio, wijnregio.

3.10. De Meerval B.V.te Wijchen.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

De Meerval BV is verantwoordelijk voor de exploitatie van het zwembad De Meerval. De verantwoordelijkheid voor de instandhouding van het gebouw ligt bij de stichting tot exploitatie van zwembaden in de Gemeente Wijchen. De stichting verhuurt het zwembad aan de BV. Het management van De Meerval BV is in handen van het management van het Golfbad in Oss. Hiervoor is een managementovereenkomst gesloten tussen De Meerval BV en Golfbad Exploitatie BV uit Oss.

Ontwikkelingen 2015

Sinds 1 januari 2013 is er een nieuwe managementovereenkomst tussen De Meerval BV en Golfbad Exploitatie BV uit Oss. De nieuwe vijfjarige overeenkomst loopt tot en met december 2017. In deze managementovereenkomst zijn afspraken gemaakt over de te verwachten kapitaalbijdragen van de gemeente, ter dekking van het totale exploitatietekort. Er is een prikkel ingebouwd waardoor Golfbad Exploitatie BV bij extra inspanningen beloond wordt. De ontwikkeling van nieuwe producten om het weggefallen schoolzwemmen te compenseren, werpen steeds meer hun vruchten af. In 2015 wordt dit verder gecontinueerd en waar mogelijk verder uitgebouwd.

3.11. Gemeenschappelijke Regeling Belastingsamenwerking Beuningen, Heumen, Groesbeek en Wijchen te Beuningen. ("Belastingkantoor Beuningen")

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

Per 1 januari 2012 werken de gemeenten Beuningen, Heumen, Druten, Groesbeek en Wijchen, samen op het gebied van de uitvoering van de Wet WOZ en de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen. De samenwerking heft de kwetsbaarheid van eenmansfuncties op, verhoogt de effectiviteit en kwaliteit, en leidt tot lagere kosten.

Er is gekozen voor een lichte juridische vorm van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen, namelijk een centrumgemeente constructie waarin de centrumgemeente gemandateerd wordt door de colleges van de overige gemeenten om uitvoering te geven aan de werkzaamheden. Beuningen vervult deze functie als centrumgemeente. De uiteindelijke beleidskeuzes en het vaststellen van alle verordeningen (en tarieven) is een verantwoordelijkheid van de gemeenten zelf.

Ontwikkelingen 2015

Er wordt gewerkt aan de uitvoering van het extern opgestelde evaluatie- en verbeterrapport. Ook investeert het samenwerkingsverband in digitale uitwisseling van gegevens. Vanaf begroting vanaf 2015 van deze GR worden nieuwe verdeelsleutels gehanteerd om de kosten over de deelnemende gemeenten te verdelen.

3.12. Stichting Sportaccommodaties Wijchen (SSW) te Wijchen.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

Per 29 juli 2009 is de Stichting Sportaccommodaties Wijchen (SSW) opgericht. De stichting verricht werkzaamheden en diensten op het gebied van recreatie en sport. De SSW is een stichting die door de gemeente bestuurd wordt. De gemeente neemt van SSW diensten af, waarna vervolgens de gelegenheid tot sportbeoefening aan de verenigingen geboden kan worden. Momenteel zijn een vijftal verenigingen bij de SSW ondergebracht.

Ontwikkelingen 2015

De gemeente Wijchen zal steeds meer verenigingen gelegenheid geven tot sportbeoefening. Hiervoor zullen zij gebruik maken van de diensten van Stichting Sportaccommodaties Wijchen.

3.13. Dienst Afvalstoffen en Reiniging NV (DAR) te Nijmegen.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

Op 6 oktober 2011 (11RZ086) heeft de Raad ingestemd om gedurende een periode van vijf jaar aandeelhouder te zijn van de DAR. Met terugwerkende kracht, vanaf 1 januari 2011, zijn 4.890 aandelen met een waarde van € 389k overgenomen van de Gemeente Nijmegen. Doelstelling van de deelneming is het realiseren van kostenvoordelen van schaalvergroting in de afvalverwijdering en realisering van een regionale milieustraat op Bijsterhuizen.

Ontwikkelingen 2015

Er zijn geen ontwikkelingen die afwijken van de reguliere taken en bevoegdheden.

3.14. Stichting Volkshuisvesting Wijchen te Wijchen.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

De stichting is uitvoerder van de winstdelingsregeling zoals is overgekomen ter zake de verkoop van woningen in de wijk Lambrasse. Van de te ontvangen gelden wordt 75 procent uitgekeerd aan derden en 25 procent resteert voor de stichting. Het resterende aandeel van de stichting dient besteed te worden aan volkshuisvestelijke doelen binnen de gemeente Wijchen. De gemeente Wijchen bepaalt aan welke projecten het geld besteed wordt.

Ontwikkelingen 2015

In 2015 worden deze middelen waarschijnlijk ingezet.

3.15. Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen te Nijmegen.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

De regeling is ingesteld ter gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemers ter zake van vergunningverlening, toezicht en handhaving in het kader van het omgevingsrecht. Onder de belangen van de deelnemers wordt tevens begrepen het belang van een goede samenwerking tussen de omgevingsdiensten in Gelderland.

Ontwikkelingen 2015

Waar in 2013 de vorming van de ODRN veel ambtelijke en bestuurlijke aandacht opeiste, zal vanuit Wijchens perspectief 2015 vooral in het teken staan van het monitoren van de gestelde doelen. Met de regionale uitvoeringsdienst dient immers de kwaliteit van de taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving te verbeteren. De gemeente Wijchen heeft de zogenaamde Basistaken Milieu bij de ODRN ondergebracht. Naar verwachting gaan per 1 januari 2015 de kwaliteitscriteria gelden voor zowel de opdrachtgever als de opdrachtnemer. Er wordt nu al gekeken in welke mate de ODRN hieraan voldoet. Hierin zitten immers risico's m.b.t. budgetten, die zoveel als mogelijk dienen te worden geborgd. Vooralsnog zullen de overige Wabo-taken (zoals op het terrein van bouwen), waarvoor de kwaliteitscriteria uiteraard ook gelden, niet aan de ODRN worden overgedragen. In dat kader wordt momenteel met de gemeenten Druten en Beuningen gezocht naar vormen van intergemeentelijke samenwerking.

3.16. Archiefverzorging Rijk van Nijmegen en Land van Maas en Waal te Nijmegen.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

Het samenwerkingsverband heeft de bevoegdheid om de in artikel 3 van de Archiefwet 1995 aangegeven taak uit te voeren inhoudende het in goede, geordende en toegankelijke staat brengen en bewaren van de archiefbescheiden.

Ontwikkelingen 2015:

Geen

3.17. Stichting exploitatie van zwembaden in de gemeente Wijchen te Wijchen.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

De stichting heeft ten doel het beheer en de exploitatie van zwembaden in de gemeente Wijchen en voorts al hetgeen met een aan ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.

Ontwikkelingen 2015:

Het onderhoud zal volgens plan worden uitgevoerd.

3.18 Gemeenschappelijke Regeling Basisregeling Regio Nijmegen te Nijmegen**Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt**

In artikel 4 van deze regeling staat opgenomen dat de regeling tot doel heeft gemeenschappelijke belangen met een regionaal c.q. intergemeentelijk karakter van de deelnemende gemeenten te behartigen, teneinde een evenwichtige ontwikkeling in het Regiobeleid te bevorderen. De regeling fungeert als platform voor de voltallige colleges, maar "slaapt".

Ontwikkelingen 2015:

Geen

4. Financiële gegevens verbonden partijen

Als gevolg van nieuwe verslaggevingsregels zijn we ook verplicht om de financiële gegevens van de verbonden partijen op te nemen en aan te geven of er wijzigingen worden verwacht in het belang en/of zeggenschap van de verbonden partij.

Financiële gegevens

Bedragen x € 1.000	Verwacht resultaat 2015	Begrote bijdrage 2015	Verwacht eigen vermogen per 31-12		Verwacht vreemd vermogen per 31-12	
			2014	2015	2014	2015
GGD	-130	1.313	1.483	1.062	25.019	25.440
BREED	-1.681		1.920	239	16.716	16.716
Logopedische dienst	0	94	0	0	156	156
IBO	0	44	13	13	185	185
Stadsregio	n.n.b.	n.n.b.	5.857	n.n.b.	171.035	n.n.b.
Euregio	0	14	1.307	1.307	2.344	2.344
Bijsterhuizen	1.667	0	347	347	1.277	1.277
VRGZ	-260	1.734	7.318	5.867	46.269	58.367
RBT KAN	100	55	-194	-100	1.856	1.856
Meerval BV	-595	595	18	18	290	285
Belastingkantoor Beuningen	0	656	*	*	*	*
SSW	0	0	0	0	60	60
DAR NV	810	0	13.726	13.702	14.864	14.039
Stichting Volkshuisvesting						
Wijchen	0	0	114	114	11	11
ODRN	0	429	609	609	1.812	1.812
Archiefverzorging Rijk van Nijmegen en Land van Maas en Waal	*	40	**	**	**	**
Stichting Zwembad	23	0	530	504	1.026	848
Gemeenschappelijke Regeling Basisregeling Nijmegen	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt

* Maakt onderdeel uit van de begroting van de gemeente Beuningen

** Maakt onderdeel uit van de begroting van de gemeente Nijmegen

Verwachte wijzigingen in belang en/of zeggenschap in verbonden partijen

Voor de volgende verbonden partijen wordt een wijziging verwacht, danwel onderzocht:

- **Logopedische Dienst**
Onderzocht wordt of de huidige constructie van een Gemeenschappelijke Regeling de meest werkbare vorm is. Dit kan leiden tot het opheffen van de GR, waarbij de dienstverlening gecontinueerd wordt.
- **Stadsregio**
Door het wettelijk afschaffen van de WGR+ regelingen, zal de vorm waarin we samenwerken wijzigen.
- **Belastingkantoor Beuningen**
Naar aanleiding van de gemeentelijke herindeling van Groesbeek, Ubbergen en Millingen aan de Rijn, worden verdeelsleutels herzien.
- **DAR NV**
Naar aanleiding van de gemeentelijke herindeling van Groesbeek, Ubbergen en Millingen aan de Rijn wijzigen de stemverhoudingen. De Algemene vergadering van Aandeelhouders beslist daarover..

Paragraaf 9: Grondbeleid

1. Beleid

Zoals verwoord in de rijksnota Grondbeleid en de nota Grondbeleid Wijchen 2006 (deels herijkt in 2008) is grondbeleid geen doel op zich maar een middel om bepaalde beleidsdoelstellingen te realiseren.

Doelstelling van het grondbeleid zoals ook geformuleerd in de nota Grondbeleid van het Rijk is: Bevorderen van maatschappelijk gewenst ruimtegebruik door middel van,

- het verhogen van de kwaliteit van het gebruik van de ruimte;
- het vergroten van de zeggenschap voor de burger;
- het vergroten van de marktwerking op de markt;
- het bevorderen van een rechtvaardige verdeling van kosten en opbrengsten over gebruikers, eigenaren, ontwikkelaars en overheid.

U heeft in 2006 de nota Grondbeleid Wijchen 2006 vastgesteld. Daarnaast heeft u in 2008 vanwege de invoering van de nieuwe Wro de grondnota op onderdelen aangepast. In de door u in 2007 vastgestelde structuurvisie hebben wij aangegeven waar kostenverhaal plaats vindt.

Het door u vastgestelde grondbeleid is door de veranderde omgeving waarin we leven en door nieuwe wetgeving niet meer actueel. De gemeente Wijchen transformeert zich van ontwikkelende gemeente tot een partij die een regisserende rol heeft. Gezien ook het teruglopende aantal nieuw te bouwen woningen is er voor Wijchen dan ook meer sprake van een beheergemeente dan van een bouwgemeente. Voor 2015 staat de vaststelling van een nieuwe nota Grondbeleid op de planning. Insteek is dat deze nota in de eerste helft van 2015 aan u ter vaststelling zal worden aangeboden.

Er zijn verder belangrijke stappen voorwaarts gezet op het terrein van het verder professionaliseren van de grondexploitatie. Met de komst van het bouw bureau is hier verder vorm en inhoud aan gegeven en is een extern bureau ingehuurd om ons bij dit proces te ondersteunen.

2. Prognose.

Op basis van de laatste prognoses is er weer sprake van een economische groei. Echter, de situatie is nog niet stabiel. Duidelijk is wel dat de gouden tijden van de grondexploitatie voorlopig achter de horizon zijn verdwenen . De woningbouwproductie zal de komende jaren de aantallen van voor de kredietcrisis niet halen. Het "dorp" Huurlingsedam is voorlopig de laatste grote uitleglocatie van de gemeente. Binnen dit project is de productie, zij het op lager tempo, stabiel gebleven ondanks de crisis.

De Huurlingsedam fase 1 is bijna gereed. De verwachting is dat medio 2015 alle 438 woningen zijn opgeleverd. De besprekingen inzake Huurlingsedam fase 2 zijn afgerond. Er is een samenwerkingsovereenkomst getekend met de ontwikkelende partijen. U bent hierover geïnformeerd.

De vaststelling van het bestemmingsplan wordt verwacht in de eerste helft van 2015.

Ook in het project Oostflank fase 1 wordt gekoerst op vaststelling van het bestemmingsplan in 2015.

Voor de vestiging of verhuizing van bedrijven zijn kleinere kavels beschikbaar in het bedrijvendeel van Hofsedam. Voor grotere bedrijfskavels kan worden uitgeweken naar Bijsterhuizen.

3. Verwachte exploitatieresultaten

Met betrekking tot het verloop van de boekwaarde per 1 januari 2014 en de verwachte einduitkomsten op grond van de bijgestelde berekeningen is het volgende overzicht te geven:

De bedragen zijn afgerond op duizend euro. In de berekeningen is gerekend met een rentepercentage van 4 %.Gewijzigde inzichten voortkomend uit nationale en internationale wetgeving en een zich veranderende maatschappij werken behoorlijk kosten opdrijvend. Te denken valt aan de bescherming van milieu en archeologische waarden, het streven naar duurzaam bouwen en wonen. Ook het inzakken van de markt en de daarmee samenhangende hogere rentelasten zijn niet te onderschatten risicofactoren. Er is in de afgelopen periode veel aandacht besteed aan het verminderen van de gemeentelijke risico's bij grondexploitaties. In vergelijking met plaatsen in de omgeving zijn de risico's in de grondexploitaties bij de gemeente Wijchen beperkt.

Nr	Complex	Totaal	2014	2015	2016	2017	2018	>2018
1	Hofsedam	1.027	0	0	1.027	0	0	0
2	Tuin van Woezik	-435	0	-435	0	0	0	0
3	Huurlingsedam (fase 1 +2) (1)	454	0	0	0	0	0	454
4	Huurlingsedam 74	11	0	11	0	0	0	0
5	Groenen Kerkeveld	201	0	0	201	0	0	0
6	Woeziksestraat 339	433	0	433	0	0	0	0
7	Locatie Waalborg	188	0	188	0	0	0	0
8	Klapstraat	62	0	62	0	0	0	0
9	Kraanvogelstraat e.o.	0	0	0	0	0	0	0
10	Lambrasse Food en Fitness	0	0	0	0	0	0	0
11	Teersmortelweg	0	0	0	0	0	0	0
12	MOB-complex	0	0	0	0	0	0	0
13	Hoge Rot fase 2	0	0	0	0	0	0	0
14a	Oostflank 1 ^e fase, eerste deel (2)	0	0	0	0	0	0	0
14b	Oostflank 1 ^e fase, tweede deel	1.957	0	0	0	0	1.957	0
15	Woningbouw Balgoij (3)	0	0	0	0	0	0	0
16	Beuningsesteeg (4)	171	0	0	171	0	0	0
17	Afgewikkelde projecten	0	0	0	0	0	0	0
18	Incidentele grondverkopen	169	169	0	0	0	0	0
	Totaal exploitaties	4.238	169	259	1.399	0	1.957	454
	Voorziening Tuin van Woezik (balans)	435		435				
	Totaal Begroting 2015	4.673	169	694	1.399	0	1.957	454

- 1) Conform besluit Raad van 4 september jl.
- 2) Conform besluit college van 2 september jl. Grondexploitatie ligt ter besluitvorming voor in de raad van 16 oktober a.s.
- 3) Conform besluit college van 2 september jl. Grondexploitatie ligt ter besluitvorming voor in de raad van 16 oktober a.s.
- 4) Conform besluit college van 9 september jl. Grondexploitatie ligt ter besluitvorming voor in de raad van 16 oktober a.s.

4. Grondprijzen

Als gevolg van de inwerking treden van de Wet Markt en Overheid moeten we meer dan voorheen onderbouwen hoe de grondprijzen van de gemeente Wijchen tot stand zijn gekomen. Om invulling te geven aan deze wettelijke eis stellen we eind 2014 de Grondprijzennota op. In

deze grondprijzennota is aangeven welke prijzen voor welke functies en welke categorieën we hanteren. De verwachting is dat begin 2015 door u de Grondprijzennota wordt vastgesteld. Indien dit niet het geval is zullen onderstaande prijzen vooralsnog als vangnet fungeren.

Overzicht vastgestelde prijzen van de begroting 2014 en voorstellen voor de **minimale** prijzen voor 2015:

	2014	2015
Sociale woningbouw		
Huurwoningen, kavelprijs incl. BTW	€15.703	€ 15.703
Vrije sectorbouw		
Alle overige woningbouwgrond prijs per m ² , incl. BTW	€ 322	€ 322
Bedrijfsterreinen		
Bedrijventerrein zonder mogelijkheid tot woonbebouwing, prijzen per m ² en exclusief BTW	€ 175	€ 175
Verkoop stroken grond		
Voor grond gelegen uitsluitend voor de voorgevel van de woning, en waarvan niet gezegd kan worden dat een waardevermeerdering van het onroerend goed ontstaat, per m ² , kosten koper;	€ 58	€ 58
Voor grond gelegen naast of achter de woning, en welke grond een waardevermeerdering van de woning inhoudt zonder evenwel extra bebouwingsmogelijkheden te geven, per m ² , kosten koper;	€ 160	€ 160
Voor grond als bedoeld onder B, evenwel tengevolge waarvan wel extra bouwmogelijkheid wordt verkregen, per m ² , kosten koper;	€ 215	€ 215
Voor grond behorende bij woningen welke binnen 5 jaar na realisering van het bestemmingsplan alsnog aan de te verkopen kavel wordt toegevoegd, per m ² , inclusief BTW	€ 322	€ 322



Bijlage 1 : Overzicht van baten en lasten

BIJLAGE 1 Financieel totaaloverzicht

Programma

(x 1.000)

		Begroting 2014			Begroting 2015		
		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1	Ruimte en Natuur	1.956	266	-1.690	1.489	396	-1.092
2	Wonen en Leefbaarheid	11.844	4.709	-7.134	12.415	5.234	-7.181
3	Werken en Ondernemen	19.217	16.710	-2.507	20.013	18.053	-1.960
4	Onderwijs en Ontplooiing	10.574	728	-9.846	9.000	714	-8.286
5	Ondersteuning en Zorg	11.651	556	-11.095	24.485	572	-23.912
6	Mobiliteit en Infrastructuur	8.536	3.673	-4.863	8.850	3.823	-5.027
7	Politiek Bestuur	6.175	44.223	38.048	5.119	55.157	50.038
Resultaat voor eerste winst bestemming		69.952	70.863	911	81.370	83.949	2.579
Mutaties in reserves							
1	Ruimte en Natuur			22			-34
2	Wonen en Leefbaarheid			784			504
3	Werken en Ondernemen			0			-201
4	Onderwijs en Ontplooiing			136			291
5	Ondersteuning en Zorg			3			-168
6	Mobiliteit en Infrastructuur			3			3
7	Politiek Bestuur			218			-998
Totaal mutaties in reserves				1.166			-603
Resultaat na eerste winst bestemming				2.077			1.976

Bijlage 1a Financieel overzicht Structureel Perspectief**Programma
(x 1.000)**

			Begroting 2014			Begroting 2015		
			Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1	Ruimte en Natuur		1.653	64	-1.589	1.799	64	-1.736
2	Wonen en Leefbaarheid		11.248	4.410	-6.838	12.217	4.617	-7.600
3	Werken en Ondernemen		19.186	16.710	-2.476	19.967	18.053	-1.914
4	Onderwijs en Ontplooiing		10.198	728	-9.471	8.952	714	-8.238
5	Ondersteuning en Zorg		11.258	556	-10.702	24.266	572	-23.694
6	Mobiliteit en Infrastructuur		8.425	3.815	-4.610	8.730	3.974	-4.756
7	Politiek Bestuur		6.699	43.776	37.077	5.384	54.716	49.332
Resultaat voor eerste winst bestemming			68.666	70.057	1.391	81.315	82.711	1.396
Mutaties in reserves								
1	Ruimte en Natuur				-34			-34
2	Wonen en Leefbaarheid				336			504
3	Werken en Ondernemen				0			-201
4	Onderwijs en Ontplooiing				-100			291
5	Ondersteuning en Zorg				0			-171
6	Mobiliteit en Infrastructuur				1			1
7	Politiek Bestuur				-344			-676
Totaal mutaties in reserves					-141			-286
Resultaat na eerste winst bestemming					1.251			1.110

Bijlage 1b Financieel overzicht Incidenteel Perspectief**Programma
(x 1.000)**

			Begroting 2014			Begroting 2015		
			Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1	Ruimte en Natuur		303	202	-101	-311	333	643
2	Wonen en Leefbaarheid		596	299	-297	198	617	419
3	Werken en Ondernemen		31	0	-31	46	0	-46
4	Onderwijs en Ontplooiing		376	0	-376	48	0	-48
5	Ondersteuning en Zorg		393	0	-393	219	0	-219
6	Mobiliteit en Infrastructuur		111	-142	-253	120	-151	-271
7	Politiek Bestuur		-1.120	-444	676	-265	440	705
Resultaat voor eerste winst bestemming			690	-85	-774	55	1.239	1.183
Mutaties in reserves								
1	Ruimte en Natuur				56			0
2	Wonen en Leefbaarheid				448			0
3	Werken en Ondernemen				0			0
4	Onderwijs en Ontplooiing				236			0
5	Ondersteuning en Zorg				3			3
6	Mobiliteit en Infrastructuur				1			1
7	Politiek Bestuur				562			-322
Totaal mutaties in reserves					1.306			-318
Resultaat na eerste winst bestemming					532			866

Bijlage 2 Risicomatrix

NR	Onderwerp	Maximaal risico	Factor	Gewogen risico
	<u>Verbonden partijen</u>			
1	Stadsregio	10.000	0,10	1.000
2	MARN	505.000	0,10	50.500
3	Breed	500.000	0,75	375.000
4	GGD	0	0,00	0
5	Veiligheidsregio	0	0,10	0
6	Logopedische dienst	27.000	0,20	5.400
7	RBT-KAN	53.000	0,10	5.300
8	De Meerval BV	21.000	0,20	4.200
	<u>Gemeentebegroting</u>			
9	Leerlingenvervoer	200.000	0,50	100.000
10	Participatiebudget	0	0,50	0
11	Bouwgrondexploitatie, MIO-projecten en gronden niet in exploitatie	1.400.000	0,10	140.000
12	Bouwleges	300.000	0,50	150.000
13	Arbeidsongeschiktheid Wethouders	400.000	0,10	40.000
14	Wachtgeldverplichtingen werknemers	50.000	0,50	25.000
15	Herverdeling inkomsten gemeentefonds	0	0,10	0
16	Verzekering aansprakelijkheid	2.500.000	0,10	250.000
	<u>Gemeentelijk vastgoed</u>			
17	Gemeentelijk vastgoed algemeen	1.293.000	0,10	129.300
18	Gemeentelijk vastgoed kasteelpoort	50.000	0,10	5.000
19	Gemeentelijk vastgoed kasteeltoren	500.000	0,10	50.000
	<u>Claims van derden</u>			
20	Campus van Wijchen	10.000	0,50	5.000
21	Juridische procedures	12.458.000	0,21	2.626.500
	<u>Milieu</u>			
22	Claims van derden waarbij de gemeente op grond van haar handelen aansprakelijk wordt gesteld (stortlocaties en verontreinigingen)	500.000	0,10	50.000
23	Bestaande en nieuwe risico's i.h.k. van het Besluit Luchtkwaliteit en Externe Veiligheid.	300.000	0,10	30.000
24	Aanpak saneringswoningen	900.000	0,10	90.000
25	Milieu bodemverontreiniging	300.000	0,10	30.000
	<u>Uitgeleende gelden en garantstellingen</u>			
26	Garanties hypotheke eigen woningen (particulieren).	0	0,00	0
27	Verstrekte hypotheke aan ambtenaren	12.700.000	0,10	1.270.000
28	Garanties geldleningen aan woningbouwcorporaties	27.500.000	0,10	2.750.000
29	Garanties aan derden voor door hen afgesloten leningen. overig	500.000	0,10	50.000
30	Garanties aan derden voor door hen afgesloten leningen. sport	320.000	0,10	32.000
	<u>Belastingen</u>			
31	BTW-risico op gemeentelijke investeringen. - binnen- en buitensport	278.160	0,10	27.816
32	BTW-risico op gemeentelijke investeringen , BTW SCEC	35.000	0,10	3.500
33	Maximeren BTW-compensatiefonds (BCF)	0	0,10	0

NR	Onderwerp	Maximaal risico	Factor	Gewogen risico
	<u>Overig</u>			
35	Putdeksels Bijsterhuizen	450.000	0,30	135.000
36	Wijziging legger door het Waterschap	100.000	0,50	50.000
	Totaal	64.160.160		8.480.516
	Vaste minimumwaarde			1.588.546
	Gewenste ondergrens Algemene Reserve			10.069.062



Bijlage 3. Lijst van afkortingen

Afkorting	Betekenis
Alg.	Algemene / Algemeen
ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
ADSD	Anders Denken, Samen Doen (verwijst naar coalitieprogramma en het boekwerk met het perspectief bij de begroting 2015)
ANLB	Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer
AOP	Agrarisch Ontwikkelingsplan
ARN	Afvalverwerking Regio Nijmegen
AVA	Algemene vergadering van Aandeelhouders
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BBZ	Bijzonder Bijstand Zelfstandigen
BDU	Brede Doeluitkering
BGE	Bouwgrondexploitatie
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
BNG	Bank der Nederlandse Gemeenten
BOA	Buitengewoon opsporingsambtenaar
BOS-impuls	Tijdelijke stimuleringsregeling Buurt-Onderwijs en Sport
BRA	Basisregistratie adressen
BRN	Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen
BRP	Basisregistratie Personen
BSN	Burgerservicenummer
BTWCF	BTW Compensatiefonds
BSO	Buitenschoolse opvang
BTW	Belasting (over de) Toegevoegde Waarde (omzetbelasting)
Ca.	Circa (ongeveer)
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CDVR	Centrale voorziening decentrale regelgeving
CEP	Centraal Economisch Plan
CJG	Centrum voor jeugd en gezin
CMW	Stichting Centrummanagement Wijchen
COA	Centraal Orgaan Asielzoekers
CPI	Consumentenprijsindex
CVV	Collectieve vervoersvoorziening
CWI	Centrum voor Werk en Inkomen
DD-JGZ	Digitaal Dossier Jeugdgezondheidszorg (voorheen Elektronisch Kinddossier)
DOP	Dorpsontwikkelingsplan
DU	Decentralisatie-uitkering
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
EHS	Ecologische Hoofdstructuur
EKD	Elektronisch Kinddossier
ESF	Europees Sociaal Fonds
EVZ	Ecologische Verbindingszone
FES	Fonds Economische Structuurversterking
Fido	Wet Financiering Decentrale Overheden
FLO	Functioneel Leeftijdsonslag
FPU	Flexibel Pensioen en Uittreden
FTE	Fulltime eenheid /eenheden
GBA	Gemeentelijke Basisadministratie

Afkorting	Betekenis
GBKN	Grootschalige Basiskaart Nederland
GFT	Groente-, fruit- en tuinafval
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
GIS	Geografisch informatiesysteem
GLB	Gemeenschappelijk LandbouwBeleid
GO	Georganiseerd Overleg
GR	Gemeenschappelijke regeling
GreX	Grondexploitatie
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
GSP	GroenStructuurPlan
GTR	Geld terug regeling
GUP	Gebiedsuitvoeringsplan
GVVP	Gemeentelijk verkeers- en vervoersplan
(wet) HOF	(Wet) Houdbaarheid Overheidsfinancien
HRM	Human Resource Management
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IHP	Integraal Huisvestingsprogramma Onderwijs
IBOR	Integraal Beheer Openbare Ruimte
IOAW	Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte zelfstandigen
IOAZ	Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IPO	Interprovinciaal Overleg
ISV	Investerings Stedelijke Vernieuwing
IU	Integratie-uitkering
IV-Plan	Integraal Veiligheidsplan
J&J-beleid	Jeugd- en Jongerenbeleid
JOP	Jongerenontmoetingsplek
KCA	Klein Chemisch Afval
KCC	Klantcontactcentrum
KING	Kwaliteitsinstituut Nederlandse gemeenten
LBG	Leefbaarheidsgroepen
LEA	Lokaal Educatieve Agenda
Leningen o/g	Leningen opgenomen geld
Leningen u/g	Leningen uitgeleend geld
LOP	Landschapsontwikkelingsplan
LVB	Licht verstandelijk beperkten
Marap	Managementrapportage
MARN	Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen
Mbo	Middelbaar beroepsonderwijs
Mig-W	Masterplan informatievoorziening gemeente Wijchen
MIO	MeerjarenInvesteringsOverzicht
MJB	Meerjarenbegroting
MJOP	Meerjaren Onderhoudsplan
NUP	Nationaal Uitvoeringsprogramma Dienstverlening (en e-overheid)
OAB	Onderwijsachterstandenbeleid
ODRN	Omgevingsdiensten Regio Nijmegen
OKE (wet OKE)	Wet ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie
OM	Openbaar Ministerie
OR	Ondernemingsraad
OV	Openbaar Vervoer
OZB	Onroerendezaakbelasting

Afkorting	Betekenis
OVL	Openbare verlichting
P&C	Planning en Control
PGB	Persoonsgebonden budget
P&O	Personeel & Organisatie
PM	Pro Memorie: Als stelpost opgenomen, de werkelijke waarde is nog niet bekend
PPS	Publiek Private Samenwerking
Prorap	Programmarapportage
PSZ	Peuterspeelzaal
RAV	Regionale Ambulance Voorziening
RBT-KAN	Regionaal Bureau voor Toerisme Arnhem Nijmegen
RBGZ	Regionale Brandweer Gelderland Zuid
RIE	Risico Inventarisatie en Evaluatie
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiepunt
ROC	Regionaal Opleidingen Centrum
ROF	Rechtmatigheidsformulier
RSA	Renovatieplan Sportaccommodaties
RSO	Richtlijn Sportdeelname Onderzoek
RUD	Regionale Uitvoeringsdienst
SHARP	Selectief Hoogwaardig ARcheologischProgramma
SHV	Schuldhelpverlening
SMI	Sociaal medische indicatie
SOP	Stadsontwikkelingsplan
Soza	Sociale Zaken
SU	Specifieke Uitkering
SVE	Stichting Volwasseneducatie
SW	Sociaal werkvoorzieningschap / Sociale Werkplaats
TSO	Tussenschoolse opvang
UvW	Unie van Waterschappen
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
V.s.v.	Voortijdige Schoolverlaters
Vmbo	Voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet Onderwijs
VRGZ	Veiligheidsregio Gelderland Zuid
VSO	Voorschoolse opvang
VSV	Voortijdige Schoolverlaters
VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie
VVP	Vervangingsplan
WABO	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WAO	Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering
WEB	Wet Educatie Beroepsonderwij
Wet BUIG	Wet bundeling van uitkeringen inkomensvoorziening aan gemeenten
WGA	Werkhervattingsregeling Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten
WGR	Wettelijk (ingestelde) Gemeenschappelijke Regeling
WIJ	Wet Investeren in Jongeren
WIW	Wet Inschakeling Werkzoekenden
WKPB	Wet Kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WOZ	Wet waardering onroerende zaken
Wro	Wet ruimtelijke ordening
Wsnp	Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen
WSW	Wet sociale werkvoorziening
WWB	Wet Werk en Bijstand

Afkorting	Betekenis
WWNV	Wet Werken Naar Vermogen
ZAT	ZorgAdviesTeam
ZVW	Zorgverzekeringswet
ZZG	Zorggroep Zuid-Gelderland